

איוב. שיר השירים.

רות. קהלת.

איבערזעצט פון

יהואש

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 21 02 11 001 7

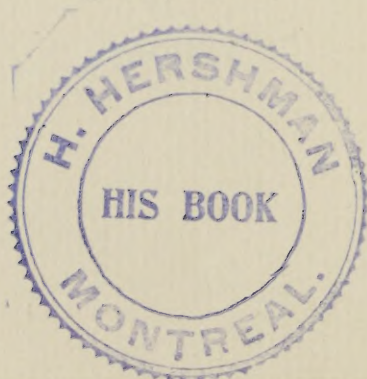

022

איזב, שיר השירים, רות, קהלת

איבערזעצט פון

יהואש

ארויסגעגעבען פון

פערלאג "יהואש"

ניו יארק

JOB, SONG OF SONGS,
RUTH AND ECCLESIASTES

Translated into Yiddish

BY

YEHOASH

YEHOASH PUBLICATION SOCIETY

NEW YORK

1910

Copyright, 1910, by Yehoash Publication Society

א י ז ב

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

א י ב

קאפיטעל א.

- 1 עס איז געווען א מאן אין דעם לאנד עוין. איוב איז געווען זיין נאמען. און דער דאזיגער מאן איז געווען ריין און עהרליך און גאטספארכטיג און אפגעקעהרט פון שלעכטס.
- 2 און ביי איהם זיינען געבאָרען געוואָרען זיבען זיהן און דריי טעכטער.
- 3 און זיין פארמעגן איז געוועזען: זיבען טויזענד שעפֿן סען און דריי טויזענד קעמלען און פינף הונדערט געשפאָן רינדער און פינף הונדערט עזעלינען און פיעל באדיענטע, און דער מאן איז געווען רייכער פאר אלע קינדער פון מאָרגענלאַנד.
- 4 און זיינע זיהן פלעגן געהן און מאכען א מאהלצייט, ביי איטליכען אין זיין באשטימטען טאָג, און זיי פלעגן שיקען און רופען זייערע דריי שוועסטער, צו עסען און צו מרינקען מיט זיי.
- 5 און עס פלעגט געשעהן, ווען עס האָבען זיך אַרומגע־דרעהט די טעג פון דער מאהלצייט, פלעגט איוב שיקען און זיי איינלאדען. און ער פלעגט אויפשטעהן באגינען, און פלעגט ברינגען בראַנד־אָפּפער — די

צאָהל פון זיי אַלעמען, ווייל איוב האָט געזאָגט :
פיעללייכט האָבען מיינע קינדער געזינדיגט און גע-
לעסטערט גאָט אין הערצען. אזוי פלעגט איוב טהאָן
אַלע צייטען.

6 און עס איז געקומען דער טאָג ווען די קינדער פון גאָט
זיינען געקומען זיך שטעלען פאַר גאָט און דער שטן
איז אויך געקומען צווישען זיי.

7 און גאָט האָט געזאָגט צום שטן : פון וואָנען קומסטו ?
און דער שטן האָט געענטפערט גאָט און האָט גע-
זאָגט : פון שוועבען אויף דער ערד און פון וואַנדערען
איבער איהר.

8 און גאָט האָט געזאָגט צום שטן : האָסטו געווענדעט
דיין אויפמערקזאמקייט אויף מיין קנעכט איוב'ן ?
דען עס איז ניטאָ אויף דער ערד אַ מאַן אזוי ווי ער
ריין און עהרליך, גאָטספאַרכטיג און אַפּגעקעהרט
פון שלעכטס.

9 און דער שטן האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט :
אומזיסט דען האָט איוב מורא פאַר גאָט ?

10 האָסטו דודען ניט אַרומגעצאהמט איהם און זיין הויזגע-
זינד און אַלץ וואָס צו איהם געהערט ? די אַרבייט
פון זיינע הענד האָסטו געבענשט און זיין פיה איז
פאַרשפרייט איבער'ן לאַנד.

11 שטרעק אַבער נאָר אויס דיין האַנד און ריהר אָן

- עפעס וואָס איהם געהערט, אויב ער וועט דײַך נישט
לעסטערען אין דײַן געזיכט אַרײַן.
- 12 און גאָט האָט געזאָגט צו דעם שטן : אַט האָסטו אַלײן
וואָס איהם געהערט אין דײַן האַנד, נאָר צו איהם
אַלײן שטרעק נישט אױס דײַן האַנד. און דער שטן איז
אָוועקגעגאַנגען פון גאָט'ס געזיכט.
- 13 און עס איז געקומען דער טאָג ווען זײַנע זײַהן און
טעכטער האָבען געגעסען און האָבען געטרונקען
וויײַן אין דעם הויז פון זײַער עלטעסטען ברודער.
- 14 און אַ שליח איז געקומען צו אױב'ן און האָט געזאָגט:
די רינדער האָבען געאַקערט און די עזעלינען האָבען
זיך געפאַשעט נעבען זיי.
- 15 און (אַ באַנדע פון) שבא איז אָנגעפאַלען און האָט זיי
צוגענומען, און די יונגען האָבען זיי דערשלאָגען
מיט'ן שווערד, און אײַך אַלײן נאָר בין אַנטרונען אום
דיר צו דערצייהלען.
- 16 דער רעדט נאָך און א'ן אַנדערער איז געקומען און
האָט געזאָגט : אַ פײַער פון גאָט איז אַרונטערגע-
פאַלען פון הימעל און האָט אָנגעצונדען די שעפּסען
און די יונגען, און האָט זיי פאַרזעהרט, און אײַך
אַלײן נאָר בין אַנטרונען אום דיר צו דערצייהלען.
- 17 דער רעדט נאָך און א'ן אַנדערער איז אָנגעקומען און
האָט געזאָגט : די כּשדים האָבען זיך צומײַלט אין

דריי פאלקען און זיינען בעפאלען די קעמלען און
האבען זיי צוגענומען, און די יונגען האבען זיי דער-
שלאגען מיט'ן שווערד, און איך אליין נאר בין אנט-
רונען אום דיר צו דערצייהלען.

18 דער רעדט נאך און א'ן אנדערער איז אנגעקומען און
האט געזאגט: דייןע זיהן און דייןע טעכטער האבען
געגעסען און האבען געטרונקען וויין אין דעם הויז
פון זייער עלטעסטען ברודער,

19 און מיט אמאל איז א גרויסער שטורעם-ווינד אנגע-
קומען פון דער מדבר-זייט און האט ארומגעכאפט
די פיער ווינקלען פון דעם הויז און עס איז איינגע-
פאלען אויף די יונגע לייט און זיי זיינען געשטארבען,
און איך אליין נאר האב זיך גערעטעט אום דיר צו
דערצייהלען.

20 און איוב איז אויפגעשטאנען און האט איינגעריסען
זיין מאנטעל און געפליקט זיין קאפ און איז געפאלען
צו דער ערד און זיך געבוקט.

21 און ער האט געזאגט: נאקעט בין איך ארויס פון מיין
מוטער'ס לייב און נאקעט וועל איך אהין צוריק-
קעהרען, גאט האט געגעבען און גאט האט צוגענו-
מען. געבענשט זאל זיין דער נאמען פון גאט.

22 דאך האט איוב ניט געזינדיגט און דעם אלמעכטיגען
קיין טאדעל ניט געגעבען.

קאפיטעל ב.

- 1 און עס איז געקומען דער טאג ווען די קינדער פון גאט זיינען געקומען זיך צו שטעלען פאר גאט, און דער שטן איז אויך געקומען צווישען זיי, זיך שטעלען פאר גאט.
- 2 און גאט האט געזאגט צו דעם שטן: פון וואנען קומסטו? און דער שטן האט געענטפערט גאט און האט געזאגט: פון שוועבען אויף דער ערד און פון וואנדערען איבער איהר.
- 3 און גאט האט געזאגט צו דעם שטן: האסטו געלייגט דיין אויפמערקזאמקייט אויף מיין קנעכט איוב'ן? דען עס איז ניטא אויף דער ערד א מאן אזוי ווי ער, ריין און עהרליך און גאטספארכטיג און אפגעקעהרט פון שלעכטס. און ער האלט זיך נאך אלץ אן זיין פרימקייט, און דו האסט מיך אנגעהעצט איהם צו פערניכטען אומזיסט.
- 4 און דער שטן האט געענטפערט גאט און האט געזאגט: הויט פאר הויט, און אלץ וואס א מענטש פארמאגט וועט ער אוועקגעבען פאר זיין לעבען.
- 5 אבער שטרעק נאר אויס דיין האנד און ריהר אן זיין קערפער און זיין פלייש, אויב ער וועט דיך ניט לעס-טערען אין דיין געזיכט אריין.
- 6 און גאט האט געזאגט צום שטן: אט איז ער אין דיין האנד, נאר היט זיין לעבען.

- 7 און דער שטן איז אוועקגעגאנגען פון גאט'ס געזיכט
און ער האט איוב'ן געפלאגט מיט שלעכטע קרעץ
פון דער זייל פון זיין פוס ביז דעם שפיץ פון זיין קאפ.
8 און ער האט זיך גענומען א שערבעל אום זיך צו
קראצען דערמיט און ער איז געזעסען אין אש.
9 און זיין ווייב האט צו איהם געזאגט : האלסט זיך נאך
אלץ אן דיין פרומקייט ? פלוצ גאט און שטארב.
10 און ער האט צו איהר געזאגט : אזוי ווי איינע פון די
נידערטרעכטיגע רעדסט דו. דאס גוטע זאלען מיר
יא צונעהמען פון גאט, און דאס שלעכטע זאלען מיר
ניט צונעהמען ? און איוב האט אלץ ניט געזינדיגט
מיט זיינע ליפען.
11 און עס האבען געהערט די דריי גוטע פריינד איוב'ס
פון דעם אומגליק וואס איז אויף איהם געקומען, און
זיי זיינען געקומען יעדער איינער פון זיין ארט,
אליפז דער תימני, בלדד דער שוחי און צופר דער
נעמתי, און זיי האבען זיך צונויפגעקליבען צו געהן
אום איהם צו באדויערען און איהם צו טרייסטען.
12 און זיי האבען אויפגעהויבען זייערע אויגען פון דער
ווייטען און זיי האבען איהם ניט דערקענט, און זיי
האבען אויפגעהויבען זייערע שטימען און האבען
געוויינט און איטליכער פון זיי האט איינגעריסען
זיין מאנטעל און זיי האבען געווארפען אש אויף
זייערע קעפ קעגען הימעל.

13 און זיי זיינען מיט איהם געזעסען אויף דער ערד זיבען
טעג און זיבען נעכט, קיינער נישט ריידענדיג א ווארט
צו איהם, דען זיי האבען געזעהן אז דער וועהטאג
איז זעהר גרויס.

קאפיטעל ג.

- 1 נאך דעם האט איוב אויפגעעפענט זיין מויל און האט
געשאלטען זיין טאג.
- 2 און ער האט אויסגערופען און האט געזאגט :
- 3 אונטערגעהן זאל דער טאג אין וועלכען איך בין געבאָר־
רען געוואָרען, און די נאכט וועלכע האט אנגעזאגט :
א מענליך קינד איז (אין מוטערלייב) געשאפען
געוואָרען.
- 4 פינסטערניס זאל זיין יענער טאג, גאט פון אויבען זאל
זיך אויף איהם נישט נאכפרעגען, קיין שימער זאל
אויף איהם נישט שיינען.
- 5 פארפלעקען זאלען איהם פינסטערניס און דער שאטען
פון טויט, א וואלקען זאל רוהען אויף איהם, די היין
כמארעס פון טאג זאלען איהם פילען מיט שרעק.
- 6 יענע נאכט — א חשב'נים זאל זי צונעהמען, זי זאל
זיך נישט פרייהען מיט די (איבריגע) טעג פון יאָהר,
אין דער צאָהל פון מאַנאַטען זאל זי נישט אריינקומען.
- 7 דען די דאָזיגע נאכט זאל זיין א'ן איינזאמע, קיין
פרייהליך געזאנג זאל אין איהר נישט אריינקומען.

- 8 שילטען זאלען זי די וואס פלובען דעם טאג, די וועלכע
זיינען גרייט זייער קלאגליעד אויפצוהויבען.
- 9 דונקעל ווערען זאלען איחרע אבענד-שטערען, זי זאל
האפען אויף דאס ליכט און עס זאל ניט קומען, און
זי זאל ניט אנועהן די אויגען-ברעמען פון דעם
מארגען.
- 10 ווייל זי האט ניט פארשלאסען די מחדען פון מין
מוטער-לייב, און ניט פארבארגען ליידען פון מיינע
אויגען.
- 11 ווארום בין איך ניט גלייך פון געבערמוטער געשטאָר-
בען, ווארום ניט אַרויס פון בויך און גלייך פאר-
גאנגען?
- 12 ווארום האָבען מיך קניה אויפגענומען, ווארום בריסט
פון וועלכע איך זאל זויגען?
- 13 איך וואָלט שוין געלעגען און שטיל געוועזען, איך
וואָלט שוין געשלאָפען און געהאַט רוה —
- 14 מיט קיניגען און מיט ראטהגעבער פון דער ערד,
וועלכע פארבוייען פאר זיך וויסמעניסען;
- 15 אָדער מיט פירשטען וועלכע האָבען גאָלד און פילען
זייערע הייזער מיט זילבער אָן.
- 16 אָדער ווארום בין איך ניט ווי אַ פארבאָרגענער מפיל
געוועזען? ווי קינדער וועלכע האָבען דעם שוין ניט
געזעהן?

- 17 דאָרט הערען אויף די פאַרדאָרבענע זיך צו רודערן און
דאָרטען רוהען די פאַרמאָטערטע.
- 18 דאָרט זיינען די געפאַנגענע פריי פון זאָרה, זיי הערען
ניט די שטים פון באַדריקער.
- 19 גרויס און קליין זיינען דאָרט פאַראַנען, און דער
קנעכט איז פריי פון זיין אויבערהאַר.
- 20 וואָרום גיט ער ליכט צו דעם ליידענדען און לעבען —
צו די פאַרביטערטע?
- 21 צו די וועלכע וואָרטען אויפ'ן טויט און ער קומט ניט
און צו די וועלכע זוכען איהם מעהר זיי פאַרבאָרגענע
שאַצען?
- 22 צו די וועלכע טאַנצען פון פרייד און זיינען לוסטיג
ווען זיי געפינען אַ גרוב?
- 23 צו דעם מאַן וואָס זיין וועג איז פאַרבאָרגען און גאָט
האַט פאַר איהם פאַרצאָהמט?
- 24 דען איידער מיין ברויט קומט מיין קרעכץ, און גלייך
זיי וואָסער גיסען זיך מיינע קלאָגען.
- 25 דען דער שרעק פאַר וועלכען איך האָב זיך געשראָקען
איז אויף מיר געקומען, דאָס פאַר וואָס איך האָב
מורא געהאַט איז אויסגעגאַנגען צו מיר.
- 26 איך האָב ניט געהאַט קיין פרידען און קיין רוהיגקייט
און קיין אַפּרוה, פאַרדרום בלויז איז געקומען.

קאפיטעל ד.

- 1 און געענטפערט האט אליפו דער תימני און האט
געזאגט :
- 2 צו ווייל דיר האט פרובירט עפעס פאסירען ווערסטו
אפהענדיג? ווער קען זיך דען צוריקהאלטען פון
ווערטער (קעגען דיר)?
- 3 דו פלעגסט דאך פיעלען מוסר זאגען, און שלאפע הענד
פלעגסטו שטארקען.
- 4 דעם שטרויכלענדען פלעגען אויפשטעלען דינע רייד און
וואנקענדע קניה פלעגסטו קרעפטיגען.
- 5 און איצט, ווען עס קומט צו דיר ווערסטו אפהענדיג?
עס גרייפט אן דין און דו ווערסט דערשראקען?
- 6 איז דען נישט דיין גאטספארכטיגקייט דיין צוטרוי, און
דיין פרומקייט — דיין האפענונג?
- 7 דערמאן זיך נאך: ווער איז דער אונשולדיגער וואס
איז פארלארען געגאנגען? און וואו זיינען די עהר-
ליכע פארטיליגט געווארען?
- 8 איך האב אבער געזעהן, אז יענע וועלכע אקערען אונ-
רעכט און זעען שלעכטס, מוזען עס שניידען.
- 9 פון גאט'ס הויך ווערען זיי פארניכטעט, און פון דעם
אטהעם פון זיינע נאזלעכער ווערען זיי פארלענדט.
- 10 דאס ברילען פון דעם אלטען לייב און די שטים פון
דעם יונגען לייב און די צויהנער פון די לייבעלעך
ווערען אוועקגענומען.

- 11 דער לייב געהט אויס אַהן שפייז און די קינדער פון
דער לעווין ווערען צושפרייט.
- 12 און צו מיר האָט זיך אַ וואָרט פער'גנב'עט, און מיין
אויער האָט עפעס פון איהם פארנומען.
- 13 אין די געדאַנקען פון באַנאַכטיגע זעהונגען, ווען עס
פאלט אַ שלומער אויף מענשען.
- 14 אַ שרעק האָט מיך באַנומען און אַ ציטערניס, און
ס'האָט אלע מיינע ביינער צושוידערט.
- 15 און אַ גייסט איז פאַרבייגעגאַנגען פאַרביי מיר, די
האַר פון מיין לייב האָבען זיך אויפגעשטעלט.
- 16 ער איז געשטאַנען אַבער איך האָב זיין געזיכט ניט
דערקענט, בלויז אַ געשטאַלט איז געוועזען פאַר
מיינע אויגען. (צוערשט) אַ שטילקייט, און דאָן האָב
איך אַ שטים געהערט :
- 17 קען אַ שטערבליכער זיין גערעכטער פון גאָט ? קען
דער מענש זיין ריינער פון זיין באַשעפער ?
- 18 ער טרויט ניט זיינע לייב-קנעכט, און אין זיינע
מלאכים געפינט ער פעהלערען —
- 19 טאָ ווי שוין אין די וואָס וואָהנען אין הייזער פון
לעהם, וואָס זייער פונדאַמענט ליגט אין שטויב, און
וואָס ווערען צוריען פון מאָיל.
- 20 צווישען מאָרגען און אבענד ווערען זיי צודריקט, גאָר
ניט באַמערקענדיג געהען זיי אונטער אויף אייביג.

21 זייער פאָרצוג איז פון זיי אַוועקגענומען געוואָרען,
זיי שטאַרבן — און אַהן פערשטאַנד.

קאפיטעל ה.

- 1 רוף נאָר, איז דאָ (איינער) וואָס וועט דיך ענטפערען?
און צו וועמען פון די הייליגע וועסטו זיך ווענדען?
- 2 דען דעם נאַרען הרג'עט דער פאַרדרום, און דעם
ניט־קלוגען טויטעט די אייפערזוכט.
- 3 איך האָב געזעהן דעם נאַרען איינגעוואַרצעלט אין
דאָך האָב איך גלייך פאַרפלוכט זיין וואָהנונג.
- 4 זיינע קינדער וועלען ווייט זיין פון הילף, זיי וועלען
צודריקט ווערען פאַר דעם מוהיער (פון דער שטאָדט)
און קיינער וועט זיי ניט רעטען.
- 5 זיינע תבואה וועט אויפּעסען דער הונגעריגער, פון
צווישען די דערנער וועט ער זי אַרויסנעהמען, און
א רויבער־באַנדע וועט פאַרשלינגען זיין פאַרמעגען.
- 6 דען פון דער ערד קומט ניט אַרויס קיין באַטרוג, און
פון דעם באַדען שפּראַצט ניט קיין אונרעכט.
- 7 דער מענש איז צו ליידען געבאָרען אזוי ווי פונקען
צו פליהען אין דער הויך.
- 8 אַבער איך זוך בלויז גאָט און צו דעם אַלמעכטיגען
ווענד איך מיינע רייד.
- 9 ער מוהט זאכען גרויסע, גאָר ניט צו דערפאַרשען, און
וואונדער אַהן אַ צאָהל.

- 10 ער שענקט דעם רעגען אויף דער ערד און שיקט דאס וואסער אראפ אויף די פעלדער,
- 11 אום אויפצוהויבען די דערנידערטע, אום די פארפינס-טערטע זאלען דערהויכט ווערען מיט זיין הילף.
- 12 ער צושטערט די פלענער פון די איבערשפיצטע אום זייערע הענד זאלען ניט מאכען קיין ערפאלג.
- 13 ער פאנגט די קלוגע אין זייער (אייגענער) פארשפיצט-קייט, און דער ראטה פון די פארדארבענע (ווייזט זיך ארויס) איבעראיילט.
- 14 ביי טאג באגעגענען זיי פינסטערנים, אין מיטען טאג טאפען זיי ווי ביי נאכט.
- 15 ער ראטעוועט פון דעם שווערד — פון זייער מויל, און דעם נויטהבאדירפטיגען פון דעם שטארקען'ס האנד.
- 16 און האפענונג קומט צו דעם ארעמאן און אונגערעכ-טיגקייט שליסט צו איהר מויל.
- 17 יא, גליקליך איז דער מאן וואס גאט ווארענט איהם; די שטראף פון דעם אלמעכטיגען זאלסטו ניט פאר-אכטען.
- 18 דען ער פארוואונדעט און פארבינדט, ער שלאגט און זיינע הענד פארהיילען.
- 19 פון זעקס אונגליקען וועט ער דרך ארויסראטעווען און פון זיבען וועט דרך קיין ביז ניט טרעפען.

- 20 אין הונגערנויטה לייזט ער דיך אויס פון טויט און
אין שלאכט-פעלד — פון דעם שווערד.
- 21 פון דער צונג'ס בייטש וועסטו זיין פארבארגען און
דו וועסט זיך ניט שרעקען פאר'ן אונגליק ווען עס
וועט קומען.
- 22 פון אונגליק און פון הונגער וועסטו זיך אויסלאכען,
און וועסט ניט מורא האבען פאר די טהיערען פון
דער ערד.
- 23 דען מיט די שטיינער פון פעלד איז דיין בונד געמאכט,
און די טהיערען פון פעלד האבען פרידען געשלאסען
מיט דיר.
- 24 און דו וועסט וויסען אז רוהיג איז דיין געצעלט, דו
וועסט באזוכען דיין וואנהונג און קיין נאך וועט ניט
פעהלען.
- 25 און דו וועסט וויסען אז דיין נאמען האט זיך פאר-
מעהרט און דיינע שפראצונגען אזוי ווי די גראז פון
דער ערד.
- 26 אין א פולען עלטער וועסטו קומען צו דער גרוב אזוי
ווי דער תבואה-הויפען ווערט איינגעזאמעלט ווען
זיין צייט קומט.
- 27 אט דאס האבען מיר אויסגעפארשט. אזוי איז עס.
הער עס און פערשטעה עס.

קאפיטעל ו.

- 1 און געענטפערט האָט איוב און געזאָגט:
- 2 ווען מיין שמערין זאל געוואויגען ווערען, און מען זאל אויפהויבען אין אַ וואַגשאל מיין גאנצען כראַך —
- 3 שווערער ווי זאמד פון מעער וואָלט ער דאָן געווען; דאָריבער זיינען מיינע ווערטער צומישט.
- 4 דען די פֿיילען פון דעם אַלמעכטיגען שטעקען אין מיר, און מיין גייסט טרינקט זייער גיפט. די שרעקען פון גאָט רייהען זיך (אין קאמפף) אַקעגען מיר.
- 5 הירזשעט דער ווילדער עזעל אויפ'ן גראָז? רעוועט דער אַקס איבער זיין שפייזגעמיש?
- 6 ווערט אונגעווירצטע שפייז געגעסען אָהן זאלץ? איז דאָ אַ געשמאַק אין קלעפֿיגען שפייטעכטס? —
- 7 (זאכען) וואָס מיין זעעלע האָט זיך געווייגערט אַנצור־ריהרען, זיי זיינען איצט מיין עקעלהאפטע שפייז. —
- 8 אַ, ווען מיין פארלאנג זאל אַנקומען, ווען גאָט זאל שענקען מיין האַפענונג;
- 9 און דער אַלמעכטיגער זאל איינוויליגען און מיך צו־דריקען, ער זאל לויז לאָזען זיין האַנד און מיך דער־ענדיגען!
- 10 דאָס וואָלט נאָך פאַר מיך אַ טרייסט געווען, איך וואָלט זיך מיט דעם וועהטאָג געפרעהט; ער זאל נאָר קיין מיטלייד ניט האָבען! — איך האָב דאָך אין די ווער־טער פון דעם הייליגען ניט געלייקענט.

- 11 וואס איז מיין קראפט איך זאל האפען? וואס וועט
מיין ענד זיין, איך זאל מיין געדולד פערלענגערען?
12 איז מיין קראפט די קראפט פון שטיינער? איז מיין
פלייש פון קופער?
13 יא, קיין הילף איז מעהר פאר מיך ניטא, און יעדער
ראטה פערשטויסען איז פון מיר.
14 דעם ליידענדען דארף זיין גוטער פריינד מיטלייד
שענקען, ער אבער פערלאזט די גאטספארכטיגקייט.
15 מיינע ברידער האבען געפעלשט ווי דער טיך, זיי
זיינען אַוועק אַזוי ווי דער שטראם פון די פלוסען,
16 וואס ווערען פארדונקעלט פון דעם אייז און זייער
אויבערדעק ווערט פארבארגען פון שנעע.
17 ווען זיי ווערען צואווארעמט ווערען זיי פארשוואונד-
דען, פון דער היץ רוקען זיי זיך אַוועק פון זייער
פלאטץ.
18 עס דרעהען זיך די וועגען פון זייער וואנדערונג, זיי
פארגעהען אין דער וויסטע און ווערען פארלארען.
19 די קאראוואנען פון תימא האבען אויסגעקוקט, די
מחנות פון שבא האבען אויף זיי געהאפט.
20 זיי האבען זיך געשעמט וואס זיי האבען צוטרוי גע-
האט, זיי זיינען געקומען אהינצו און זיינען געווארען
צו שאנד.
21 אַזוי זייט איהר איצט געווארען, איהר האט דערזעהן
דעם בראך און האט זיך דערשראקען.

- 22 האָב איך דען געזאָגט: גיט מיר (עפעס)? שענקט
פון מיינעטוועגען פון אייער פארמעגען?
- 23 און ראטעוועט מיך פון דעם פיינד'ס האַנד, און לייזט
מיך אויס פון דער האַנד פון מיראַנען?
- 24 לערענט מיך און איך וועל שווייגען, און וואָס איך
האָב פארזעהן גיט מיר צו פארשטעהן.
- 25 ווי שטארק זיינען די ווערטער פון וואַהרהייט! —
אַבער וואָס באַווייזען א י י ע ר ע טענות?
- 26 רעכענט איהר ווערטער פאַר אַ בעווייז, און די רייד
פון דעם פאַרצווייפעלטען (האלט איהר בלויז) פאַר
ווינד?
- 27 איהר וואָלט אויף אַ יתום (א'ן אומגליק) אַרויפּוואַר-
פּען, אייערע פריינד וואָלט איהר אונטערגעגראַבען.
- 28 און איצטער באַוויליגט מיך און ווענדט זיך צו מיר:
זאָג איך אייך אין אייער געזיכט ליגען?
- 29 איבערלעגט זיך, לאָזט קיין אונרעכט נישט געשעהן,
איבערלעגט זיך ווידער. דערינען ליגט מיין אונשולד.
- 30 איז א'ן אונגערעכטיגקייט פאַראַן אויף מיין צונג?
אַדער פארשטעהט מיין גומען נישט וואָס פאַרברעכען
איז?

קאפיטעל ו.

- 1 איז דען נישט אַ געוויסער טערמין (פון אַפּקומעניסען)
באַשטימט פאַר דעם מענשען אויף דער ערד? זיינען

- ניט זיינע טעג ווי די טעג פון דעם געדונגענעם
ארבייטער?
- 2 אזוי ווי א קנעכט שמאכט נאך דעם שאטען, אזוי ווי א
געדונגענער ארבייטער קוקט אויס אויף זיין לוייהן—
- 3 אזוי האב איך מיר אויך געקריגען צוגעטהילט מאנא-
טען פון ליידען און נעכט פון אומרוה זיינען מיר
צוגעציהלט געווארען.
- 4 ווען איך לייג זיך, זאג איך: ווען וועל איך שוין אויפ-
שטעהן? ווען וועט דער אבענד צוועק? און איך
ווער מיר זיך ווארפענדיג הין און הער ביז באגינען.
- 5 מיין פלייש איז באדעקט מיט ווערעס און מיט שטיקער
ערד, מיין הויט איז צופלאצט און איז עקעלהאפט
געווארען.
- 6 מיינע טעג לויפען פלינקער ווי א וועב־שיפעלע, און
זיי פארגעהען אַהן האַפענונג.
- 7 געדענק, בלויז אַ הויך איז מיין לעבען, מיין אויג וועט
שוין ווידער קיין גוטס ניט זעהן.
- 8 דאָס אויג פון דעם וואָס זעהט מיך איצט וועט מיך ניט
אַנועהן מעהר, אַט זיינען דינע אויגען אויף מיר און
שוין בין איך נישטאָ.
- 9 אַ וואַלקען פאַרשווינדט אין אַ אַרגעהט; אזוי דער וואָס
שטייגט אין די אונטערערד דער וועט שוין מעהר
ניט אַרויפקומען.

- 10 ער וועט זיך ניט מעהר צוריקקעהרען צו זיין הויז,
זיין פלאצמן וועט איהם מעהר ניט קענען.
- 11 איך וועל אויך ניט איינהאלטען מיין מויל, איך וועל
ריידען ווען מיין געמיטה איז באקלעמט, איך וועל
זיך באקלאגען ווען מיין זעל איז פארביטערט.
- 12 בין איך דען א ים אדער א וואהלפיש, וואס דו שטעלסט
א וואך ארום מיר?
- 13 איך האב געזאגט: מיין בעט וועט מיך טרייסטען,
מיין געלעגער וועט מיך העלפען טראגען מיין קלאג.
- 14 האסטו מיך אבער מיט טרוימען געשראקען, מיט
זעהונגען האסטו מיך געסטראשעט.
- 15 און מיין זעל קלויבט בעסער אויס דערווערגונג און
טויט, איידער די (לעבעדיגע) גליעדער מיינע.
- 16 עס האט מיך פארעקעלט. איך וועל דאך אייביג ניט
לעבען, לאז מיך אָפּ! מיינע טעג זיינען דאך א
גארנישט.
- 17 וואס איז דער מענש וואס דו גרויסט איהם אזוי?
וואס דו לייגסט אויף איהם דיין אויפמערקזאמקייט?
- 18 אין יעדען מארגען באזוכסטו איהם, און פרובירסט
איהם אלע וויילע?
- 19 ווי לאנג נאך וועסטו זיך פון מיר ניט אַפקעהרען,
מיך ניט אַפלאזען (כאַטש) ביז איך וועל מיין שפייכען
ארונטערשלינגען?
- 20 יא איך האב געזינדיגט! וואס זאל איך דיר דען טהאן?

דו וועכטער פון דעם מענשען! ווארום האָסטו מיך
געמאַכט פאר דיין ציעל, כיו איך בין זיך אליין צו
לאסט געוואָרען?

21 ווארום פערגיסטו דו ניט מיין פארברעך, און פארטיי-
ליגסטו ניט מיין זינד? דען באלד וועל איך ליגען אין
שטויב, און דו וועסט מיך זוכען און איך וועל מעהר
ניט זיין?

קאפיטעל ח.

1 און געענטפערט האָט בלדד דער שוחי און האָט
געזאָגט:

2 ווי לאַנג נאָך וועסטו ריידען די דאָזיגע (רייד), און ווי
א שטארקער ווירט (וועלען זיין) די ווערטער פון דיין
מויל?

3 וועט דען גאָט פארדרעהען דאָס אורטהייל? וועט דען
דער אלמעכטיגער פארקרימען די גערעכטיגקייט?

4 ווייל דיינע קינדער האָבען געזינדיגט קעגען איהם,
האָט ער זיי אוועקגעשיקט צוליב זייער פארברעך.

5 אויב דו וועסט אויפזוכען גאָט און וועסט פאר דעם
אלמעכטיגען זיך בעטען,

6 אויב דו ביסט ריין און עהרליך, דאן וועט ער וואַכען
איבער דיר און ער וועט ווידער גאנץ מאַכען דיין
פרומע וואָהנונג.

7 און דיין אָנהויב וועט זיין קליין (אין פערגלייך), דען
דיין ענד וועט זיין זעהר גרויס.

- 8 פרעג זיך נאך ביי א פריהערדיגען דור, לעג צו (דיין זינען) צו די אויספארשונג פון זייערע עלטערען.
- 9 דען מיר זיינען פון נעכטען בלוז און מיר ווייסען ניט. אונזערע טעג אויף דער ערד זיינען ווי א שאטען נאָר.
- 10 אַט זיי וועלען דיר לערנען; זיי וועלען דיר זאָגען און פון זייער הערצען וועלען זיי ווערטער אַרויס-בריינגען.
- 11 וועט דען דער וואַסער-ראַהר זיך אויפהויבען וואו ס'איז קיין זומפ ניט? וועט דען די לאַנקע וואַקסען אָהן וואַסער?
- 12 זי איז נאָך אין איהר גרינקייט און נאָך ניט אַרונטער-געהאַקט און דאָך ווערט זי פאַרוועלקט איידער אַלע אַנדערע גראַזען.
- 13 אַזוי זיינען די וועגען פון די וועלכע פאַרגעסען אַן גאַט, און די האַפענונג פון דעם פאַלשען וועט אונטערגעהן.
- 14 זיין ערוואַרטונג ווערט אַפגעשניטען און זיין זיכער-קייט — אַזוי ווי שפינוועבס.
- 15 ער לעהנט זיך אַן זיין הויז אַבער ער שטעהט ניט איין, האַלט זיך אַן, אַן איהם, אַבער עס קען זיך ניט אויפהאַלמען.
- 16 זאָפטיג שטעהט ער פאַר דער זונן און די יונגע צוויי-גען זיינע שפּרייטען זיך איבער'ן גאַרטען.

- 17 זיינע וואָרצלען פלעכטען זיך נעכען וואסער און מיט
א מויער פון שטיין גרענעצט ער זיך.
- 18 אָבער ווען מע רייסט איהם אַרויס פון זיין אָרט וועט
עס איהם פאַרלייקענען: איך האָב דיך (קיינמאָל)
ניט געזעהן.
- 19 אָט דאָס איז די פרייד פון זיין וועג. און פון דער
(זעליגער) ערד וועלען אַנדערע אַרויסשפראַצען.
- 20 גאָט פאַראַכטעט ניט דעם אונשולדיגען און שטיצט
ניט די האַנד פון די וואָס טהוען שלעכטס.
- 21 ער וועט נאָך אַנפילען דיין מויל מיט געלעכטער
און דיינע ליפּען — מיט פרייד־געשריי.
- 22 דיינע פיינד וועלען מיט שאַנד זיך באַקליידען און דאָס
געצעלט פון די שלעכטע וועט ניט מעהר זיין.

קאפיטעל ט.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט:
- 2 יא, איך ווייס אז עס איז אַזוי. און ווי קען אַ מענש
גערעכט זיין קעגען גאָט?
- 3 ווען ער זאָל וועלען זיך קריעגען מיט איהם, וואָלט ער
איהם ניט געקענט ענטפערען איינס פון טויזענד.
- 4 קלוג־הערציג (איז ער) און שטאַרקאין קראַפט. ווערהאַט
זיך איינגעשפּאַרט קעגען איהם און איז געבליבען
גאַנץ?
- 5 ער רוקט איבער בערג (פון זייער פלאַטץ) און זיי

- ווייסען ניט, ער (איז דער וועלכער) קעהרט זיי אום
קאפויר אין זיין צארען.
- 6 ער שאַקעלט די ערד אַרויס פון איהר אַרט און איהרע
זיילען ווערען צוטרייסעלט.
- 7 ער זאָגט נאָר צו דער זונן, און זי שיינט ניט, און אויף
די שטערען לעגט ער אַ זיגל.
- 8 ער האָט די הימלען אויסגעצויגען איינער אליין און
ער טראַמפעלט אויף די הויכקייטען פון ים.
- 9 ער האָט באַשאַפען די שטערען פון בער, דעם אַריאָן
און די זיבען גרויסע שטערען און די קאמערען פון
דרום.
- 10 ער טהוט זאכען גרויסע, גאָר ניט צו דערפאַרשען,
און וואונדער — אַהן אַ צאָהל.
- 11 דאָכט זיך ער געהט מיך פאַרביי, דאָך זעה איך איהם
ניט ; ער געהט דורך און איך באַמערק איהם ניט.
- 12 ווען ער כאַפט אַוועק, ווער וועט איהם אַפהאַלטען ?
ווער וועט איהם זאָגען : וואָס טהוסטו ?
- 13 גאָט ציהט ניט צוריק זיין צאַרען. אונטער איהם ביי-
גען זיך די העלפערס פון דעם שטאַלצען.
- 14 און איך זאָל איהם ענטפערען ? און אויסקלייבען מיינע
ווערטער קעגען איהם ?
- 15 ווען איך זאָל אפילו גערעכט זיין, קען איך ניט ענט-
פערען. איך קען זיך בלויז בעטען פאַר מיין ריכטער.
- 16 ווען איך זאָל רופען און ער זאָל מיר אַפענטפערען,

- וואלט איך אויך נישט געגלויבט אז ער פארנעהמט
מיין שטים.
- 17 ער, וועלכער צושמעטערט מיך מיט זיין שטורעם-
ווינד און האט געמעהרט מייןע וואונדען אומזיסט.
- 18 ער לאזט מיך נישט מיין אטהעם אפציהען, דען ער
פילט מיך אן מיט ביטערקייטען.
- 19 קומט עס צו קראפט, איז ער מעכטיג. קומט עס צו
געריכט, ווער וועט איהם פאר מיך געהן לאדען?
- 20 ווען איך זאל אפילו גערעכט זיין, וועט מיך מיין
אייגען מויל באשולדיגען, ווען איך זאל זיין אונשול-
דיג וועט ער מיך אלס פארדארבען ארויסשטעלען.
- 21 בין איך אונשולדיג? איך ווייס אליין נישט מיין אייגענע
זעעלע. איך פאראכט מיין אייגען לעבען. —
- 22 עס איז אלץ איינס. דאריבער האב איך געזאגט: אי
דעם אונשולדיגען אי דעם פארדארבענעם פארניכ-
טעט ער.
- 23 ווען די רוסה טוידט פלוצלונג (עמיצען) דאן לאכט
זי פון די פייניגונגען פון די אונשולדיגע.
- 24 די ערד איז איבערגעגעבען געווארען אין די האנד פון
דעם שלעכטען. די געזיכטער פון די ריכטער האט ער
פארדעקט. אויב נישט (ער), ווער דען איז עס? —
- 25 און מייןע טעג זיינען פלינקער ווי א שטאפעט, זיי
זיינען אנטלאפען און האבען קיין גוטס נישט געזעהן.
- 26 זיי זיינען פארשוואונדען ווי שיפלעך פון ריטער, ווי

דער אַדלער וועלכער פלאטערט אַרונטער אויף (זיין)
שפיץ.

27 זאל איך זאָגען: איך וועל פאַרגעסען מיין קלאָג, איך
וועל אַוועקוואַרפען מיין טרויער-געזיכט און וועל
מונטער זיין —

28 האָב איך מורא פאַר מיינע וועהטאַגען, איך ווייס אז
דו וועסט מיך ריין ניט אַרויסלאָזען.

29 איך וועל בלייבען דער שולדיגער. צו וואָס דען זאל
איך זיך מיהען פאַר גאָרנישט?

30 ווען איך זאל זיך האָבען געוואָשען אין שניי-וואַסער
און האָבען גערייניגט מיינע הענד מיט לויג —

31 וואָלסטו מיך אין אַ זומפּיגען גראָבען איינטונקען און
מיינע קליידער וואָלטען מיך עקעלהאַפט געמאַכט.

32 דען ער איז ניט אַ מענש אַזוי ווי איך, איך זאל איהם
ענטפערען, און מיר זאלען צוזאַמען קומען פאַר
געריכט.

33 עס איז ניטאָ ווער עס זאל צווישען אונז ענטשיידען,
ווער עס זאל אויף אונז ביידען אַרויפלעגען זיין
האַנד.

34 זאל ער נאָר אַפּטהאַן פון מיר זיין רוטה, זאל זיין
שרעק מיך נאָר ניט סטראַשען —

35 און איך וועל ריידען און איך וועל זיך פאַר איהם ניט
שרעקען, דען איך ביי זיך בין ניט אַזוי (שולדיג).

קאפיטעל י.

- 1 מיין זעעל איז מיעד פון מיין לעבען, איך וועל לויז
לאזען מיין קלאג, איך וועל ריידען אין דער ביטער-
ניס פון מיין געמיטה.
- 2 איך וועל זאגען צו גאט: פאראורטהייל מיך ניט,
לאז מיך וויסען פאר וואס דו שטרויטסט קעגען מיר.
- 3 איז דיר גוט ווען דו אונטערדריקסט? ווען דו פאר-
אכטעסט דאס ווערק פון דייןע הענד און באלייכטסט
די פלענער פון די וואס טהוען שלעכטס?
- 4 האסטו דען אויגען פון פלייש? קוקסטו דען ווי א
מענש קוקט?
- 5 זיינען דייןע טעג אזוי ווי די טעג פון א מענשען?
אדער זיינען דייןע יאהרען ווי די טעג פון א מאן?—
- 6 ווען דו זוכסט מיין זינד און פארשט נאך מיין פארברע-
כען,
- 7 ווייסטו דאך אז איך בין אונשולדיג, און עס איז ניטא
ווער עס זאל ראטעווען פון דיין האנד.
- 8 דייןע הענד האבען מיך געפורעמט, הארמאניש ציווא-
מען רונד ארום, און דאך פארניכטעסטו מיך.
- 9 דערמאן זיך, אזוי ווי לעהם האסטו מיך געקנעטען.
וויילסטו מיך ווידער אומקעהרען אין שטויב?
- 10 דו האסט מיך דאך אזוי ווי מילך אויסגעגאסען, ווי
קעז האסטו מיך פארגליווערט.
- 11 מיט הויט און מיט פלייש האסטו מיך פארקליידט.

- מיט ביינער און מיט אָדערען האַסמו מיך דורכ-
געוועבט.
- 12 לעבען און גנאָד האַסמו מיר געשאַנקען און דיין
אויפפאַסונג האַט אָפּגעהיט מיין גייסט.
- 13 דאָך דאָס האַסמו פאַרבאָרגען געהאַלטען אין דיין
הערצען; איך ווייס אז דאָס איז ביי דיר געוועזען
(באַשלאָסען):
- 14 אז איוב איך זינדיג זאָלסטו אויף מיך אַכט געבען, און
פון מיין שולד זאָלסטו מיך ניט פריישרעכען.
- 15 איוב איך בין שלעכט דאָן וועה איז מיר, און ווען איך
בין גערעכטיג, זאָל איך מיין קאָפּ ניט אויפהויבען.
איך בין געזעטיגט מיט שאַנד. אָ, זעה מיין עלענד.
- 16 און עס ווערט אַלץ גרעסער. ווי אַ לייב יאָגסטו זיך
נאָך מיר, און קעהרסט זיך אַלץ ווידער אום זיך
קעגען מיר וואונדער (גרויזאם) אַרויסצואווייזען.
- 17 דו באַנייסט דינע עדות קעגען מיך, דו פאַרמעהרסט
קעגען מיך דיין צאָרען. ענדערונגען און אָפּקומע-
ניסען (קומען נאָכאַנאַנד) איבער מיר.
- 18 ווארום האַסמו מיך פון געבערמוטער אַרויסגעצויגען?
אָ, ווען איך וואָלט אויסגעגאַנגען און קיין אויג
וואָלט מיך ניט אָנגעזעהן.
- 19 איך וואָלט געווען אַזוי ווי איך וואָלט גאָר ניט עקזיס-
טירט, פון מוטערלייב גלייך צו דער גרוב וואָלט איך
אָוועקגעפיהרט געוואָרען.

- 20 מיינע טעג זיינען ווינציג. הער אויף! טהו אָפּ פון מיר (דיין האַנד) איך זאָל אַ ביסעל זיך אויפֿ־מונטערען.
- 21 איידער איך וועל אוועקגעהן אום זיך מעהר ניט אוימצוקעהרען, אין דאָס לאַנד פון פינסטערנים און פון דעם שאַמען פון טוידט,
- 22 אַ לאַנד פון חשכ'נים, אַזוי ווי די פינסטערנים פון דעם שאַמען פון טוידט, און אַהן אַרדנונג, וואו דער ליכט־שיין אפילו איז אַזוי ווי דונקעל־הייט.

קאפיטעל יא.

- 1 און צופֿר דער נעמתי האָט געענטפערט און האָט געזאָגט:
- 2 זאָל אַ הויפּען פון ווערטער בלייבען ניט געענטפערט? זאָל דער מאַן פון (רעדעוודיגע) ליפּען בלייבען גערעכט?
- 3 דיינע פּוסטע רייד מאַכען מענשען צו שווייגען, דו שפּאַטסט און קיינער פערשעמט דיך ניט.
- 4 און דו זאָגסט: לויטער איז מיין לעהרע, און ריין בין איך פֿאַר דיינע אויגען.
- 5 חלואי וואָלט גאָט ריידען, און ער וואָלט עפּענען זיינע ליפּען קעגען דיר!
- 6 און ער וואָלט דיר דערצייהלען די געהיימניסען פון קלוגהייט, דען דאָפעלטע פאלדען האָט די חכמה.

- און וויסען זאלסטו צו גאט לאזט דורך פיעל פון
דיינע זינד.
- 7 קענסטו די אויספארשונג פון גאט געפינען, קענסטו
דערגרייכען דעם גרענעץ פון דעם אלמעכטיגען?
- 8 די הויכקייטען פון הימעל—וואס קענסטו (דארט) אויפ-
טהאן? מיעפער ווי די אונטערערד, וואס קענסטו
וויסען?
- 9 לענגער ווי די ערד איז (זיין) מאס, און ברייטער פונ'ם ים.
10 ווען ער געהט פארביי און שליסט איין, און זאמעלט
צוזאמען, ווער וועט איהם צוריקהאלטען?
- 11 ער קען די מענער פון פאלשקייט, ער זעהט די אונ-
גערעכטיגקייט. זאל ער זיך דען ניט צוקוקען?
- 12 דער פוסטער מאן האט קיין פארשטאנד ניט, דען ווי
א יונגער ווילדער אייזעל ווערט דער מענש געבארען.
13 אויב דו האסט געקעהרט דיין הארץ (צו גאט), דאן
שפרייט אויס צו איהם דיינע הענד.
- 14 אויב דו האסט אונרעכט אין דיין האנד, דערווייטער
עס. לאז ניט רוהען אין דיינע צעלטען קיין אונגע-
רעכטיגקייט.
- 15 דאן וועסטו אויפהויבען דיין געזיכט (ריין) פון א
פלעק, און דו וועסט שמעהן פעסט און וועסט זיך
ניט שרעקען.
- 16 דו וועסט דיינע ליידען פארגעסען, ווי וואסער וואס
איז פארבייגעלאפען וועסטו (זיי) דערמאנען.

- 17 און העלער ווי דער מיטען פון טאג וועט אויפשטעהן
דיין לעבען אויף דער וועלט, די פינסטערנים וועט
ווערען ווי דער מאַרגען.
- 18 און דו וועסט זיין זיכער אז האַפענונג איז פאַראַנען,
דו וועסט מאַכען אַ גראַבען (אָרום זיך) און וועסט
זיך לייגען אין זיכערהייט.
- 19 און דו וועסט ליגען און קיינער וועט דיר ניט שרעקען,
און פיעל וועלען בעטען דיין לייטזעליגקייט.
- 20 און די אויגען פון די פאַרדאַרבענע וועלען אויסגען,
און זייער רעטונג איז פאַרלאָרען, און זייער האַפּע-
נונג ווערט פאַרצווייפלונג.

קאפיטעל יב.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 יא, איהר (נאָר אליין) זייט דאָס פאַלק, אין מיט אייך
וועט די קלוגהייט אַפּשטאַרבען !
- 3 איך האָב אויך אַ הערין אזוי ווי איהר. איך פאל ניט
אַרונטער פון אייך. ביי וועמען איז אַזוינס ניטאָ ?
- 4 איך בין ווי איינער וואָס ווערט פון זיין (אייגענעם)
פריינד אַפּגעלאַכט, וואָס רופט צו גאָט און ער ענט-
פערט איהם : דער אונשולדיגער פרומער איז (צום)
שפּאַט.
- 5 דעם אונגליקליכען קומט פערצכטונג — לויט די
געדאַנקען פון דעם וואָס האָט קיין זאָרג ניט — זי
איז גרייט פאַר די וואָס זייערע פיס וואַנקען.

- 6 רוחיג זיינען די געצעלטען פון רויכער, זיכערהייט
האבען די וועלכע דערצאָרענען גאָט און דער וועל-
כער טראָגט זיין גאָט — אין זיין פּוּיסט.
- 7 אָבער פרעג נאָר די טהיערען און זיי וועלען דיר
לערנען, דעם פּויגעל פון הימעל און ער וועט דיר
זאָגען.
- 8 אָדער רייד צו דער ערד און זי וועט דיך באַלעהרען, און
די פיש פון ים און זיי וועלען דיך דערצעהלען.
- 9 ווער פון די אלע ווייס ניט אַז די האַנד פון גאָט האָט
דאָס געמאַכט?
- 10 אַז אין זיין האַנד ליגט די זעעל פון אַלצדינג וואָס
לעבט, און דער לעבענסהויך פון אימליכען מענ-
שענ'ס לייב?
- 11 דאָס אויער קען דאָך ווערטער אונטערשיידען, ווי דער
גומען — די שפייז וואָס איהם שמעקט.
- 12 ביי די אלטע איז קלוגהייט פאַראַנען, און לאַנגלעבען
הייסט פאַרנונפטיגקייט.
- 13 ביי איהם איז קלוגהייט און שטאַרקייט, ביי איהם
איז ראַטה און פאַרנונפטיגקייט.
- 14 ער צושטערט און עס קען מעהר ניט אויפגעבויט
ווערען, ער שליסט אַ מענשען איין און עס קען
ניט געעפּענט ווערען.
- 15 ער האַלט צוריק די וואַסערען און זיי ווערען אויסגע-

- טריקענט, ער שיקט זיי ארויס און זיי קעהרען אום
די ערד.
- 16 ביי איהם זיינען מאכט און קלוגהייט, זיינע זיינען אי
דער פארפיהרטער אי דער פארפיהרטער.
- 17 ער פארווירט די ראטהגעכער און צודולט די ריכטער.
- 18 ער מאכט לויז דעם באנד פון די קיניגען און קניפט
א גארטעל ארום זייערע לענדען.
- 19 ער פיהרט די פריסטער ארום צומישטע און ער פאר-
דרעהט די מעכטיגע.
- 20 ער טהוט אפ די שפראך פון די רעדנערס, און דעם
פארשטאנד פון די אלטע נעהמט ער אוועק.
- 21 ער גיסט אויס פאראכטונג אויף מאגנאטען, און דעם
גארטעל פון די שטארקע מאכט ער לויז.
- 22 ער דעקט אויף טיעפע זאכען פון דער פינסטערניס,
ער ברינגט ארויס אין ליכט דעם שאטען פון דעם
טוידט.
- 23 ער מאכט די פעלקער גרויס און ברינגט זיי אום, ער
שפרייט אויס די נאציאנען און פיהרט זיי אוועק.
- 24 ער נעהמט אוועק דעם זינען ביי די פארשטעהער פון
דעם פאלק פון לאנד, און פארפיהרט זיי אין א
וויסטע וואו ס'איז קיין וועג ניטא.
- 25 זיי מאפען אין דער פינסטערניס אהן ליכט, און ער
לאזט זיי בלאנדזשען ווי א באטרונקענער.

קאפיטעל יג.

- 1 אלץ האָט דאָך מיין אויג געזעהן ; מיין אויער האָט
געהערט און האָט עס זיך געמערקט.
- 2 ווי איהר ווייסט ווייס איך אויך, איך פאל ניט אַרונטער
קעגען אייך.
- 3 אַבער איך וועל ריידען צו דעם אַלמעכטיגען, אַ וכוז
פיהרען וועל איך מיט גאָט.
- 4 אַבער איהר זייט ליגען-קלעפערס, פאלשע דאָקטוירים
זייט איהר אַלע.
- 5 ווען איהר וואָלט כאָטש געשוויגען וואָלט אייך דאָס
פאַר אַ חכמה גערעכענט געוואָרען.
- 6 הערט מיין טענה, דעם שטרייט פון מיינע ליפען
וואָלט איהר פאַרנעהמען.
- 7 צי ווילט איהר פון גאָט'ס וועגען זאָגען דאָס וואָס איז
אונגערעכט ? צי ווילט איהר פון זיינעטוועגען
ריידען באַטרוג ?
- 8 צי ווילט איהר איהם שאַנעווען ? ווילט איהר זיך פאַר
איהם קריגען ?
- 9 וועט עס גוט זיין, ווען ער וועט אייך אויספאַרשען ?
וועט איהר איהם נאָרען ווי מע נאָרט אַ מענשען ?
- 10 ער וועט אייך שטראָפען ווען איהר וועט איהם פאַר-
באַרגענערהייט שאַנעווען.
- 11 זיין ערהאַבענהייט וועט אייך צוגרוילען, זיין שרעק
וועט פאלען אויף אייך.

- 12 אייערע שפרוכען זיינען בלויז פוסטע פאבעלען,
אייערע געשטעללען זיינען געשטעללען פון לעהם.
- 13 שווייגט שטיל קעגען מיר און ריידען וועל איך,
— זאל פאסירען וואס (עס וויל) !
- 14 ווארום זאל איך ליידען (מיט) מיין פלייש פארביססען
צווישען מיינע ציהנער ? — איך וועל איינשטעללען
מיין לעבען אין מיין האנד.
- 15 ווען ער זאל מיך אפילו טייטען וועלל איך דאך אלץ
פארטרויען אויף איהם. אבער מיין אויפפיהרונג
וועלל איך איהם אויפווייזען פאר זיין געזיכט.
- 16 און ער וועט אויך מיר זיין א הילף. דען פאר זיין
געזיכט קען קיין פאלשער ניט קומען.
- 17 הערט זיך איין מיין ווארט, זאל מיין ערקלערונג אין
אייערע אויערען אריין.
- 18 איך האב צוזאמענגעשטעלט (מיינע) טענות ;
איך ווייס אז איך וועלל ארויסקומען גערעכט.
- 19 ווער איז דער וואס וועט זיך מיט מיר האמפערען ? —
ווען איך זאל איצט שווייגען, וועלל איך אויסגעהן.
- 20 נאר צוויי זאכען זאלסטו מיט מיר ניט טהאן, דאן
וועלל איך זיך ניט באהאלטען פון דיין געזיכט :
- 21 דערווייטער דיין האנד פון מיר און דיין שרעק זאל
מיך ניט גרוילען.
- 22 און רוף דו און איך וועל ענטפערען, אדער איך וועל
ריידען און דו ענטפער מיר.

- 23 וויפיעל זיינען מיינע זינד און פארברעכען? לאז
 מיך וויססען מיינע זינד און מיינע חטאים.
- 24 ווארום פארבערגסטו דיין געזיכט, ווארום האלטסטו
 מיך פאר דיין פיינד?
- 25 ווילסטו איינשרעקען א'ן אַבגעטרייסעלטע בלאטט?
 ווילסטו אַ טרוקענעם שטרוי פארפאלגען,
- 26 וואָס דו שרייבסט קעגען מיר ביטערע (אורטהיילען)
 און לעגסט אויף מיך אַרויף די זינד פון מיין יוגענד?
- 27 און דו טהוסט אַריין מיינע פיסס אין אַ שווערען
 קלאַץ, און דו פאסטסט אויף אַללע מיינע וועגען און
 דו גראַבסט זיך אַרום מיינע פוס-זוילען?
- 28 און ער (מיין קערפער) צוקריכט ווי אַ פארפוילטע זאַך,
 ווי אַ קלייד וואָס איהם האָט מאַיל צופרעסען.

קאפיטעל י"ד.

- 1 דער מענש, געבאָרען פון אַ פרויענצימער, האָט וועניג
 טעג און איז זאָט מיט קוממער.
- 2 ווי אַ בליהונג שפראַצט ער אַרויס און ווערט פארשניט-
 טען. ער אַנטלויפט ווי אַ שאַטטען און האָט ניט קיין
 באַשטאַנד.
- 3 און אויף אַזעלכען האָסטו דיינע אויגען געעפענט?
 און מיך ברינגסטו פאר געריכט מיט דיר?
- 4 ווער קען פון אַן אונגריינע (זאך) מאַכען אַ ריינע? זיי
 זיינען דאָך ניט איינס.

- 5 איוב זיינע טעג זיינען באשטימטע, און ביי דיר איז די
צאהל פון זיינע מאנאטען, און דו האסט געמאכט
זיין געזעץ וועלכען ער טאר נישט איבערטערעטן —
6 דאן קעהר זיך אפ פון איהם און ער זאל אויפהערען
(פֿיידען), אום ער זאל געניסען ווי דער געדונגענער
ארבייטער זיין טאג.
- 7 דען דער בויס האט א האפענונג: ווען ער ווערט אפגע-
שניטטען וועט ער זיך וויעדער באנייען און זיין
צווייג וועט נישט אויפהערען ;
- 8 ווען זיין ווארצל ווערט אלט אין דער ערד און אין
שטויב שטארבט זיין שטאמם —
- 9 פון דעם וואסער'ס פייכט-גערוך וועט ער ווידער אויפ-
בליהען און וועט ארויסגעבען צווייגען, אזוי ווי א
נייגעפלאנצטער.
- 10 און א מאן גיסט'ט און ווערט שלאף, און פארגאנגען
איז דער מענטש, און וואו איז ער ?
- 11 די וואסערען געהען אוועג פון דעם ים, דער טייך
ווערט ליידג און טריקענט אויס ;
- 12 און דער מענטש לעגט זיך און שטעהט נישט מעהר אויף
אזוי לאנג ווי די הימלען עקזיסטירען. זיי באפען זיך
מעהר נישט אויף און זיי ערוואכען נישט מעהר פון
זייער שלאף.
- 13 א, ווען דו וואלסט מיך אין דער אונטערערד באהאל-
טען, ווען דו וואלסט מיך פארבערגען ביז דיין צארען

- וועט אפגעהן, מיר געבען א באשטימטען טערמין
און דאן זיך דערמאנהען אן מיר.
- 14 ווען דער מענש שטארבט, וועט ער דען וויעדער אויפ-
לעבען? — איך וואלט דאן (דורך) אללע מיינע
טעג פון אפקומענים געווארט ביז די צייט פון
מיין פארגעהן וועט קוממען.
- 15 דו וואלטסט מיך גערופען און איך וואלט געענט-
פערט. דיר וואלט זיך געלוסטען (זעהן) דאס ווערק
פון דינע הענד.
- 16 אבער איצטער צעהלסטו מיינע טריט, און דו
ווארטסט (מיר) ניט פאר מיין זינד.
- 17 אין א בייטעל פארזיגעלט איז מיין פארברעך און דו
לעגסט נאך אלץ צו צו מיין זינד.
- 18 יא, א פאלענדער בארג ווערט צוריען, א פעלז ווערט
אזענגערקט פון זיין פלאטץ ;
- 19 וואסער צושייערט שטיינער, און דו שווענקסט אזעג
(צוזאמען מיט) דער ערד'ס שטויב איהרע געוויקסען,
און די האפענונג פון דעם מענשען צערשטערסטו.
- 20 דו גרייפסט איהם אן נאכאנאנד ביז ער געהט אזעג,
דו פארענדערסט זיין געשטאלט און שאפט איהם
אפ.
- 21 אויב זיינע קינדער ווערען געאכטעט — ער ווייסט
עס ניט. אויב זיי ווערען געריןגעשעצט, ער בא-
מערקט זיי ניט.

22 בלויז זיין פלייש אויף איהם וועט פיהלען וועהטאג און
זיין זעעל וועט אויף איהם טרויערען.

קאפיטעל ט"ו.

- 1 און אליפו דער תימני האט געענטפערט און האט גע-
זאגט :
- 2 דארף א קלוגער ארויסזאגען פוסטע קענטעניסס, און
אנפיללען מיט מזרח-ווינד זיין בויך ?
- 3 דארף ער דיספוטירען מיט רייד וואס נוצען ניט און
מיט ווערטער וואס קענען גארניט ווירקען ?
- 4 דו אויך, פארניכטעסט (דיין) גאטספארכטיגקייט און
האלטסט צוריק (דיין) געבעט פאר גאט.
- 5 דיין מויל לערנט (אונז) דיין זינד, און דו קלייבסט
אויס די שפראך פון די איבערשפיצטע.
- 6 דיין (אייגענער) מויל מאכט דרך שולדיג, און ניט איך,
דיינע ליפען זאגען עדות קעגען דיר.
- 7 ביזטו דען דער ערשטער מענטש וואס איז געבאָרען
געוואָרען ? ביזטו איידער די בערג באשאפען
געוואָרען ?
- 8 האסטו דאס געהיימניסס פון גאט איינגעהאָרנט ?
האסטו פאר זיך צוגענומען די קלוגהייט ?
- 9 וואס (אזוינס) ווייסטו, וואס מיר ווייסען ניט ? וואס
פארשטעהסטו, וואס ביי אונז איז ניט פארענען ?

- 10 מיר האבען צווישען אונז אי א גראַען מאַן אי א
גרייז מעהר באַטאָגט פון דיין פאטער.
- 11 זיינען פאַר דיר וועניג די דאָזיגע טרייסטונגען?
האַסט עפּעס אין געהיים ביי זיך?
- 12 וואו פאַרטראָגט דיר דיין האַרץ, וואוהין ווינקען
דיינע אויגען?
- 13 דאָס דו קעהרסט אַקעגען גאָט דיין גייסט און לאָזט
אַרויס ווערטער פון דיין מויל?
- 14 וואָס איז דער מענש ער זאָלל קענען ריין זיין? קען
דען זיין גערעכט דער וואָס איז געבאָרען פון אַ
פרויענצימער?
- 15 אין זיינע הייליגע אפילו האָט ער קיין צוטרוי ניט,
די היממעלען זיינען ניט ריין אין זיינע אויגען —
- 16 טאָ ווי שוין דער פאַראומרייניגטער, דער פאַרדאָר-
בענער, דער מענש וועלכער טרינקט אונגערעכטיג-
קייט ווי וואָסער?
- 17 איך וועל דיר לערנען און דו הער מיך אויס, און דאָס
וואָס איך האָב געזעהן וועלל איך דערצייהלען;
- 18 וואָס די קלוגע פאַרלייקענען ניט און גיבען איבער
פון זייערע עלטערען
- 19 וואָס צו זיי אַליין איז די ערד געגעבען געוואָרען און
קיין פרעמדער איז צווישען זיי ניט געקומען: —
- 20 דער שלעכטער קייקעלט זיך (פון וועהטאָג) אלע זיינע

- טעג, א געוויסע צאָהל פון יאָהרען בלויז איז אַנ-
געברייט פאַר דעם אונטערדריקער.
- 21 א שטיממע פון שרעקען איז אין זיינע אויערען, אין
מיטטען פון פריעדען וועט א הויכער קומען צו איהם.
- 22 ער איז ניט זיכער אז ער וועט זיך אומקעהרען פון
דער פינסטערניס, אויף איהם קוקט אויס דער
שווערד.
- 23 ער וואַנדערט אַרום נאָך ברויט : אַוואו איז עס ? ער
ווייסט אַז אַנגעברייט ביי זיין האַנד איז דער טאָג פון
פינסטערניס.
- 24 איהם שרעקען נויט און קלעמעניס, זיי גרייפֿען איהם
אַן אַזוי זיי (עס גרייפֿט אָן) א קיניג געגרייט צום
שלאַכט-געטומעל.
- 25 דען ער האָט אויסגעשמרעקט קעגען גאָט זיין האַנד,
קעגען דעם אַלמעכטיגען האָט ער זיך געשטעלט.
- 26 ער איז אַקעגען איהם געלאָפֿען מיט אַ (שטאַלצען)
האַלז, מיט דעם דיקען רוקען פון זיינע שילדען.
- 27 ער האָט פאַרדעקט זיין געזיכט מיט שמאַלץ און האָט
אַנגעזאַמעלט פעסס אויף זיינע לענדען.
- 28 ער האָט געוואוהנט אין צושטערטע שטעדט, אין
הייזער אונבאַוואוהנטע וועלכע האָבען זיך שוין
אַנגעברייט אין חורבות (צו פאַלען).
- 29 ער וועט רייך ניט בלייבען, זיין פאַרמעגען וועט ניט

באשטעהן, זייער אייגענטום וועט זיך ניט פאר-
שפרייטען אויף דער ערד.

30 ער וועט ניט ארויס פון פינסטערניס, זיין צווייג וועט
א פייער-פלאם פארמריקענען און ער וועט פאר-
שווינדען מיט דעם אטהעם פון (גאט'ס) מויל.

31 זאל זיך ניט פארלאזען אויף באטרוג דער פאר-
בלאנדזשעטער, דען באטרוג וועט זיין, זיין באלויה-
נונג.

32 נאך איידער זיין טאג (קומט) וועט ער פארשניטטען
ווערען, און זיין צווייג וועט ניט זיין גרין.

33 אזוי ווי א וויינשטאק וועט ער ארונטערטרייסלען
זיינע ניט-פארטיגע טרויבען, ווי א טייטעלבוים
וועט ער ארונטערווארפען זיין בליהונג.

34 דען די פארזאמלונג פון די פאלשע וועט בלייבען
וויסט און א פייער פארזעהרט די געצעלטען פון
שוחד.

35 זיי טראגען אומרוח און זיי געבערען אונרעכט. זייער
בויך גרייט אן באטרוג.

קאפיטעל טו.

1 און איוב האט געענטפערט און האט געזאגט :

2 איך האב געהערט פיעל אזעלכע (זאכען), לעסטיגע
טרייסטער זייט איהר אלע.

3 וועט נעהמען א'ן ענד צו די לופטיגע רייד ? — וואס
טרייבט דיר אן דו זאלסט מיר ענטפערען ? —

- 4 איך וואלט אויך גערעדט אזוי ווי איהר ווען אייער זעעל
וואלט געווען אויף דעם פלאטץ פון מיינער, איך
וואלט אויף אייך געזאמעלט ווערטער, און וואלט
אויף אייך געשאקעלט מיט'ן קאפ.
- 5 איך וואלט אייך געקרעפטיגט מיט מיין מויל, און די
באדויערונג פון מיינע ליפען וואלט צוריקגעהאלטען
(אייער וועהטאג). —
- 6 אויב איך וועל ריידען וועט מיין שמערץ נישט פארהאל-
טען ווערען, און ווען איך זאל אויפהערען, וואס וועט
מיר אפגעהן? —
- 7 איצטער האט ער מיך אויסגעמאטערט. — דו האסט
פארוויסט מיין גאנצע געזעלשאפט!
- 8 דו האסט מיך מיט קנייטשען באדעקט. דאס איז מיין
עדות. מיין מאגערקייט אויף מיין געזיכט רעדט (פאר
מיד).
- 9 זיין צארען האט (מיד) פארצוקט, ער האט מיד פאר-
האסט, ער קריצט אויף מיד מיט די צייהנער. מיין
פיינד שלייפט אויף מיד זיינע אויגען.
- 10 זיי האבען אויפגעריסען אקעגען מיד זייער מויל. זיי
שלאגען מיינע באקען מיט פארווארף. זיי בונטע-
ווען זיך צוזאמען קעגען מיר.
- 11 גאט האט מיד איבערגעגעבען צו דעם נידערטרעכ-
טיגען, אין די הענד פון די שלעכטע האט ער מיד
אריינגעווארפען.

- 12 רױהיג בין איך געװען און ער האָט מיך צוברעקעלט,
 ער האָט מיך אָנגענומען פאַר'ן נאָקען און האָט מיך
 צושמעטערט, און האָט מיך אַוועקגעשטעלט אַלס
 ציעל פאַר זיך.
- 13 זיינע פיילענשיסערס רינגלען מיך אַרום, ער צושפּאַלט
 מיינע נייערען און האָט קיין מיטלייד ניט, ער גיסט
 אויס אויף דער ערד מיין גאַל.
- 14 ער צוברעכט מיך מיט בראַך אויף בראַך, ער לויפט
 קעגען מיר אַזוי ווי אַ שטאַרקער (קריגער).
- 15 איך האָב אויפגענייהט אַ זאַק־קלייד אויף מיין הויט,
 מיין שטאַלץ האָב איך אין אַש אַריינגעלעגט.
- 16 מיין געזיכט איז רויט פון געווייז, אויף מיינע ברעמען
 איז דער שאַטען פון טויט.
- 17 (און אַלץ) ווייל, קיין אונרעכט איז ניטאָ אין מיינע
 הענד און מיין געבעט איז ריין. —
- 18 אַ ערד, דעק ניט צו מיין כלוט, זאַל פאַר מיין געשריי
 קיין אַרט זיך ניט געפינען.
- 19 איצט אויך איז אין הימעל מיין עדות און מיין באַווייז
 איז אין דער הויך.
- 20 מיינע געדאַנקען זיינען מיינע פאַרטחידיגער. צו
 גאָט טריפט מיין אויג.
- 21 אַ ווען אַ מענש וואָלט געקענט טענה'ן מיט גאָט אַזוי
 ווי איין מענשען־קינד מיט אַ צווייטען! —
- 22 די געזעהלטע יאָהרען וועלען פאַרבייגעהן און איך

וועל געהן אויף א וועג פון וועלכען איך וועל זיך
מעהר ניט אומקעהרען.

קאפיטעל יז.

- 1 מיין געמיטה איז צובראכען, מייןע טעג זיינען פאר-
לאשען, פאר מיר (שטעהען בלויז) טויטענגריבער.
- 2 (מאכען זיי) ניט שפאס מיט מיר? — און רוהט ניט
מיין אויג אויף זייערע באליידיגונגען?
- 3 לעג צו (דיין אויפמערקזאמקייט), זיי אליין ביי זיך
מיין גוט-זאגער, ווער דען וועט מיר געבען די האנד
(אלס גוט-זאגער)?
- 4 דו האסט זייער הערין פארבראגען פון פארשטאנד,
דאריבער ווערסטו דורך זיי ניט דערהויבען.
- 5 שמייכל-ווערטער בלויז רעדט יעדער צו זיינע פריינד.
זאלען די אויגען פון זיינע קינדער אויסגעהן! —
- 6 ער האט מיך אוועקגעשטעלט פאר דעם שפאט פון די
פעלקער, איך בין געווארען עפענטליך א'ן אבשיי-
ליכע זאך.
- 7 פון קומער איז מיין אויג טונקעל געווארען, מייןע
גליעדער זיינען אלע ווי א שאטען.
- 8 די עהרליכע מוזען דארויף שטוינען, און דער אונשול-
דיגער מוז אויפגערעגט ווערען קעגען דעם פאלשען.
- 9 דאך וועט דער גערעכטיגער זיך האלטען ביי זיין וועג
און דער וואס האט ריינע הענד וועט נאך קריגען
מעהר מוט.

- 10 אָבער איהר אלע קומט נאָר אַהער צוריק! איך קען
צווישען איך ניט געפינען קיין קלוגען.
- 11 מיינע טעג זיינען פאַרגאַנגען, צוריסען זיינען מיינע
געדאַנקען — די אייגענמחמער פון מיין הערצען.
- 12 זיי מאַכען פון נאַכט טאָג, און נאַהנטעס ליכט — פון
פינסטערנים.
- 13 קען איך דען האָפען? די אונטערערד איז מיין הויז, אין
דער פינסטערנים מוז איך אויסבעטען מיין געלעגער.
- 14 איך רוף די גרוב מיין פאַטער, מיין מוטער און מיין
שוועסטער זיינען די ווערעם.
- 15 וואו איז מיין האָפענונג דען? מיין ערוואַרטונג —
ווער וועט זי אַנזעהן?
- 16 אין דער אונטערערד וועלען זיי אַרונטערשטייגען,
צוזאַמען אין שטויב (וועלען זיי געפינען) רוח.

קאפיטעל יח.

- 1 און געענטפערט האָט בלדד דער שוחי און האָט
געזאָגט:
- 2 ווען וועט איהר מאַכען א'ן ענד צו די ווערטער? פאַר-
שטעהט צוערשט און דערנאָך וועלען מיר ריידען.
- 3 פאַר וואָס ווערען מיר גערעכענט ווי די בחמות, ווארום
זיינען מיר אונריין אין אייערע אויגען?
- 4 דו וועלכער פאַרצוקסט דוין אייגען לעבען אין דוין

- צארען — זאל צוליעב דיר די ערד פעררוויסט ווערען?
 זאל דער פעלז פאררוקט ווערען פון זיין פלאטין?
 5 יא, דאס ליכט פון די שלעכטע וועט פארלאשען ווערען,
 און עס וועט נים לייכטען דער פונק פון זייער פייער.
 6 די ליכטיגקייט וועט דונקעל ווערען אין זיין געצעלט,
 זיין ליכט'ל וועט איהם אויסגעלאשען ווערען.
 7 זיינע שטארקע טריט וועלען פאראיינגט ווערען און
 זיין ראטה וועט איהם פארלאזען.
 8 דען ער ווערט אריינגעווארפען אין דער נעץ דורך זיינע
 אייגענע פיס, און ער געהט אויף א פאסטקע.
 9 די נעץ וועט פארצעפען זיין פוס-זויל, און דאס גע-
 פלעכט וועט איהם פעסט צוהאלטען.
 10 זיין פעטליע איז אין דער ערד בעהאלטען און זיין
 פאל-שמריק ליגט אויפ'ן שמעג.
 11 ארום גרוילען איהם שרעקעניסען און טרייבען
 איהם אויף זיינע פיס.
 12 הונגערט וועט זיין זיין ערשט-געבארענער, און דער
 בראך שמעהט איהם אנגעגרייט ביי זיין זייט.
 13 עס וועט פארצעהרען די טהיילען פון זיין הויט, עס
 וועט פארצעהרען זיינע גליעדער דער ערשט-
 געבארענער פון טויט.
 14 זיין זיכערהייט וועט אוועקגעריסען ווערען פון זיין
 געצעלט, און עס וועט איהם אוועקטרייבען צו דעם
 קיניג פון שרעקעניסען.

- 15 (דאס אונגליק) וועט וואוהנען אין זיין געצעלט, דען
עס איז ניט זיינס, און שוועכעל וועט פארשפרייט
ווערען אויף זיין וואוהנונג.
- 16 אונטען וועלען זיינע ווארצלען פארטריקענט ווערען,
און אויבען וועט פארשניטען ווערען זיין צווייג.
- 17 זיין זכר ווערט פארלארען פון דער ערד, ער האט קיין
נאמען ניט אויף דער וועלט.
- 18 מע וועט איהם ארויסשטויסען פון ליכט אין פינסטער-
ניס, פון דער וועלט וועט מען איהם פארוואגלען.
- 19 ער האט קיין זוהן און קיין אייניקעל ניט צווישען
זיין פאלק, קיינער בלייבט ניט איבער אין זיינע
וואוהנונגען.
- 20 אויף זיין (שלעכטען) טאג וועלען די שפעטער-
קומענדע ערשטוינט ווערען, די פריהער געקומענע
האט א שוידער אנגענומען.
- 21 יא, אזעלכע זיינען די וואוהנונגען פון דעם נידער-
טרעכטיגען, דאס איז דער פלאטץ פון דעם וואס
האט גאט ניט געקענט.

קאפיטעל יט.

- 1 און איוב האט געענטפערט און האט געזאגט :
- 2 ווי לאנג נאך וועט איהר באטריבען מיין זעעל און מיד
מיט ווערטער צודריקען ?
- 3 שוין צעהי מאל האט איהר מיד באליידיגט, איהר

- שעמט זיך גאר ניט, איחר ווייזט זיך ווי פרעמדע
ארויס קעגען מיר.
- 4 אויב איך האב שוין יא פארזעהן, דאן וועט מיין פאר-
זעהן בלייבען ביי מיר.
- 5 אויב איחר ווילט ווירקליך זיך גרויסען איבער מיר
און ווילט מיר פארווארפען מיין שאנד —
- 6 דאן זאלט איחר וויסען אז גאט האט מיך געקרוינדעט,
און ער האט זיין נעץ ארומגעשטעלט ארום מיך.
- 7 איך שריי אויס קעגען די געוואלד-האט און איך ווער
ניט געענטפערט, איך רופ (נאך הילף) און ס'איז קיין
גערעכטיגקייט ניט פאראנען.
- 8 ער האט פארצאהמט מיין וועג און איך קען ניט דורכ-
גען, און פינסטערנים האט ער ארויפגעלעגט אויף
מינע שמעגען.
- 9 ער האט מיך עהרע ארונטערגעצויגען פון מיר, ער
האט אראפגענומען די קרוין פון מיין קאפ.
- 10 ער האט מיך רונד ארום צובראכען און איך געה אויס,
ער האט ווי א בויס אויסגעווארצעלט מיין האפענונג.
- 11 זיין צארען האט זיך צוברענט אויף מיר און ער האלט
מיך אזוי ווי (איינעם פון) זיינע פיינד.
- 12 זיינע פאלקען קומען צוזאמען און טרעטען אויס זייער
וועג קעגען מיר און לאגערען ארום מיין געצעלט.
- 13 מינע ברידער האט ער פון מיר דערווייטערט, מינע
באקאנטע זיינען צו מיר פרעמד געווארען.

- 14 מיינע פארוואנדטע האַבען אויפגעהערט (צו קומען),
מיינע גוטע פריינד האַבען מיך פארגעסען.
- 15 די איינוואוהנער פון מיין הייז, מיינע דיענסטען אפילו
האַלטען מיך פאַר אַ פּרעמדען, א ווילד־פּרעמדער בין
איך געוואָרען ביי זיי אין די אויגען.
- 16 איך רוף מיין קנעכט און ער ענטפערט ניט, איך
בעט זיך ביי איהם מיט מיין מויל.
- 17 מיין אַטהעם איז אַפּשטויסענד געוואָרען צו מיין פרוי,
און איך בעט זיך ביי די קינדער פון מיין (אייגענעם)
לייב.
- 18 אינגלעך אפילו פאַראַכטען מיך, איך שמעל זיך אויף
און זיי ריידען מיר אַקעגען.
- 19 אלע מיינע פאַרטרויטע פריינד עקלען זיך מיט מיר, די
וועלכע איך האָב ליעב געהאַט, האַבען זיך געקעהרט
קעגען מיר.
- 20 צו מיין הויט און צו מיין פלייש האָט זיך צוגעקלעפט
מיין געביין, איך בין אַרויס (קוים) מיט די יאָסלעס
פון מיינע צייהנער.
- 21 האָט מיטלייד אויף מיך! האָט מיטלייד אויף מיך
איהר, מיינע פריינד, דען די האַנד פון גאָט האָט
מיך אָנגעגריפען.
- 22 ווארום פערפאַלגט איהר מיך אַזוי זוי גאָט, און קענט
זיך ניט זעטיגען מיט מיין פלייש?

- 23 א, ווען מיינע ווערטער זאלען פארשריבען ווערען! א
ווען זיי וואלטען אין א בוך פערצייכענט ווערען,
24 מיט א גריפעל פון אייווען און בליי אויף אייביג אין
פעלז אויסגעקריצט ווערען. —
25 און איך ווייס אז מין אויסלייזער לעבט, און וועט
דער לעצטער בלייבען אויף דער ערד.
26 ווען זיי וועלען האבען צושטערט מין הויט (וועט)
דאס (זיין), און (באפרייט) פון מין פלייש, וועל איך
דערזעהן גאט.
27 איך אליין וועל זעהן, און מיינע אויגען וועלען אנקוקן
קען און ניט א פרעמדער. מיינע ניערען אין מין לייב
געהען אויס (צו זעהן יענעם טאג).
28 איהר זאגט: זיי זאלען מיר איהם פארפאלגען? (דענ-
קענדיג) אז דער ווארצעל פון דער זאך איז אין מיר —
29 שרעקט זיך פאר'ן שווערד, דען צארען איז א זינד
וואס ברינגט דעם שווערד. איהר זאלט וויסען אז עס
איז דא א געריכט.

קאפיטעל כ.

- 1 און געענטפערט האט צופר דער נעמתי אין האט
געזאגט:
2 דאריבער צווינגען מיך מיינע געדאנקען צו ענטפערען,
צוליעב די אנגעדולד פון מיינע געפיהלען אין מיר.
3 איך הער דעם פארוואורף פון מין שאנד, און א גייסט
פון מין פארשטאנד רופט אויס צו מיר.

- 4 דו ווייסט עס דאך, (עס איז) פון אייביג אָן, זינט דער
באשאפונג פון דעם מענשען אויף דער ערד.
- 5 דער טריאומף־געזאנג פון די שלעכטע איז בלויז קורץ,
די פרייד פון די פאלשע בלויז אַ וויילע.
- 6 ווען ביז'ן הימעל זאל דערגרייכען זיין גרויסקייט, ווען
זיין קאָפּ זאל די וואַלקענס אָנשפּארען —
- 7 ווי זיין אייגען מיסט וועט ער פארלאָרען געהן אויף
אייביג. די וועלכע האָבען איהם געזעהן וועלען
זאָגען: וואו איז ער?
- 8 ווי אַ טרוים פליהט ער אַוועק און זיי וועלען איהם ניט
געפינען, ער פארגעהט ווי אַ זעהונג פון דער נאכט.
- 9 דאָס אויג וואָס האָט איהם אָנגעקוקט וועט איהם ניט
וידערזעהן, און זיין פלאטץ וועט איהם מעהר ניט
אָנבליקען.
- 10 זיינע קינדער וועלען (זוכען צו) באַפרידיגען די פאָר־
אַרעמטע, און זיינע אייגענע הענד וועלען אָפּגעבען
צוריק זיין (אָנגעראַבעוועט) פארמעגען.
- 11 זיינע ביינער מעגען פול זיין מיט יוגענד־קראַפט, זי
וועט מיט איהם זיך לייגען אין דער ערד.
- 12 ווען דאָס שלעכטע פלעגט זיס זיין אין זיין מויל,
פלעגט ער עס באַהאַלטען אונטער דער צונג.
- 13 ער פלעגט עס שוינען און ניט אַפּלאַזען, ער פלעגט עס
צוהאַלטען אויף זיין גומען. —

- 14 (אָבער) זיין שפּיץ אין זיינע געדערעם איז פאַרוואַנד־
דעלט געוואָרען, דער גיפּט פון שלאַנגען איז אינע־
וועניג ביי איהם.
- 15 דאָס פאַרמעגן וואָס ער האָט פאַרשלונגען וועט ער
אויסברעכען, פון זיין בויך וועט עס גאָט אַרויס־
טרייבען.
- 16 ער וועט זויגען די גיפּט פון עספען־שלאַנגען, איהם
וועט טויטען די צונג פון פיפערנאָטער.
- 17 ער וועט ניט אַנזעהן די בעכען, די טייכען און די
פלוסען פון האָניג און פון מילך.
- 18 ער גיט אָפּ צוריק וואָס ער האָט אַנגעהאַרעוועט, ער
שלינגט עס ניט אַרונטער. וויפיעל ער פאַרמאָגט
(וועט ער אָפּגעבען), און ער וועט זיך דערמיט ניט
אַנפרעהען.
- 19 דען ער האָט אונטערדריקט און פאַרלאָזען די אַרעמע,
ער האָט דאָס הויז גערויבט און האָט עס (אַליין) ניט
געבויט.
- 20 ווייל ער האָט קיין רוה ניט געהאַט אין זיין לייב,
דאָריבער זאָל ער (גאַרנישט) ראַטעווען פון זיין
טהייערסטעם.
- 21 פון זיין פרעסעריי פלעגט קיין זאך ניט איבערבליי־
בען, דאָריבער זאָל זיין רייכטהום ניט באַגליקען. —
- 22 ווען ער וועט זיך זאָט אַנפילען, דאָן וועט איהם איינג־

- ווערען, די האַנד פון יעדען פאַראונגליקטען וועט
איהם דערגרייכען.
- 23 ווען ער וועט האַלטען ביי'ן אַנפילען זיין בויך וועט ער
(גאָט) אַנשיקען אויף איהם זיין גרימציגערע און ער
וועט אויף איהם אַרונטעררעגענען זיין (גאָט'ס)
שפיין.
- 24 ער וועט אַנטלויפען פון דעם אייזערנעם וואַפען, וועט
איהם דורכלעכערען דער בויגען פון קופער.
- 25 ער ציחט און עס קומט אַרויס פון (זיין) לייב — אַ בלי-
צענדער (שווערד) קומט אַרויס פון זיין גאַל, שרעקען
(פאַלען אָן) אויף איהם.
- 26 אַלע פינסטערניסען ליגען באַהאַלטען אין זיינע פאַר-
באַרגענע ווינקלען, אַ פייער, וואָס קיינער האָט נישט
אויפגעבלאָזען, וועט איהם פאַרצעהרען. עס וועט
צושטערען יעדען וועלכער איז איבערגעבליבען אין
זיין געצעלט.
- 27 די הימלען וועלען אויפדעקען זיין זינה, און די ערד
שטעלט זיך אויף קעגען איהם.
- 28 פאַרוואָגעלט ווערען וועט די פרוכט פון זיין הויז, אַלץ-
דינג ווערט צורונגען אין דעם טאָג פון זיין (גאָט'ס)
צאָרען.
- 29 דאָס איז די פאַרציע וואָס דער פאַרדאָרבנער מענש
קריגט פון גאָט, דאָס איז די גאָב וואָס ער קריגט
פון גאָט'ס אורטהייל.

קאפיטעל כא.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 אַ הערט מיין וואָרט און זאָל דאָס זיין די טרייסטונג
איינערע (וואָס איהר זאָלט מיר געבען).
- 3 האָט געדולד מיט מיר און איך וועל ריידען, און נאָך
מיין ריידען וועט איהר מאַכען שפּאַס.
- 4 האָב איך דען קעגען אַ מענשען אַ קלאַגע ? — וואָרום
זאָל מיין געדולד ניט פּלאַצען ?
- 5 קעהרט זיך צו מיר און ווערט ערשטוינט, לעגט אַרויף
די האַנד צום מויל.
- 6 ווען איך דערמאָן זיך ווער איך דערשראָקען, אַ ציטער-
ניס נעהמט אָן מיין פלייש.
- 7 וואָרום לעבען די וואָס טהוען שלעכטס, זיי עלטערען
זיך און ווערען רייד ?
- 8 זייערע קינדער שטעהען נעבען זיי, זייערע שפּראַצונג-
גען (זיינען) פאַר זייערע אויגען.
- 9 זייערע הייזער זיינען זיכער פון שרעקען, און די רומה
פון גאָט (פּאַלט) ניט אויף זיי.
- 10 זיין אָקס באַפּרוכפערט און פאַרפּעהלט ניט, זיין קוה
קעלבט זיך און פאַרוואַרפט ניט.
- 11 זיי שיקען זייער יונגוואַרג אַרויס ווי די לעמער, זייערע
קינדערלעך שפּרינגען (לוסטיג) אַרום.
- 12 זיי נעהמען פּוּק און האַרף, און מאַכען זיך לוסטיג צו
דעם קלאַנג פון דער פלייט.

- 13 זיי פארבריינגען זייערע טעג אין וואוהלטאג און אין
א רגע (און לאנגע מאטערנים) געהען זיי אין
גרוב אריין.
- 14 און זיי זאגען צו גאט: קעהר זיך אָפּ פון אונז, מיר
וויילען ניט די קענטעניס פון דייןע וועגען.
- 15 ווער איז דער אלמעכטיגער, מיר זאלען איהם דיענען?
וואָס פאר אַ נויץ וועלען מיר האָבען ווען מיר וועלען
בעטען צו איהם? —
- 16 אָבער ניט אין זייער האַנד איז זייער גליק, דער געדאַנ-
קען פון די פארדאָרבענע איז ווייט פון מיר.
- 17 ווי אָפּט ווערט דאָס ליכט פון די שלעכטע אויסגע-
לאָשען און עס קומט אויף זיי זייער בראָך, און וועה-
טאָגען טהיילט ער (גאָט) זיי אין זיין צאָרען איין.
- 18 זיי ווערען אַזוי ווי שטרוי פאר'ן ווינד, אַזוי ווי שפּריי-
וואָס דער שמורעם האָט איהם צוגעכאַפּט.
- 19 גאָט באַהאַלט זיין אונגערעכטיגקייט פאר זיינע קינד-
דער, ער וועט איהם (אויך) באַצאָהלען און ער וועט
עס וויסען.
- 20 זיינע אויגען וועלען צוועהן זיין אונטערגאַנג, פון דעם
אלמעכטיגענ'ס צאָרען וועט ער טרינקען.
- 21 וואָס פאר אַ נויץ האָט ער פון זיין הויז (וואָס ער לאָזט)
נאָך זיך ווען די צאָהל פון זיינע מאַנשאַטען זיינען
באַשטימט געוואָרען?

- 22 קען (עמיצער) לערנען קענטעניס צו גאט, וועלכער
אורטהיילט די העכסטע ? —
- 23 דער שטארבט אין זיין פולער שטארקייט, רוהיג און
זארגלאז ;
- 24 זיינע געפעסען זיינען פול מיט מילך, און זאפטִיג איז
די מארך פון זיינע ביינער.
- 25 און דער שטארבט מיט א פארביטערטע זעעל און
האט קיין גוטס ניט גענאָסען.
- 26 צוזאמען ליגען זיי אין שטויב און דער וואַרעם דעקט
זיי צו. —
- 27 איך ווייס דאָך אייערע געדאַנקען און די פלענער וואָס
איהר מאַכט אום מיך צו אונטערדריקען. —
- 28 איהר זאָגט : וואו איז דאָס הויז פון דעם מאַגנאַט ?
וואו איז דאָס געצעלט אין וועלכען דער פארדאָר-
בענער מענש האָט געוואָהנט ? —
- 29 האָט איהר דען ניט געפרעגט ביי די דורכפאַהרער ?
זייערע באַווייזען קענט איהר ניט פארלייקענען.
- 30 פאַר דעם טאָג פון אונגליק ווערט דער שלעכטער
געהאַלטען, זיי ווערען געפיהרט צו דעם טאָג פון
צאָרען.
- 31 ווער וועט איהם אַבער אין געזיכט פאַרוואַרפען זיין
אויפפיהרונג ? אין ווער וועט איהם באַצאָהלען וואָס
ער האָט געטהאָן ?

- 32 ער וועט צום קבר געבראכט ווערען, אין זיין ערד-
הויפען וועט ער ליגען.
- 33 זיס זיינען איהם די שטיקער ערד פון טהאל. נאך
איהם וועלען אלע מענשען קומען, און פאר איהם
(זיינען שוין געקומען) אהן א צאהל.
- 34 וואס טרייסט איהר מיד דען (מיט) גאר נישט? און
אייערע ענטפערען זיינען בלויז באטרוג.
קאפיטעל כב.
- 1 און געענטפערט האט אליפז דער תימני און האט
געזאגט:
- 2 קען דען דער מענש נוצען גאט? דער פארשטענדיגער
נוצט בלויז זיך אליין.
- 3 האט דען גאט א נוי דערפון וואס דו ביזט גערעכטיג,
צי געוויינט ער דערביי ווען דייןע וועגען זיינען פרום?
- 4 צי ווייל ער האט מורא פאר דיר שטראפט ער דיר?
צי געהט ער מיט דיר פאר געריכט?
- 5 דייןע שלעכטע טהאטען זיינען פיעל, און קיין ענד איז
ניטא צו דייןע זינד.
- 6 דו האסט גענומען א משכון ביי דייןע ברידער אומזיסט,
פון די נאקעטע האסטו די קליידער ארונטערגע-
צויגען.
- 7 קיין וואסער צו טרינקען האסטו דעם מידען ניט געגע-
בען, פון דעם הונגעריגען האסטו צוריקגעהאלטען
ברויט.

- 8 צו דעם מאן מיט'ן (שטארקען) אַרעם האָט בעלאַנגט
די ערד, (בלויז) דער אָנגעזעהענער מאן האָט
געמעגט אויף איהר וואָהנען.
- 9 און די אלמנה האָסטו אוועקגעשיקט מיט ליידגען, און
די אַרעמס פון די יתומים זיינען צודריקט געוואָרען.
- 10 דאָריבער (ליגען) געצען אַרום דיר און דורך גרוילט
אַ פלוצלינגער שרעק,
- 11 ענטוועדער אַ פינסטערניס און דו זעהסט ניט מעהר,
אָדער אַ פלייצונג פון וואַסער פאַרדעקט דורך.
- 12 גאָט איז דאָך אין דער הויכקייט פון די הימלען, דו
זעהסט דעם שפיץ פון די שטערען, ווי הויך זיי
זיינען,
- 13 און דו זאָגסט: וואָס ווייס גאָט? צי קען ער פון היינט
טער די נעבעלס אורטהיילען?
- 14 די וואַלקענס פאַרשטעלען איהם און ער קען ניט
זעהן. אויף דעם געוועלב פון הימלעל שפּאַצירט ער
אַרום. —
- 15 האָסטו אויפגעפאַסט דעם וועג אויף וועלכען עס
האַבען פון אייביג אָן געטראָטען די מענער פון אונז
גערעכטיגקייט,
- 16 וועלכע זיינען צוקנייטשט געוואָרען פאַר דער צייט
און אַ טייך האָט פאַרפלייצט זייער פונדאמענט?
- 17 וועלכע האָבען געזאָגט צו גאָט: קעהר זיך אָפּ פון
אונז? וואָס קען דער אלמעכטיגער מיהאָן פאַר זיי?

- 18 דאך ער האט עס אנגעפילט זייערע הייזער מיט גומס. — דער געדאנקען פון די פארדארבענע איז ווייט פון מיר.
- 19 די גערעכטיגע וועלען צוזעהן און וועלען זיך פרעהען, דער אונשולדיגער וועט שפאטען פון זיי.
- 20 איז דען ניט אונזער פיינד פארטיליגט געווארען? זייער גרויסקייט האט דאס פויער פארצעהרט.
- 21 ווער באקאנט מיט איהם (גאט) און דו וועסט לעבען אין פרידען; דורך דעם וועט קומען גומס אויף דיר.
- 22 נעהם דיין לעהרע פון זיין מויל, לעג אריין זיינע ווערטער ביי דיר אין הערצען.
- 23 ווען דו וועסט זיך אומקעהרען צו דעם אלמעכטיגען וועסטו אויפגעריכט ווערען — דו זאלסט נאך דער-ווייטערען די אנגעכטיגקייט פון דייןע געצעלטען.
- 24 ווארף אין שטויב דייןע טהייערע מעטאלען, און ביי די פעלזען פון טייך — דיין אופיר גאלד.
- 25 און דער אלמעכטיגער זאל זיין דיין טהייערער מעטאל, דיין העל-שיינענדער זילבער זאל ער זיין.
- 26 דאן וועסטו קוועלען פון דעם אלמעכטיגען, דו וועסט אויפהויבען צו גאט דיין געזיכט.
- 27 דו וועסט בעטען ביי איהם און ער וועט דיר צוהערען דען דייןע פארשפרעכונגען (צו גאט) וועסטו באצאהלען.
- 28 דו וועסט באשליסען א זאך און זי וועט דיר ערפילט

ווערען, און איבער דינע וועגען וועט שיינען א
ליכטיגקייט.

29 (דעם) וואָס מע האָט ערנידעריגט וועסטו הייסען (ער
זאָל) דערהויבט ווערען, און דעם וואָס האָט אַראָפּ-
געבויגט די אויגען דעם וועט (גאָט) העלפען.

30 ער וועט רעטען (אפילו) דעם נישט־אונטערדיגען, וועל-
כער וועט גערעטעט ווערען צוליעב די ריינקייט פון
דינע הענד.

קאפיטעל כג.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 היינט אויך איז ביטער מיין קלאָג, מיין אונגליק איז
שווערער פון מיין קרעכץ.
- 3 ווען איך זאָל וויסען וואו איך קען איהם געפינען ? ווען
איך זאָל קענען צוקומען צו זיין וואָהנונג !
- 4 איך וואָלט פאַר איהם פאַרגעלעגט מיין משפט, און
איך וואָלט מיין מויל אָנגעפילט מיט טענות.
- 5 איך וואָלט גערן וויסען די ווערטער וועלכע ער וואָלט
מיר ענטפערען, איך וואָלט גערן פאַרשטעהן וואָס
ער וואָלט מיר זאָגען.
- 6 צי מיט גרויס שטאַרקייט וועט ער מיט מיר שטרייטען?
— ניין ! — אָבער ער וועט לייגען (אויפּמערקזאַמ-
קייט) אויף מיר. —
- 7 דאָרט קען דער עהרליכער דיספּוטירען מיט איהם,

- און איך וואלט אויף אימער באפרייט ווערען דורך
מיין ריכטער.
- 8 אבער איך געה צו מזרח און ער איז ניטא, צו מערב —
און איך מערק איהם ניט.
- 9 ווען ער טהוט אויף (זאכען) אין צפון זעה איך איהם
ניט, ער בעהאלט זיך אין דרום און איך קריג איהם
ניט אנצוקוקען. —
- 10 אבער ער ווייס מיין אויפפיהרונג, ער האט מיך פֿרֿוֹ
בירט און איך בין ווי גאלד אַרויס.
- 11 אין זיינע טריט האלט זיך מיין פוס, זיין וועג היט
איך און נייג זיך ניט אָפּ.
- 12 פון דעם באפעהל פון זיינע ליפען האב איך זיך ניט
אָפּגעקעהרט, מעהר ווי מיין טעגליכע שפייז האב
איך אָפּגעהיט די ווערטער פון זיין מויל.
- 13 ווען ער האלט זיך אָן איין זאך ווער וועט איהם
צוריקהאלטען? וואָס זיין ווילען באַגעהרט דאָס
טהוט ער.
- 14 ער וועט ערפילען דאָס וואָס איז באשטימט פאר מיר,
און פיעל אזעלכע (זאכען) זיינען ביי איהם פארנען.
- 15 דאריבער צימער איך פאר זיין געזיכט, איך באטראכט
און ווער צושראָקען.
- 16 גאט האט אָפּגעשלאָסן מייע הערץ, דער אלמעכטיגער
האט מיך מיט אנגסט אָנגעפילט.
- 17 דען איך בין ניט פארשניטען געוואָרען איידער די

פינסטערקייט (איז געקומען) און ער האָט די חשב'—
נים נישט פארדעקט פון מיין געזיכט.

קאפיטעל כד.

- 1 ווארום זיינען פאר דעם אלמעכטיגען די צייטען נישט
פארבארגען, און די וואָס קענען איהם האַבען זיי נע
טעג נישט געזעהן?
- 2 זיי (די שלעכטע) פאררוקען די גרענעצען, זיי רויבען אַ
סטאָדע און פיטערען זי.
- 3 דעם עזעל פון די יתומים פיהרען זיי אַוועק, און נעה-
מען אלס משכון דעם אָקס פון די אלמנה.
- 4 זיי פארבארגען די נויטהבאדירפטיגע פון דעם וועג, די
אַרעמע פון דער וועלט באהאַלטען זיך צוזאַמען.
- 5 אַזוי ווי ווילדע עזלען אין דער וויסטע געהען זיי אַרויס
צו זייער אַרבייט, אין פריהען מאַרגען שטעהען זיי
אויף צו זייער רויב, די סטעפע שטעלט צו שפייז פאר
זיי און זייער יונגוואַרג.
- 6 אין פעלד שניידען זיי (די אַרעמע) זיין תבואה, דעם ווייני-
גאַרטען פון דעם פארדאָרבענעם קלייבען זיי
אַרונטער.
- 7 נאָקעט נעכטיגען זיי איבער, אַהן אַ קלייד, אַהן אַ
צודעק אין דער קעלט.
- 8 פון דעם באַרג־רעגען ווערען זיי דורכגענעצט און אַהן
באַשיצונג מוליען זיי זיך צום פעלז.

- 9 זיי (די פארדארבענע) רויבען דעם יתום אוועק פון דער ברוסט, פון דעם אַרעמען דאָס קלייד נעהמען זיי אלס אַ משכון צו.
- 10 און זיי (די אַרעמע) געהען נאָקעט אַהן אַ קליידונג, און הונגער־געהייד שלעפען זיי דעם גארב.
- 11 צווישען זייערע מויערען מאַכען זיי אייל, זיי טרעטען דעם וויין־קעלטער און זיינען (אליין) דורשטיג.
- 12 פון אַנגסט קרעכצען די מענטשען, די זעעלע פון די טויטליך־פאַרוואַנדעטע שרייט אַרויס און גאָט האַלט עס ניט פאַר קיין לעסטערונג.
- 13 זיי זיינען די יעניגע וועלכע ווידערשפעניגען קעגען דער ליכטיגקייט, זיי אַנערקענען ניט זיינע (גאָט'ס) וועגען, זיי האַלטען זיך ניט אויף זיינע שטעגען.
- 14 אין העלען טאָג שטעהט אויף דער מערדער און טויט דעם אַרעמען, און ביי נאַכט פאַרשטעלט ער זיך ווי אַ גנב.
- 15 און דאָס אויג פון דעם אויסגעלאַטענעם וואַרט אויף די דונקעלהייט, זאָגענדיג: „קיין אויג וועט מיך ניט אַנקוקען“, און ער טהוט אָן אַ מאַסקע אויף זיין געזיכט.
- 16 זיי גראַבען אונטער אין דער פינסטער די הייזער וועלכע זיי האָבען ביי טאָג זיך אָנגעצייכענט, זיי ווייסען ניט פון ליכט.
- 17 דען דער מאַרגען פאַר זיי איז אויך נאָר דער שטעטען

- פון'ם טויט; זיי זיינען באקאנט מיט די שרעקעני-
סען פון דעם שאַטען פון טויט.
- 18 פלינק זיינען זיי אויפ'ן וואַסער. זייער שטיק לאַנד
ווערט פארפּלוצט אויף דער ערד. זיי ווענדען זיך ניט
צו דעם וועג (וואָס פּיחרט) דורך די וויינגערטנער. —
- 19 טריקענים און היין רויבען אַוועק די וואַסערען פון
שניי, אַזוי (רויבט) די גרוב די, וועלכע האָבען
געזינדיגט.
- 20 די געבערמוטער (וואָס האָט איהם געבאַרען) וועט
אָן איהם פאַרגעסען, מיט געשמאַק וועט איהם דער
וואַרעם עסען, ער וועט ניט מעהר דערמאָנט ווערען.
אַזוי ווי אַ בוים וועט צובראָכען ווערען די אונגער-
רעכטיגקייט.
- 21 ער יאָגט זיך נאָך דער בעזדעמניצע וועלכע געבערט
ניט און בעהאַנדעלט די אלמנה ניט גוט.
- 22 ער שלעפט די שטאַרקע אַרונטער מיט זיין קראַפט, ער
שטעלט זיך אויף און (קיינער) איז ניט זיכער מיט
זיין לעבען.
- 23 ער (גאָט) לאָזט איהם זיין אין זיכערהייט, ער זאָל זיך
קענען פעסט אַנשפּאַרען, אָבער זיינע אויגען (האלט
ער) אויף זיינע וועגען.
- 24 זיי ווערען דערהויבט אויף אַ קורצע וויילע און אַט
זיינען זיי ניט מעהר דאָ; זיי ווערען אַרונטערגע-
קלאַפט, ווי אַלע (אַנדערע) ווערען זיי איינגעזאָמעלט,

און ווי דער שפיין פון זאנג ווערען זיי אפגעשניטען.
 25 איז עס נים אזוי? ווער קען מיר אפלייקענען? ווער
 קען מאכען מיין ווארט צו גארנישט? —

קאפיטעל כה.

- 1 און געענטפערט האט בלדד דער שוחי און האט געזאגט:
- 2 געוועלטיגונג און שרעקליכע (מאכט) זיינען ביי איהם
 פארזאנען, ער מאכט פרידען אין זיינע הויכע
 פלעטצער,
- 3 איז דען דא א צאהל צו זיינע פאלקען? און אויף וועמען
 שימערט נים זיין ליכט?
- 4 ווי קען א מענש גערעכט זיין קעגען גאט? ווי קען זיין
 ריין דער וואס איז פון א פרויענצימער געבארען?
- 5 ער בארדעקט די לבנה און זי שיינט נים, און די שטערען
 זיינען אין זיינע אויגען נים ריין.
- 6 מאַ ווי שוין א מענש, א ווארעם? א זעהן פון דער
 ערד, א מילב?

קאפיטעל כו.

- 1 און איוב האט געענטפערט און האט געזאגט:
- 2 מיט וואס האסטו דעם קראפטלאזען געהאלפען, מיט
 וואס האסטו דעם אהנמעכטיגען ארעם געשטיצט?
- 3 וואס האסטו געראטהען דעם נים-פארשטענדיגען?
 וואו האסטו פיעל קענטעניס אנטפלעקט?

- 4 מיט וועמען (ס' קראפט) האָסטו (דיינע) ווערטער
גערעדט און וועמענ'ס גייסט איז פון דיר אַרויסגע-
גאנגען? —
- 5 די מיינע שאַטענס שטעהען ווידער אויף פון אונטער
די וואַסערען און זייערע איינוואוהנער.
- 6 נאָקעט איז פאַר איהם די אונטערערד, דער אָפּגרונד
האַט (פאַר איהם) קיין צודעק נישט.
- 7 ער בויגט אויס דעם צפון (הימעל) אויף דעם פוסטען
רוים, ער הענגט אויף די ערד אויף גאַרנישט.
- 8 ער בינדט די וואַסערען אין זיינע וואַלקענס איין, און
ס'פלאַצען נישט די כמארעם אונטער זיי.
- 9 ער פאַרהילט די געשטאַלט פון זיין טהראָן און שפּרייט
איבער איהם זיין וואַלקען אויס.
- 10 ער מאַכט אַ צירקעל אַרום די וואַסערען, ער באַפעס-
טיגט אַ גרענעץ — צווישען ליכט און פינסטערניס.
- 11 די זיילען פון הימעל ווערען צוטרייסעלט און ווערען
צוטומעלט פון זיין געשריי.
- 12 דעם ים צורודערט ער מיט זיין קראַפט און מיט זיין
פאַרשטאַנד צוקלאַפט ער (זיין) שטאַלץ.
- 13 פון זיין הויך ווערט דער הימעל אויסגעלייטערט, זיין
האַנד האַט בעשאַפען די רינגעלדיגע שלאַנג.
- 14 און דאָס זיינען בלויז אַ טהייל פון זיינע וועגען! ווי
שוואַך איז דער מורמעל וועלכען מיר פאַרנעהמען

פון איהם! דעם דער פון זיינע מעכטיגע
טהאטען ווער קען פארשטעהן?
קאפיטעל כז.

- 1 און איוב האט ווידער אנגעהויבען זיין ריידען און האט
געזאגט:
- 2 (איך שווער) אזוי ווי עס לעבט דער גאט וועלכער האט
אזעלכענומען מיין רעכט, און דער אלמעכטיגער
וועלכער האט מיין זעל פארבימערט: —
- 3 אזוי לאנג ווי עס איז דא מיין אטהעם אין מיר, און דער
הויך פון גאט אין מיינע נאזלעכער,
- 4 וועלען מיינע ליפען ניט ריידען דאס וואס איז אונגער-
רעכט, און מיין צונג וועט ניט זאגען קיין פאלשקייט.
- 5 באהיט מיך גאט איך זאל אייך רעכט געבען. — ביז
איך וועל פארגעהן וועל איך ניט לאזען (קיינעם)
אזעלכענומען מיין עהרליכקייט פון מיר.
- 6 איך האב זיך פעסט געהאלטען אן מיין פרומקייט, און
האב זי ניט אפגעלאזען, (קיין מאל) אין מיינע טעג
האט מיר מיין הערץ קיין פארוואורף ניט געמאכט.
- 7 פארדארבען זאל יענער גערעכענט ווערען ווער עס איז
מיין פיינד, א נידערטרעכטיגער — דער וואס איז מיין
געגנער. —
- 8 וואס איז די האפענונג פון דעם פאלשען מענשען ווען
ער געוויינט (רייכטהום), איוב גאט שלידערט אזעלכע
זיין זעל (פון זיך)?

- 9 וועט גאט הערען זיין געשריי ווען א'ן אונגליק וועט
אויף איהם קומען? —
- 10 אויב ער וואלט זיך געפרעהט מיט דעם אלמעכטיגען,
וואלט ער צו גאט געקענט רופען צו יעדער צייט.
- 11 איך וועל אייך לערנען (דאס וואס איז) אין דער האַנד
פון גאט, וואס ביי דעם אלמעכטיגען איז וועל איך
ניט פארהוילען. —
- 12 איחר אלע האט דאך געזעהן, ווארום פלוידערט איחר
דען נארישקייטען?
- 13 דאס איז דער שיקזאל וואס דער שלעכטער מענטש
קריגט פון גאט, דאס איז דער טהייל וואס די אונטער-
דריקער קריגען פון דעם אלמעכטיגען.
- 14 אויב זיינע קינדער מעהרען זיך איז דאס בלויז פאר'ן
שווערד, זיינע נאכקומענדע וועלען ניט האבען ברויט
צו זאט.
- 15 די וועלכע בלייבען איבער נאך איהם וועלען פון טויט
באגראבען ווערען, זיינע אלמנות וועלען (איהם) ניט
באוויינען.
- 16 ווען ער זאל אַנזאמלען זילבער ווי שטויב, און קליידער
ווי לעהם אַנשאפען.
- 17 וועט ער בלויז אַנגרייטען און דער גערעכטיגער וועט
אַנטהאן, און מיט דעם זילבער וועלען זיך די אונ-
שולדיגע צוטהיילען.

- 18 ער בויט זיין הויז ווי א מאָיל, אזוי ווי א בידעל וואָס דער וועכטער מאַכט.
- 19 אַ רייכער וועט ער זיך לעגען אָבער ער וועט ניט געבראַכט ווערען (צו זיין קבר) ; מע עפענט בלויז די אויגען און ער איז שוין נישט.
- 20 אַ וויסער שרעק וועט איהם אזוי ווי אַ וואַסער אָניאָ גען, ביי דער נאַכט וועט איהם אַ שטורעם־ווינד אַוועקרויבען.
- 21 דער מזרח־ווינד וועט איהם אויפֿהויבען און ער וועט פאַרשווינדען, ער וועט איהם אַוועקבלאָזען פון זיין פּלאַטץ.
- 22 און ער וועט וואַרפען אויף איהם (אונגליקען) און וועט (איהם) ניט שווינען. גערן וואָלט ער אַנטלאָפען פון זיין האַנד.
- 23 מיט די הענד וועט מען ברעכען אויף איהם, מע וועט (מיט די ליפען) שמוצערען אויף איהם דאָרט וואו זיין פּלאַטץ איז געוועזען.

קאפיטעל כח.

- 1 עס איז דאָ אַ פּלאַטץ פון וועלכען זילבער קומט, א'ן אָרט וואו גאָלד ווערט געלייטערט.
- 2 אייזען ווערט פון דער ערד גענומען און קופער ווערט געשמאַלצען פון שטיין.
- 3 ער (דער מינע גראַבער) מאַכט א'ן ענד צו פינסטערנים ;

- ער פארשט אויס אלע עקען, די שטיינער פון פינס-
 מערנים און דעם שאַמען פון טויט.
- 4 זיי ברעכען אַ טונעל ווייט פון וואו מע וואוהנט, די
 וועלכע זיינען פון (וואַנדערער'ס) פיס פארגעסען, די
 וועלכע זיינען אַרעם און זיינען פון מענשען אַוועק.
- 5 די ערד פון וועלכע עס קומט אַרויס ברויט ווערט אונ-
 טען איבערקעהרט אַזוי ווי מיט פייער.
- 6 איהרע שטיינער זיינען דער פלאַטין פון סאַפירען, און
 דער שטויב פון גאַלד איז דאָרט פאַראַנען.
- 7 עס איז אַ שמעג וואָס דער רויב־פּויגל ווייס איהם
 ניט, וואָס דאָס אויג פון דעם גייער האָט ניט אָנגע-
 קוקט,
- 8 וואָס די ווילדע חיות האָבען ניט באַטרעטען, וואו דער
 לייב איז ניט פאַרבייגעגאַנגען.
- 9 אויף דעם קיזעלשטיין לעגט ער (דער גאַלד גרעכער) זיין
 האַנד, ער קעהרט איבער די בערג פון זייערע
 וואַרצלען.
- 10 ער האַקט אויס קאַנאַלען אין די פעלזען און אלע
 טהייערע זאַכען זעהט זיין אויג.
- 11 ער האַלט צוריק די שטראַמען זיי זאָלען ניט פליסען
 און ברינגט אַרויס די פאַרבאַרגענע זאַכען פאַר'ן
 ליכט.
- 12 אָבער די קלוגהייט — וואו געפינט זי זיך? וואו איז
 דער פלאַטין פון דער פערנונפט? —

- 13 קיין מענש ווייס ניט איהר ווערטה; אויף דער ערד
פון די לעבעדיגע געפינט זי זיך ניט.
- 14 דער אפגרונד זאגט: אין מיר איז זי ניט פארענען,
און דער ים זאגט: ביי מיר איז זי ניטא.
- 15 מע קען פאר איהר קיין גינגאלד ניט אנבאטען, קיין
זילבער קען ניט אפגעוואויגען ווערען פאר איהר
פרייז.
- 16 זי קען ניט געוואויגען וועהען מיט דעם גאלד פון
אופיר, מיט דעם טהייערען אַניקס־שטיין אדער מיט
סאפיר.
- 17 מע קען זי ניט אפשטצען מיט גאלד אדער מיט גלאז,
(מע קען ניט) אויסבייטען אויף איהר געשיר פון
רינסטען גאלד.
- 18 קארעלען און קריסטאל דארף מען ניט דערמאנען, דען
מעהר ווי פערל (אפילו) איז דער ווערטה פון
קלוגהייט.
- 19 דער טאפאז פון עטהיאפיען קען ניט גלייך צו איהר
געשאצט ווערען, מיט דעם געלייטערסטען גאלד קען
זי ניט געוואויגען ווערען. —
- 20 און פון וואנען קומט די קלוגהייט? וואו איז דער
פלאטץ פון דער פארנונפט?
- 21 זי איז פארהוילען פון די אויגען פון אלע לעבעדיגע,
פון דעם פויגעל פון הימעל איז זי פארבארגען.
- 22 דער אפגרונד און דער טויט זאיען: מיר האבען

- (בלויז) מיט אונזערע אויערען געהערט א קלאנג
וועגען איהר.
- 23 גאט (אליין) פארשטעהט איהר וועג, און ער (אליין
נאך) ווייס איהר פלאטץ.
- 24 דען ער קוקט ביז די עקען פון דער ערד, ער זעהט
אונטער דעם גאנצען הימעל.
- 25 ווען ער האט באשטימט א געוויכט פאר דעם ווינד,
און איינגעשטעלט דאס וואסער מיט א מאס —
- 26 ווען ער האט געמאכט א געזעץ פאר'ן רעגען און א
וועג פאר'ן געוויטער —
- 27 דאן האט ער זי געזעהן און האט זי באקאנט געמאכט,
דאן האט ער זי פעסטגעשטעלט און האט זי אויס-
געפארשט.
- 28 און ער האט געזאגט צו דעם מענשען: מורא פאר
גאט דאס איז קלוגהייט, און אויסמיידען שלעכטס
איז — פארנונפט.

קאפיטעל כט.

- 1 און איוב האט ווידער אנגעהויבען זיין גערייד און האט
געזאגט:
- 2 א, ווען איך וואלט געווען ווי אין די מאנאטען פון
אמאל, ווי אין די טעג, ווען גאט פלעגט וואכען
איבער מיר.
- 3 ווען זיין ליכט פלעגט שיינען אויף מיין קאפ, ווען איך
פלעג געהן פאר זיין שיין אין דער פינסטערניס.

- 4 ווען איך בין געווען אין די טעג פון מיין יוגענד, ווען די פריינדשאפט פון גאט איז געווען אויף מיין געזעלט.
- 5 ווען דער אלמעכטיגער איז געוועזען מיט מיר און ארום מיך (זיינען געוועזען) מיינע באדיענמע.
- 6 ווען מיינע טריט האבען זיך געבאדען אין מילך, און דער פעלז האט געגאסען פאר מיר בעכען מיט בוימאייל.
- 7 ווען איך פלעג ארויסגעהן פאר דעם טהויער פון שטאדט, און פלעג אוועקשטעלען אויף דער גאס מיין שטוהל,
- 8 האבען יונגע לייט מיך געזעהן און זיך באהאלטען, און אלטע לייט האבען זיך אויפגעוויבען און אוועק געשמעלט.
- 9 פירשטען האבען צוריקגעהאלטען (זייערע) ווערטער און האבען די הענד ארויפגעלעגט אויף זייער מויל.
- 10 גרויסע לייט האבען זייער שטים בעהאלטען, און זייער צונג האט זיך אנגעקלעפט אן זייער גומען.
- 11 דאס אויער וואס האט געהערט (פון מיר) האט מיך געלויבט, און דאס אויג וואס האט (מיך) געזעהן האט מיך פאר א מוסטער געמאכט.
- 12 דען איך פלעג ראטעווען דעם ארעמאן ווען ער האט גערופען, דעם יתום — וואס האט קיין העלפער ניט געהאט.

- 13 די בענשונג פון דעם אונגליקליכען פלעגט אויף מיר
קומען, און דאס הערץ פון דער אלמנה פלעג איך
פרעהליך מאכען.
- 14 איך האב עהרליכקייט אנגעטראפן און זי איז מיין קלייד
געווען, ווי א מאנטעל און א קאפ־טוך (פאר מיר)
איז געווען מיין גערעכטיגקייט.
- 15 איך בין געווען אויגען פאר דעם בלינדען און פיס פאר
דעם הינקענדיגען בין איך געוועזען.
- 16 איך בין דער פאטער (געווען) פון דינוטהאבאדורפטיגע,
די קריידע פון דעם יעניגען יואם איך האב (גאר)
ניט געקענט האב איך נאכגעזוכט.
- 17 און איך האב צובראכען די באקצייחנער פון דעם
נידערטרעכטיגען, און פון זיינע צייהנער האב איך
ארויסגעריסען דעם רויב.
- 18 און איך האב געזאגט: אין מיין נעסט וועל איך
שטארבען, און טעג פיעל ווי זאמד וועל איך האבען.
- 19 מיין ווארצעל וועט זיין אפגעדעקט פאר'ן וואסער
און דער טהוי וועט רוהען אויף מיינע צווייגען.
- 20 מיין עהרע וועט בלייבען פריש און מיין פיילענבויען
וועט זיך (מיט שטארקייט) באנייען אין מיין האנד.
- 21 צו מיר האט מען געהארכט און געווארט, און שוויי-
גענדיג געהערט מיין ראטה.
- 22 נאך מיין ווארט האט מען ניט מעהר גערעדט, מיין
ווארט איז געפאלען אויף זיי ווי (טהוי).

- 23 און ווי אויף אַ רעגען האָבען זיי אויף מיך געוואַרט,
אזוי ווי אויפ'ן שפּריי־רעגען האָבען זיי אויפגע־
שפּאַרט זייער מויל.
- 24 איך פלעג צו זיי אַ שמייכל טהאָן און זיי פלעגען ניט
גלויבען (זייערע אויגען), דעם גלאַנץ פון מיין געזיכט
פלעגען זיי ניט וואַגען צו פאַרמינדערען.
- 25 איך פלעג (פאַר זיי) אויסקלייבען זייער וועג, איך פלעג
זיצען אויבענאָן, און פלעג וואַהנען ווי אַ קיניג
צווישען זיין אַרמיי, ווי איינער וואָס טרייסט די
וואָס טרויערען.

קאפיטעל 5.

- 1 און איצטער לאַכען פון מיר די וואָס זיינען אינגער אין
טעג פאַר מיר, וואָס איך האָב אַמאָל זיך געעקעלט
זייערע טאַטעס צו האַלטען צווישען די הינד פון
מיינע שאָף.
- 2 וואָס האָט מיר די קראַפט פון זייערע הענד געטויגט,
ווען איבער זיי איז שוין די עלטער אַריבערגע־
גאַנגען?
- 3 די נויטהאָן הונגער־ליידענדע, די איינזאַמע, וועלכע
אַנטלויפען אין דער וויסטע אין פינסטערנים און
אונגליק און פאַרוויסטונג —
- 4 די וואָס פליקען קרייטעכצער ביי די קוסטעס און
יאַלאָוועץ־וואַרצלען זיינען זייער ברויט —

- 5 די וואָס ווערען אַרויסגעטריבען און מע שרייט זיי
ווי אַ גנב נאָך —
- 6 די וואָס האַלטען זיך אויף אין די שפּאַלטען פון די
טהאַלען, אין די לעכער פון דער ערד און אין די
פעלזען —
- 7 וואָס קרעכצען צווישען די קוסטעס און טוליען זיך
אונטער די דערנער —
- 8 די נידערטרעכטיגע וועלכע האַבען קיין נאָמען ניט,
וואָס זיינען פון דער ערד פאַרשטויסען געוואָרען —
- 9 איצט בין איך געוואָרען זייער שפּאַט-געזאָנג, איצט בין
איך פאַר זיי אַ (שפּאַט) וואָרט געוואָרען.
- 10 זיי עקלען זיך מיט מיר, זיי דערווייטערען זיך פון מיר
און מיידען ניט אויס מיר אין געזיכט צו שפּייען.
- 11 דען ער (גאָט) האָט לויזגעמאַכט דאָס שטריקעל (פון
מיין בויגען) און האָט מיך אונטערדריקט. — זיי
נעהמען אַרונטער די צוים (פון זייער מויל) קעגען
מיר.
- 12 אויף מיין רעכטער זייט שטעלט זיך דאָס יונגוואָרג,
זיי שטויסען אַוועג מיין פוס, זיי טרעטען אויס וועגען
פון אומגליק פאַר מיר.
- 13 זיי צושטערען מיין שמעג, זיי אַרבייטען פאַר מיין
בראָך, און ס'איז ניטאָ קיינער וואָס זאָל מיר העלפען
פון זיי.

- 14 ווי א ברייטער וואסער-שטראם קומען זיי, מיט גע-
פילדער קיילען זיי זיך ארויף.
- 15 שוועקען האבען זיך ארויפגעקעהרט אויף מיר, אזוי
ווי א שטורעם-ווינד פערפאלגט עס מיין גרויסקייט
און ווי א וואלקען פארשוואונדען איז מיין רעמונג.
- 16 און איצט ווערט צוגאסען מיין זעל אין מיר, טעג פון
ליידען האבען מיך ארומגענומען.
- 17 די נאכט פיקט מיינע ביינער ארונטער פון מיר, און
מיינע פארפאלגענדע (שמערצען) רוהען ניט.
- 18 צוליעב די גרויסע שטארקייט (פון מיין וועהטאג) האט
זיך מיין הויט געביטען, אזוי ווי מיין העמד גארטעלט
ער (מיין שמערצן) מיך ארום.
- 19 ער האט מיך אריינגעווארפען אין לעהם, צו שטויב און
צו אש בין איך געגליכען געווארען.
- 20 איך שריי צו דיר און דו ענטפערסט מיר ניט, איך
שטעל זיך אויף און דו גלאצסט מיך אָן.
- 21 גרויזאם ביזטו געווארען קעגען מיר, מיט דער שטאר-
קייט פון דיין האנד פארפאלגסטו מיך.
- 22 דו הויכסט מיך אויף און זעצסט מיך רייטען אויפ'ן
ווינד, און דער שטורעם-געפילדער צושרעקט מיך.
- 23 איך ווייס אז דו וועסט מיך ברינגען צו דעם טויט, צו
דעם פארזאמלונגס-פלאץ פון אלע לעבעדיגע.
- 24 אבער צו דעם הויפען ערד שטעקט ער מעהר קיין

האנד נישט אויס. אין זייער אומגליק איז פאר זיי א
רעטונג דא. —

25 האב איך דען נישט געוויינט פאר דעם שווער-באדריק-
טען? האט מיין זעל נישט געקומערט פאר דעם נויט-
באדירפטיגען?

26 איך האב געהאפט אויף גוטס און שלעכטס איז
געקומען, איך האב געווארט אויף ליכט און געקומען
איז פינסטערניס.

27 מיינע אינגעווייד זיינען צוקאכט און קענען זיך נישט
איינשטילען; טעג פון אנגסט זיינען געקומען אויף
מיר.

28 פארשווארצט געה איך אום אהן זונענליכט, איך
שטעה אויף פאר א געזעמעל און שריי נאך הילף.

29 איך בין א ברודער געווארען צו דעם קראקאדיל און א
קאמערעד פון די שטרויספויגלען.

30 מיין הויט איז שווארץ אויף מיר, מיינע ביינער
זיינען פון פיבער-היץ פארברענט.

31 מיין הארץ איז אין טרויער פארזאנדעלט געווארען
און מיין פייפעל — אין א שטימע פון געוויין.

קאפיטעל 5"א.

1 איך האב געשלאסען א בונט מיט מיינע אויגען. ווארום
זאל איך זיך איינקוקען אויף א וינגפריי?

2 וואס איז די אויסטהיילונג פון גאט אויבען? וואס איז
די גאט פון דעם אלמעכטיגען אין דער הויך? —

- 3 אינגליק בלויז פאר דעם פארברעכער, א שלעכטער
שיקזאל פאר די וואס טהוען אונרעכט.
- 4 ער זעהט דאך מיינע וועגען און אלע מיינע טריט
צעהלט ער.
- 5 בין איך געגאנגען מיט פאלשקייט? האט מיין פוס
זיך געאיילט צו באטרוג?
- 6 זאל ער מיך וועגען אין ריכטיגע וואגשאלען, און גאט
וועט וויסען מיין עהרליכקייט.
- 7 אויב מיין טריט האט זיך אַבגענייגט פון וועג, אויב
מיין הערץ איז נאָכגעגאנגען נאָך מיינע אויגען און
אין מיינע הענד האט זיך עפעס אַנגעקלעפט —
- 8 דאן זאל איך פארזייען און אן אנדערער זאל אויפּעסען,
און מיינע שפראַצונגען זאלען אויסגעוואַרצעלט
ווערען.
- 9 אויב מיין הערץ איז פארנארט געוואָרען פון אַ פרויענ־
צימער, און ביי דער טהיר פון מיין פרוינד האָב איך
געלויערט —
- 10 דאן זאל מיין ווייב מאַהלען פאר אנדערע, און פרעמדע
זאלען קניען איבער איהר.
- 11 דען דאָס איז אַ שענדילכע טהאַט, אַ פארברעך פאר
געריכט.
- 12 דאָס איז אַ פייער וואָס פארצעהרט ביז'ן אַבגרונד, און
וואָלט אלע מיינע תבואות אויסגעוואַרצעלט. —
- 13 אויב איך האָב פאראַכטעט דאָס רעכט פון מיין

קנעכט און מיין דיענסט, אין זייער קרייודע קעגען
מיך —

14 וואָס וואָלט איך געטהאָן ווען גאָט וואָל אויפשטעהן?
ווען ער וואָל זיך ערקונדיגען, וואָס וואָלט איך איהם
געענטפערט?

15 דער וואָס האָט מיך אין לייב געשאַפֿען האָט דאָך אויך
איהם באַשאַפֿען, אויף איין שטייגער האָט ער אונז
אין געבערמוטער געפורעמט. —

16 אויב איך האָב אַכגעזאָגט דעם פאַרלאַנג פון די דער-
שלאָגענע, און האָב געלאָזען די אויגען פון דער
אלמנה אויסגעהן,

17 אין האָב געגעסען אליין מיין ברויט און קיין יתום
הָאָט פון איהם ניט פאַרזוכט,

18 (דען פון דער יוגענד איז ער (דער יתום) מיט מיר ווי
מיט אַ פאטער אויפגעוואַקסען געוואָרען און פון
געבערמוטער האָב זי (די אלמנה) ווי אַ מאמע
אַרומגעפיהרט) —

19 אויב איך האָב געזעהן דעם אינגליקליכען אָהן אַ קלייד
און דעם נויטהבאַדירפטיגען אָהן אַ צודעק,

20 אין זיינע לענדען האָבען מיך ניט געבענשט אין ער
הָאָט זיך פון מיינע לעמער'ס וואָל ניט דערוואַ-
רעמט —

21 אויב איך האָב אויפגעהויבען קעגען דעם יתום מיין

- האנד, ווען איך האב געזעהן מיינע מיטהעלפער אין
טויער (פון שטאדט) —
- 22 דאן זאל מיין אקסעל ארונטערפאלען פון מיין קארג,
און אויסגעבראכען זאל ווערען מיין ארעם פון זיין
געלענק.
- 23 דען גאט'ס שטרעף איז געווען מיין שרעק, אקעגען זיין
גרויסקייט האב איך גארניט געקענט (טחאן). —
- 24 אויב איך האב אין גאלד געלעגט מיין צוטרוי און צו
גינגאלד געזאגט: (דו ביסט) מיין זיכערקייט —
- 25 אויב איך האב זיך געפרעהט ווען מיין פערמעגען האט
זיך פארמעהרט, ווען מיין האנד האט פיעל אנגע-
האבעוועט —
- 26 אויב איך האב געזעהן דאס ליכט ווי עס שיינט און די
לכנה פֿרעכטיג געהענדיג,
- 27 און מיין הערץ איז אין געהיים פארפיהרט געווארען
און מיין האנד האט זיך צוגעדריקט צו מיין מויל (צו
פארבארגען מיין אבזיכט) —
- 28 דאס וואלט אויך געווען א פארברעך פאר געריכט,
דען איך וואלט געהאט געליקענט אן גאט (וואס
זיצט) אויבען. —
- 29 האב איך זיך געפרעהט מיט דעם אונגליק פון
מיין פריינד און בין לוסטיג געווען ווען איהם האט
א שלעכטער צופאל פאסירט? —
- 30 איך האב מיין גומען ניט געלאזען זינדיגען, צו בעטען

- (אפילו) אַ פּלוצ אויף זיין עזעל. —
- 31 האָבען דען נים די מענשען פון מיין געצעלט געזאגט:
אַ ווער גיט אונז זיין פלייש מיר וועלען (קיינמאל) נים
זאט האָבען דערפון? —
- 32 דרויסען האָט דער פרעמדער נים גענעכטיגט, מיינע
טהירען האָב איך אויפגעמאכט פאר דעם גאס.
- 33 האָב איך מיינע פארברעכען פארדעקט אזוי ווי א
(נידריגער) מענש, באַהאַלטענדיג מיין זינד אין מיין
בוזעם? —
- 34 איך ציטער פאר דעם פעבעל פון דער גרויסער
שטאדט, די אויסוואורפען פון פאַמיליעס ווארפען א
שרעק אויף מיך. איך שווייג און געה נים פון דער
טהיר אַרויס. —
- 35 אַ ווען איך וואָלט אַ צוהערער געהאַט! אַט איז מיין
קלאַגעשריפט, דער אַלמעכטיגער זאַל מיר ענטפערן;
אַ, ווען מיין געגנער וואָלט אַנשרייבען זיין באַשולדי-
גונגס־שריפט.
- 36 איך וואָלט זי אויף מיין שולטער געטראָגען, איך וואָלט
זי אַנבינדען ווי אַ קרוין (אויף מיין קאַפּ).
- 37 איך וואָלט איהם אויסזאָגען די צאָהל פון מיינע טריט,
ווי אַ פירסט וואָלט איך איהם אויפגעהמען. —
- 38 אויב די ערד שרייט קעגען מיך, אויב איהרע בעעטען
וויינען,
- 39 אויב איך האָב אויפגעגעסען איהר קראַפט

אָהן געלד, און האָב געקריינקט דעם געמייטע פון
 איהרע אייגענטהימער —
 40 זאל שטאט וויין א דארען ארויסשפראצען און שטאט
 גערשטען—וויילדע גראַז. — דא האָבען זיך געענדיגט
 די ווערטער פון איוב'ן.

קאפיטעל ל"ב.

- 1 און די דאָזיגע דריי מענער האָבען אויפגעהערט צו
 ענטפערן איוב'ן דען ער איז געווען גערעכט אין
 זיינע אויגען.
- 2 און אָנגעצונדען האָט זיך דער צאָרען פון אליהוא דעם
 זוהן פון ברכאל פון דער שטאדט בוז פון דער פאמיר-
 ליע רם. אויף איוב'ן האָט געברענט זיין צאָרען
 ווייל ער האָט זיך מעהר גערעכט געגעבען ווי גאָט.
- 3 און אויף זיינע דריי פריינד האָט געברענט זיין צאָרען
 פאר וואָס זיי האָבען קיין ענטפער נישט געפונען, און
 האָבען (בלויז) באַשולדיגט איוב'ן.
- 4 און אליהוא האָט געוואָרט מיט זיינע רייד צו איוב'ן
 ווייל זיי זיינען געוועזען עלטער אין טעג פון איהם.
- 5 און אליהוא האָט געזעהן אז עס איז קיין ענטפער נישט
 פאראַנען אין דעם מויל פון די דריי מענער און זיין
 צאָרען האָט זיך אָנגעצונדען.
- 6 און אליהוא דער זוהן פון ברכאל פון בוז האָט געענט-
 פערט און האָט געזאָגט : יונג בן איך אין' טעג און

איהר זייט גרייזען, דאריבער האָב איך געצימערט,
און האָב מורא געהאַט אַרויסצוואַגען מיין מיינונג
פאַר אייך.

7 איך האָב געזאָגט: לאַזען טעג רעדען, פיעל יאָהרען
זאָלען די קלוגהייט ערקלערען.

8 אבער עס איז בלויז דער גייסט אין מענשען, דער הויך
פון דעם אַלמעכטיגען וואָס גיט איהם פאַרשטאַנד.

9 ניט די גרויסע לייט זיינען (אַלע מאָל) קלוג און ניט די
אַלטע פאַרשטעהען (אַלע מאָל) וואָס איז גערעכט.

10 דאָריבער זאָג איך: הער מיך צו, לאַמיר אויך אַרויס-
זאָגען מיין געדאַנקען.

11 איך האָב געהאַרט אייערע רייד, איך האָב אויפּמערק-
זאם צוגעהערט אייערע באַווייזען ביז איהר האָט
אויסגעזוכט די ריכטיגע ווערטער.

12 דאָך איך קוק זיך צו צו אייך, און עס איז ניטאָ איינער
וואָס זאָל איוב'ן איבערצייגען, איינער פון אייך וואָס
זאָל ענטפערן אויף זיינע ווערטער.

13 דאָריבער, זאָלט איהר ניט זאָגען: מיר האָבען די קלוג-
הייט געפונען: — גאָט האָט איהם אַרונטערגעשטוי-
סען און ניט אַ מענש. —

14 אָבער צו מיר האָט ער ניט (זיינע) ווערטער געווענ-
דעט, און איך וועל איהם ניט מיט א י י ע ר ע רייד
ענטפערן. —

15 צוצימערטע זיינען זיי געוואָרען און האָבען ניט

- געענטפערט מעהר; די ווערטער האבען זיך אַב־
געטהאָן פון זייער מויל.
- 16 איך האָב געוואַרט אַבער זיי ריידען ניט, דען זיי
זיינען געבליבען שטעהן און ענטפערען מעהר ניט.
- 17 לאַמִיד אַיך ענטפערען מיין טהייל, לאַמִיד אַרויסזאָגען
מיין געדאַנקען אַיך.
- 18 דען אַיך בין מיט ווערטער אָנגעפילט, מיך דריקט דער
אַטהעם אין מיין בוזעם.
- 19 מיין לייב איז (פול ווי מיט) וויין וועלכען מען האָט
נאָך ניט אויפגעעפענט, ווי נייע לאַגלען וועלכע
זיינען גרייט פאַנאָנדערצופלאַצען.
- 20 אַיך וועל ריידען און מיר וועט גערוימער ווערען, אַיך
וועל עפענען מיינע ליפען און אַיך וועל ענטפערען.
- 21 אַיך וועל ניט שווינען קיין מענשען און קיין זעהן פון
דער ערד וועל אַיך ניט חנפ'ענען מיט לויב־נעמען.
- 22 דען אַיך ווייס ניט ווי צו חנפ'ענען מיט לויב־נעמען,
זאָנסט וואָלט מיך מיין באַשעפער שנעל אַוועקגע־
מען (פון דאַנען).

קאפיטעל ל"ג.

- 1 ואבער הער נאָר, איוב, מיינע ווערטער; אַלע מיינע
רייד זאָלסטו פאַרנעחמען.
- 2 אַיך האָב אויפגעעפענט מיין מויל, מיין צונג פון מיין
גומען רעדט.

- 3 פון מיין הערצענ'ס עהרליכקייט קומען מיינע רייד, און
וואָס מיינע ליפען ווייסען דאָס זאָגען זיי קלאָר אַרויס.
- 4 דער הויך פון גאָט האָט מיך געשאַפֿען, און דער אַטחעם
פון דעם אַלמעכטיגען באַלעכט מיך.
- 5 אויב דו קענסט ענטפֿער מיר. גרייט זיך צו און שטעל
זיך קעגען מיר.
- 6 איך בין דאָך אַזוי ווי דו אין קראַפֿט, איך בין דאָך אויך
ווי דו פון לעהם אויסגעשניטען געוואָרען.
- 7 מיינ מורא שרעקט דיך דאָך ניט, מיינ גרויסקייט
דריקט דאָך ניט שווער אויף דיך.
- 8 אבער דו האָסט אין מיינע אויערען געזאָגט, און דעם
קלאַנג פון (דיינע) ווערטער האָב איך פֿאַרנומען :
- 9 „ריין בין איך, אָהן פֿאַרברעכען ; לויטער בין איך, און
איך האָב ניט קיין זינד.
- 10 „בלבולים בלויז געפינט ער אויף מיר, ער האַלט
מיך פֿאַר זיין פיינד.
- 11 „ער טהוט אַריין מיינע פֿיס אין אַ שווערען קלאַץ, ער
פֿאַסט אויף אַלע מיינע וועגען.“
- 12 אַט דערין ביסטו ניט גערעכט — ענטפֿערען וויל איך
דיר. דען גאָט איז גרעסער פון מענשען.
- 13 וואָרום קריגסטו זיך מיט איהם, פֿאַר וואָס ער זאָגט
ניט אויס אַלע זיינע אויפֿטהוען ?
- 14 אַיין מאל רעדט גאָט און אַ צווייטעם, אָבער ער (דער
מענש) באַמערקט עס ניט.

- 15 אין אַ טרויס־זעהונג פון דער נאכט, ווען עס פאלט אַ
שלאָף אויף די מענשען, אין שלומער, אויפ'ן געלעגער.
- 16 דאָן דעקט ער אויף דאָס אויער פון דעם מענשען און
פארזיגעלט עס מיט זיין וואַרנונג.
- 17 אום אָפצוקעהרען דעם מענשען פון אַ (געוויסער)
טהאָט, און צו אונטערדריקען דעם שטאַלץ פון דעם
מענשען.
- 18 ער רעטעט (דאדורד) זיין זעל פון דעם גרוב, און זיין
לעבען פון פארגעהן דורכ'ן שווערד. —
- 19 ווען ער (דער מענש) ווערט געשטראפט מיט וועהטאָ-
גען אויף זיין געלעגער און דער שטרייט פון זיינע
ביינער איז שטארק,
- 20 און זיין געשמאק עקעלט זיך מיט ברויט, און זיין
זעל — מיט דער אַנגענעהמסטער שפייז,
- 21 (און) זיין פלייש ווערט אָפגעצעהרט פון געזיכט, זיינע
ביינער ווערען איינגעשרומפט און זעהען זיך ניט אָן,
- 22 און עס דערנעהנטערט זיך צו דער גרוב זיין זעל און
זיין לעבען צו די טייטענדע (ענגעל) —
- 23 אויב עס איז דאָ בלויז איין פארטהיידגענדער ענגעל
פון טויזענד צו דערזעהלען דעם מאַנ'ס עהרליכקייט,
- 24 דאָן באַגנאָדיגט ער איהם און ער זאָגט: לייז איהם
אויס פון אַרונטערצוגעהן אין גרוב, איך האָב דעם
אויסלייז־פרייז געפונען.
- 25 זיין פלייש ווערט ווידער ווי אין דער קינדהייט פול,

- ער קעהרט זיך אום ווידער צו די טעג פון דער יוגענד.
 26 ער בעט גאט און ער באווייליגט איהם און ער קוקט
 אן זיין געזיכט מיט לייטזעליגקייט דער ער בא-
 צעהלט דעם מענשען פאר זיין גערעכטיגקייט.
 27 ער פארזאמעלט דאן מענשען (ארום זיך) און ער
 זאגט: איך האב געזינדיגט, איך האב פארדרעהט
 דאס וואס איז גערעכט, אבער עס האט זיך מיר נישט
 געלוינט. —
 28 ער האט מיין זעעל אויסגעלייזט פון צו געהן אין גרוב
 און מיין לעבען זעהט (ווידער) דאס ליכט. —
 29 אט די אלע זאכען טהוט גאט איין מאל און צוויי מאל
 מיט א מענשען.
 30 אום צו רעטען זיין זעעל פון דער גרוב אום זי זאל
 באלויכטען ווערען מיט דעם שיין פון לעבען.
 31 הארץ, איוב, און הער מיר צו; שווייג און איך וועל
 רעדען.
 32 אויב דו האסט ווערטער ענטפער מיר — דען מיר
 ווילט זיך דיך גערעכט מאכען,
 33 אויב נישט, הער זיך צו צו מיר; שווייג און איך וועל
 דיך לערנען קלוגהייט.

קאפיטעל 5"ד.

- 1 און אליהוא האט אנגעהויבען און האט געזאגט:
 2 הערט, איהר קלוגע, מיינע ווערטער; איהר וועלכע
 באזיצט קענטעניס, הארכת מיר איין.

- 3 דען דאָס אויער פרובירט די ווערטער אזוי ווי דער גומען
פארשטעהט זיך אויף עסען.
- 4 זאלען מיר וועהלען אונזער ארטחייל, זאלען מיר צוויי-
שען אונז וויסען וואָס איז ריכטיג.
- 5 דען אויב האָט געזאָגט : אונשולדיג בין איך און גאָט
האָט אוועקגענומען מיין רעכט.
- 6 זאל איך פארלייקענען מיין קרויזדע ? שמערצליך איז
די פּייל (וואָס האָט מיך געטראָפּען) אַהן אַ פארברעך.
- 7 ווער איז דער מאַן וואָס אזוי ווי אויב טרינקט שפּאַט
ווי וואַסער ?
- 8 ער וועט זיך אַנשליסען צו די באַנדע פון פארברעכער
און געהן צוזאַמען מיט די מענער פון אונגערעכט-
טיגקייט.
- 9 דען ער זאָגט : דער מענש קען גאָר ניט נוצען מיט דעם
וואָס ער זוכט צו געפעלען גאָט.
- 10 דאָריבער, איהר מענער מיט פארשטאַנד, הערט מיר
צו. ווייט איז גאָט פון (צו טהאָן) שלעכטס און דער
אַלמעכטיגער — פון אונגערעכטיגקייט.
- 11 די טהאָט פון דעם מענשען באַצאָהלט ער איהם, נאָך
דער פיהרונג פון דעם מענש, אזוי שיקט ער איהם צו.
- 12 דען גאָט וועט ניט שולדיג מאַכען (אומזיסט), דער
אַלמעכטיגער וועט די גערעכטיגקייט ניט פאר-
דרעהען.

- 13 ווער האָט געשטעלט די ערד אונטער זיין אויפֿ-
פּאָסונג? ווער האָט די גאַנצע וועלט באַשאַפֿען?
- 14 ווען ער זאָל אויף איהם (דעם מענשען) בלוז ווענדען
זיין אויפֿמערקזאמקייט און זיין גייסט און זיין
אָטהעם צוריק צו זיך איינזאַמלען,
- 15 פאַרגעהן וואָלט יעדער לייב, און דער מענש וואָלט זיך
אומקעהרען צוריק צום שטויב.
- 16 אויב דו ווילסט פאַרשטעהן, הער דאָס צו; פאַרנעהם
דעם קלאַנג פון מיינע ווערטער.
- 17 צי קען דען האַסען די גערעכטיגקייט דער וואָס איז
דער רעגירער? צי דעם מעכטיגען, דעם גערעכ־
טען ווילסטו באַשולדיגען?
- 18 קען מען זאָגען צו דעם קיניג: נידערטרעכטיגער?
צו דעם גרויסמוטהיגען: פאַרברעכער? —
- 19 ער שוינט ניט די פירסטען; דער רייכער ווערט ניט
אַנערקענט מעהר ווי דער נויטחבאַדירפֿטיגער, דען
זיי אַלע זיינען דאָס ווערק פון זיינע הענד.
- 20 אין איין ווילע שטאַרבֿען זיי, אין מיטען נאַכט וועדען
זיי מאַסענווייז אַוועקגעשטורעמט, און זיי פאַרגעזען,
און קראַפֿטלאָז ווערט דער מעכטיגער אַפּגעשאַפֿט.
- 21 דען זיינע אויגען זיינען אויף די וועגען פון דעם מענ־
שען, ער זעהט אַלע זיינע טריט.
- 22 עס איז ניטאָ קיין פינסטערניס און קיין שאַטען פון

- טויט, וואו די וואס טהוען אונרעכט זאלען זיך קענען
באהאלטען.
- 23 דען ער דארף אויף דעם מענשען ניט לעגען (זיין אויפֿ־
מערקזאמקייט) לאנג אום ער זאל קומען צו גאט
פאר'ן געריכט. —
- 24 ער צושמעטערט די שטארקע, גאר ניט פארשענדיג,
און שטעלט אנדערע אויף זייער פלאץ.
- 25 ווייל ער ווייס זייערע טהאטען. (דאריבער) קעהרט
ער (זיי) אום אין איין נאכט און זיי ווערען צו־
קוועטשט.
- 26 ווייל זיי זיינען געוועזען פארברעכער האט ער זיי צו־
שמעטערט, אין א פלאץ וואו (אלע) זעהען.
- 27 ווייל זיי האבען זיך פון איהם אפגעקעהרט, זיינע
וועגען האבען זיי ניט באטראכט.
- 28 און האבען אויף זיך אראפגעבראכט דאס געשריי פון
דעם ארעמען, און ער הערט דעם הילף־רוף פון די
געדריקטע. —
- 29 ווען ער לאזט צוררוה, ווער וועט באשולדיגען? — ווען
ער באהאלט זיין געזיכט ווער וועט איהם אנועהן? —
איוב דאס איז קעגען א פאלק אדער קעגען א מענשען.
- 30 ער האלט אפ דעם באטריגער פון געוועלטיגען און דאס
פאלק — פון שטרויכלונגען. —
- 31 צו גאט זאל מען זאגען: איך האב געליטען און איך
וועל מעהר ניט זיין פארדארבען.

- 32 וואס איך זעה ניט זאלסטו מיך ווייזען; איוב איך
האב געטהאן אונרעכט, וועל איך עס מעהר ניט
מחאן.
- 33 זאל ער (גאט) באליהנען לויט ווי דיר קומט אויס, לויט
ווי דו ווילסט ניט אדער קלייבסט יא אויס און
ניט ווי איך? — און וואס דו ווייסט, רייד.
- 34 מענטשען מיט פארשטאנד און דער קלוגער מאן וואס
הערט מיך וועלען זאגען:
- 35 איוב רעדט אהן פארנונפט און זיינע ווערטער זיינען
אהן א זיין.
- 36 א ווי איך וואלט געוואלט אז איוב זאל נאכאנאנד
פרובירט ווערען, אלס אן ענטפער צו די מענער וואס
מחוען אונרעכט!
- 37 דען ער לעגט נאך צו פארברעכען צו זיינע זינד, ער
זיצט און ברעכט מיט די הענד צווישען אונז און ער
מעהרט זיינע ווערטער קעגען גאט.

קאפיטעל ל"ה.

- 1 און אליהו האט אנגעהויבען און האט געזאגט:
- 2 רעכענסט דו דאס פאר א טענה ווען דו זאגסט: איך
בין גערעכטער פון גאט?
- 3 ווען דו זאגסט: וואס פאר א ניץ וועסטו האבען? וואס
וועל איך מעהר אויפטוהן (מיט מיין פרומקייט) ווי
מיט מיין זינדיגען?

- 4 וועל איך דיר מיט דיינע פריינד ענטפערען מיט (די)
ווערטער:
- 5 קוק אין די הימלען און זעה, בליק אן דעם הימעל-
געוועלב ווי הויך איבער דיר ער איז.
- 6 ווען דו זינדיגסט, מיט וואס ווירקסטו אויף איהם?
ווען דייןע פארברעכען מעהרען זיך וואס טהוסטו
איהם?
- 7 ווען דו ביסט פרום וואס גיסטו איהם, אדער וואס
נעהמט ער פון דיין האנד?
- 8 אויף אזא מענשען ווי דו (פאלט) דיין שלעכטקייט און
אויף א זוהן פון ערד — דיין גערעכטיגקייט.
- 9 צוליעב די פיעל אונטערדריקטע שרייען זיי (די מענ-
שען), זיי רופען הילף קעגען דעם ארעם פון די
שטארקע.
- 10 און קיינער זאגט ניט: וואו איז דער גאט וואס האט
מיך באשאפען, דער וואס שענקט פרייד-געזונגען
אין נאכט (פינסטערניסען)?
- 11 דער וואס האט אונז געלערנט מעהר פאר אלע טהיער
רען פון דער ערד, און האט אונז געמאכט קליגער
פאר אלע הימעל-פויגלען?
- 12 זיי שרייען דארטען און ער ענטפערט ניט, צוליעב
דעם שטאלץ פון די שלעכטע.
- 13 דען פאלשקייט הערט גאט ניט צו, דער אלמעכטיגער
קוקט זי ניט אן.

- 14 דו זאגסט דו זעהסט איחס ניט, דאך ברינג דיין משפט
פאר איחס און פארלאז זיך אויף איחס.
15 אבער ווייל (איוב טחוט) ניט אזוי האט ער איחס
באשטראפט מיט זיין צארען, און ער (איוב) פאר-
שטעהט ניט זיינע גרויסע זינד.
16 און איוב עפענט אומזיסט אויף זיין מויל, און פאר-
שטאנד זאמעלט ער ווערטער.

קאפיטעל ל"ו.

- 1 און אליהו האט אנגעהויבען און האט געזאגט :
2 ווארט מיר א וויילע און איך וועל דיר ערקלערען, דען
עס זיינען פארזאנען נאך מעהר ווערטער (צו זאגען)
פון גאט'ס וועגען.
3 איך וועל אויפהייבען מיין געדאנקען צו דעם וואס איז
פון דערווייטען, און גערעכט געבען וועל איך מיין
באשעפער.
4 אין מיינע ווערטער איז קיין ליגען ניט פארזאנען, אויפ-
ריכטיג אין מיינע געדאנקען בין איך מיט דיר. —
5 גאט איז מעכטיג אבער ער פארזאכטעט (קינעם) ניט,
ער איז מעכטיג מיט דער שטארקייט פון זיין פאר-
שטאנד.
6 ער לאזט די פארדארבענע ניט (לאנג) לעבען, און די
געדריקטע פארשאפט ער גערעכטיגקייט.
7 ער נעהמט ניט זיין אויג ארונטער פון דעם גערעכטיג-

גען, (זיי זיצען) מיט קיניגען אויפ'ן טהראן, ער זעצט
זיי אוועק אויף שטענדיג און זיי ווערען דער-
הויבען. —

8 אויב זיי זיינען געפאנגען אין קייטען, אויב זיי ווערען
באצוואונגען אין די נעצען פון נויטה,

9 דאן דערזעהלט ער זיי וואס זיי האבען געטחאן און
די זינד זייערע וועלכע האבען זיך פארשטארקט,

10 און ער דעקט אויף זייער אויער פאר (זיינע) שטראפ-
רייד, און ער הייסט זיי זיי זאלען זיך אומקעהרען פון
אונגערעכטיגקייט.

11 אויב זיי געהאָרבען און דיענען (איהם) דאן וועלען זיי
ענדיגען זייערע טעג אין גומס און זייערע יאהרען אין
פארגעניגען.

12 און אויב זיי געהאָרבען ניט דאן וועלען זיי מיט'ן
שווערד אוועגנעהן, און זיי וועלען פארגעהן ווייל זיי
האבען קיין פארשטאנד ניט.

13 אבער די פאלשהערציגע האלטען אן זייער צארען, זיי
בעטען ניט הילף ווען ער בינדט זיי.

14 אין יוגענד וועט שטארבען זייער זעעל און זייער
לעבען (וועט אונטערגעהן) צוזאמען מיט די נואפים
(אויסגעלאסענע).

15 ער ציהט ארויס דעם באדריקטען פון זיין באדריקונג,
און אין נויטה דעקט ער אויף זיין אויער. —

16 ער וואַלט דיך אויך ארויסגעצויגען פון דעם פיינד'ס

- מויל אויף א ברייטען רוים וואו עס איז ניטא קיין
ענגשאפט, און די שפיין פון דיין טיש וואלט געווען
פול מיט פעטקייט.
- 17 אבער דו ביסט פול מיט די טענות פון א פארברעכער,
(דאריבער) האלטען דיר פעסט (גאט'ס) אורטחיל
און שטראף.
- 18 דען עס איז (אויף דיר) א צארען און (היט זיך) ער זאל
דיר ניט אוועגשמויסען מיט זיין קלאפ, א גרויס
אויסלייז-געלד וועט דיר (דאן) ניט רעמען.
- 19 וועט ער דען אכטען דיין פארמעגען? — ניין, ניט
טהייערע מעטאלען, און ניט אלע מיטלען פון
רייכטום.
- 20 שטרעב ניט צו יענער נאכט ווען פעלקער ווערען
פארשוואונדען פון זייערע פלעצער.
- 21 היט זיך, קעהר זיך ניט צו גאטלאזיגקייט, דען בלויז
פון ליידען האסטו זי (די גאטלאזיגקייט) אויסגע-
וועהלט.
- 22 גאט איז ערהאבען אין זיין מאכט, ווער איז אזא
לעהרער ווי ער? —
- 23 ווער קען באשטימען פאר איהם זיין וועג? ווער קען
זאגען צו איהם: דו האסט א'ן אונרעכט געטהאן?
- 24 געדענק (צו אכפערן און) צו גרייסען די ווערק זיינע
יואם (אלע) מענשען האבען געזעהן.

- 25 אלע מענשען האבען עס אנגעקוקט, יעדער מענטש האט
עס אנגעבליקט פון דער ווייטען.
26 גאט איז גרויס און מיר פארשטעהען ניט; די צאהל
פון זיינע יאהרען איז ניט צו דערפארשען.
27 ער זאמעלט איין די טראפענס וואסער און זיי ווערען
אין זיין נעבעל געלייטערט אויף רעגען.
28 די הימלען פליסען, און טריעפען אויף מאסען פון
מענשען.
29 און פארשטעהט (ווער) די אויסשפרייטונגען פון די
וואלקען? דאס געפילדער פון זיין געצעלט?
30 ער פארשפרייט דארויף זיין ליכט און ער פארהילט
די ווארצלען פון דעם ים.
31 מיט זיי רעגיערט ער די פעלקער, און שענקט (זיי)
פיעל שפייז.
32 ער באדעקט זיינע הענד מיט דעם שימער (פון בליין)
און באפעהלט (די כמארע) קעגען (זיין) אנגרייפער
(ארויסצוגעהן).
33 זיין (דונער-) ליארעם דערצעהלט פון איהם (און) דער
גרימצארן פון דעם שטורעם-זוינד.

קאפיטעל 5.

- 1 דאריבער ציטערט מיין הארץ און שפרינגט פון זיין
פלאטץ.
2 א הערט דעם טרייסעל פון זיין שטים, דאס
ברומען (פון שטורעם) וואס געהט פון זיין מויל ארויס.

- 3 אונטער דעם גאנצען הימעל לאזט ער עס לויז, און זיין בליץ — ביז די עקען פון דער ערד.
- 4 הינטער איהם (דעם בליץ) ברילט א שמים און ער דונערט וואונדערבאר מיט זיין קול; ער האלט זיי ניט איין, דאמיט זיין ליארעם זאל געהערט ווערען.
- 5 גאט דונערט מיט זיין ערהאבענער שמים, ער טהוט אויף גרויסע זאכען און מיר ווייסען ניט.
- 6 ער זאגט צו דעם שנעע: זיי אויף דער ערד, און אויך צו דעם שלאקס-רעגען, און צו דעם רעגען פון זיינע מעכטיגע אויסגוסען.
- 7 (און) ער הינדערט יעדע מענשענהאנד (פון ארבייט) כדי אלע מענשען, וואס ער האט באשאפען, זאלען עס וויסען.
- 8 דאן פאררוקט זיך די חיה אין איהר רוה-ארט, אין איהר נארע בלייבט זי ליעגען.
- 9 פון (זיין) קאמער קומט ארויס דער שטורעס-זוינד, פון דעם צפון קומט אן די קעלט.
- 10 פון גאט'ס הויך ווערט דאס אייז פארגליווערט, און די ברייטע וואסערען ווערען הארט.
- 11 און מיט פייכטקייט לאדט ער אן דעם וואלקען, און ער שפרייט זיין בליץ-חמארע פאנאנדער.
- 12 דורך זיין אויסרעכנונג דרעהען זיי זיך רונד ארום, צו טהון די ארבייט לויט ווי ער באפעהלט זיי אויף דער ערדישער וועלט.

- 13 ענטוועדער אלס שטרעף פאר דער ערד, אָדער אלס אַ
גענאָד שיקט ער עס אַרונטער. —
- 14 פאַרנעהם דאָס, איוב, שמעה און באַטראַכט די וואונד-
דער-טהאַטען פון גאָט.
- 15 ווייסטו דען ווי גאָט לעגט אַרויף (זיין געזעץ) אויף זיי;
און ווי ער לאָזט זיין וואַלקען-בליץ ערשיינען?
- 16 ווייסטו ווי די וואַלקענס באַלאַנסירען זיך? די וואונד-
דערליכע טהאַטען פון איהם וועמענס געדאַנקען עס
זיינען פאַלקאַמען?
- 17 דו, וואָס דייע קליידער זיינען וואַרעם ווען דער דרום-
ווינד ווערט שטיל אויף דער ערד —
- 18 האָסטו מיט איהם צוזאַמען אויסגעצויגען די הימלען,
פּעסט ווי שפיגעל אויסגעגאַסען? —
- 19 טאָ לאָז אונז וויסען וואָס מיר זאָלען איהם זאָגען.
מיר קענען קיין אַרדענונג ניט געפינען, צוליעב דער
פינסטערניס.
- 20 דארף מען איהם (גאָט) דען דערצעהלען, וואָס איך
רייד? ווען אַ מענש זאָגט עפעס איז עס דען פאַר-
הוילען?
- 21 אָט נאָר-וואָס האָט מען דאָס העלע ליכט פון די הימלען
ניט געזעהן און שוין איז אַ ווינד דורכגעגאַנגען און
האָט זיי אויסגעלייטערט.
- 22 פון צפון קומט דאָס גאַלדענע ליכט; אַ מורא'דיגער
גלאַנץ איז אַרום גאָט. —

- 23 דעם אלמעכטיגען קענען מיר ניט געפינען, ער איז גרויס אין מאכט און גערעכטיגקייט און אין גוטס-קייט, ער אונטערדריקט (קיינעם) ניט.
- 24 דאריבער האבען מענשען מורא פאר איהם, ער קוקט זיך ניט אום, אפילו אויף די קלוגע.

קאפיטעל ל"ח.

- 1 און גאט האט געענטפערט איוב'ן פון א שטורעם-זוינד און האט געזאגט :
- 2 ווער פארטונקעלט עס מיינע פלענער מיט ווערטער אהן פארשטאנד ?
- 3 גורט אן ווי א מאן דיינע לענדען, איך וועל דיך פרעגן און דו גיב מיר צו פארשמעהן.
- 4 וואו ביסטו געווען ווען איך האב די ערד געגרינדעט ? זאג, אויב דו האסט פארשטאנד.
- 5 ווער האט געמאכט איהרע מאסען, צי ווייסטו עס ? ווער האט אויף איהר א מעסט-שנור געצויגען ?
- 6 אויף וואס זיינען איהרע פונדאמענטען געשטעלט געווארען ? ווער האט איהר ווינקעלשטיין געלעגט ?
- 7 דאן ווען אלע שטערען פון מארגען האבען צוזאמען געזונגען, און געשריען פון פרייד האבען אלע קינדער פון גאט ?
- 8 ווען ער האט מיט טהירען פארשפארט דעם ים, דאן ווען ער האט זיך צוערשט פון זיין געבערמוטער ארויסגערוקט ?

- 9 ווען איך האב פון וואלקענס פאר איהם א קלייד גע-
מאכט, און וויקעל-שנורען — פון דעם נעבעל ?
- 10 ווען איך האב פאר איהם א גרענעץ באשטימט און
ריגלען און טהירען ארויפגעלעגט (אויף איהם) ?
- 11 ווען איך האב געזאגט : ביז דאנען וואלסטו קומען און
ווייטער וואלסטו נישט געהן, דא וואל זיך פארהאלטען
דער שטאלץ פון דיינע וועלען ?
- 12 האסטו דען אין דיינע טעג דעם מארגען באפויהלען,
האסטו דער מארגענרויטקייט אנגעוויזען איהר
פלאץ ?
- 13 אדער אנגענומען די ווינקלען פון דעד ערד אום די
פארדארבענע וואלען פון איהר ארונטערגעטרייסעלט
ווערען ?
- 14 זי ענדערט זיך אזוי ווי זיגעל-וואקס און אלצדינג
ווערט ווי ניי באקליידט.
- 15 און פון די פארברעכער ווערט זייער ליכט אוועגענו-
מען, און דער מעכטיגער ארעם ווערט צובראכען.
- 16 ביזט דו צו די קוואלען פון ים געקומען, האסטו אויף
דעם דעק פון ים שפאציערט ?
- 17 זיינען פאר דיר די טויערען פון טויט אנטפלעקט
געווארען ? — האסטו דו די שאמענס פון טויט
אנגעקוקט ? —
- 18 האסטו באגריפען די ברייטע רוימען פון דער ערד ? —
זאג, אויב דו ווייסט דאס אלעס.

- 19 וואו איז דער וועג (צו דעם אָרט) וואו די ליכטיגקייט
וואוהינט? וואו איז פון פינסטערנישט דער פלאץ?
- 20 קענסטו זי ברינגען צו איהר גרענעץ, ווייסטו די שמע-
גען (וואָס פיהרען) צו איהר הויז?
- 21 געוויס ווייסטו עס ווייל דו ביסט דאן שוין געבאָרען
געוועזען, און די צאָהל פון דיינע טעג איז (אזוי)
גרויס! —
- 22 ביסטו צו די שפייכלערס פון שנעע געקומען, האָסטו
די מאַגאזינען פון האָגעל געזעהן,
- 23 וואָס איך האָב באַהאַלטען פאַר אַ צייט פון נויט, פאַר
דעם טאָג פון קאמפף און שלאַכט? —
- 24 וואו איז דער וועג אויף וועלכען עס מתיילט זיך אָפּ
דאָס ליכט? און ס'צושפרייט זיך דער מזרח-ווינד
איבער דער ערד?
- 25 ווער האָט געשניטען אַ קאַנאַל פאַר דעם שטראָם? און
אַ וועג פאַר דעם דונער-בליץ?
- 26 צו ברינגען רעגען אויף אַ לאַנד וואו עס איז קיין מענש
ניטאָ, אויף אַ וויסטע וואו קיין ערדענווהן איז ניט
פאַראַנען?
- 27 צו זעמיגען אַ מדבר און אַ וויסטעניש און צו מאַכען
וואַקסען די שפראַצונג פון גראַס?
- 28 האָט דען דער רעגען אַ פאָטער? און ווער האָט
געבאָרען די טראַפענס פון דעם טהוי?

- 29 פון וועמענ'ס בויך איז דאס איין ארויס? דער פראסט
פון הימעל ווער האט איהם געהאט?
- 30 (ווען) די וואסערען בעהאלטען זיך ווי אונטער א
שטיין (דעק), און דאס געזיכט פון דעם תהום ווערט
קענסטו די לייצעס פון דעם אריאן לויזמאכען?
- 31 קענסטו בינדען די שטריק פון די זיבען שטערען?
קענסטו די לייצעס פון דעם אריאן לויזמאכען?
- 32 קענסטו די (צוועלף) מזלות ארויסבריינגען אין דער
ציט? קענסטו ארויספיהרען דעם בער (שטערען)
מיט זיינע קינדער?
- 33 וויסטו די געזעצען פון די הימלען? קענסטו אויף
דער ערד אָרדענונג מאַכען?
- 34 קענסטו צו דעם וואַלקען דיין שטים אויפהייבען און
א פלייצונג פון וואַסער זאָל דיר באַדעקען? —
- 35 קענסטו די בליצען ארויסשיקען און זיי זאָלען געהן,
און זיי זאָלען דיר זאָגען: אַט זיינען מיר? —
- 36 ווער האט קלוגהייט אריינגעטהאן אין (דעם מען-
שענ'ס) ניערען? און ווער האט דעם זינען געגעבען
פארשטאנד? —
- 37 ווער האט מיט קלוגשאפט די הימלען ווי סאפיר (בלאָ)
געפאַרבען? ווער ליידעגט אויס די וואסער לאַגלען
פון הימעל,
- 38 דאן ווען דער שטויב איז פעסט צוזאמענגעקנאָטען,
און די שטיקער ערד ווערען באהעפט? —

- 39 קענסטו פאר דער לעווין רויב פאנגען ? קענסטו נאך-
 רונג פאר די יונגע לייבען צושטעלען,
 40 דאן ווען זיי ליגען צונויפגעכויגען אין זייערע נארעם,
 ווען זיי זיצען לויערנדיג אין (זייער צווייג-)
 געצעלט ? —
 41 ווער גרייט אן דער ראב איהר שפיין, ווען איהרע
 קינדער שרייען צו גאט און בלאַנדזשען אַהן
 נאחרונג ? —

קאפיטעל לט.

- 1 ווייסטו ווען די בארג-ציגען געבערען ? פאסטו אויף
 די צייט ווען די הירשין געהט צו קינד ?
 2 צעהלסטו ביז זיי האבען זייערע מאַנאטען פול, און
 ווייסטו די צייט פון זייער געווינען ?
 3 זיי קניען אַרונטער, זיי וואַרפען אַרויס זייערע יונגע
 און באַפרייען זיך פון זייערע וועהען.
 4 זייער קינדער זיינען געזונד און וואַקסען אויף אויפ'ן
 פרייען פעלד ; זיי געהען אוועק און קעהרען זיך ניט
 מעהר אום צוריק.
 5 ווער האָט דעם ווילדען עזעל פריי אַרויסגעלאָזען ? די
 פענטעס פון דעם וואַלדעזעל ווער האָט אָפּגעבינדען ?
 6 וואָס דאָס וויסטע האָב איך פאר זיין הויז געמאַכט, און
 פאר זיין וואַהנונג — דאָס זאָלציגע לאַנד.
 7 ער לאַכט פון דעם גערויש פון דער שטאָדט, די געשריי-
 ען פון דעם אַנטרייבער הערט ער ניט.

- 8 דאס וואָס ער געפינט אויף די בערג איז זיין פאשע, ער
זוכט נאָך יעדע שטיקעל גראָז. —
- 9 וועט דען דער בופעל־אַקס דיר וועלען דיענען ? וועט
ער ביי דיין קארעטע איבערנעכטיגען ?
- 10 קענסטו צובינדען דעם בופעל־אַקס צו דער אַקער מיט
א שטריק ? וועט ער צובראַנעווען די טהאַלען הינטער
דיר ?
- 11 קענסטו זיך אויף איהם פארטרויען ווייל ער איז
שמאַרק, קענסטו אויף איהם דיין האַרעוואַניע
איבערלאָזען ? —
- 12 קענסטו איהם אַנטרויען אַז ער וועט דיינע קערנער
אַריינבריינגען און וועט דיינע תבואה איינזאַמלען ?
- 13 (האַסטו געמאַכט) דאָס פרעהליכע פליגעל פון דער
שטרויס־פויגעל ? די פליגלען און די פעדערען פון
דעם שטאַרץ ?
- 14 זי (די שטרויס־פויגעל) לאָזט אויף דער ערד איהרע
אייער און וואַרעמט זיי אין שטויב,
- 15 און פאַרגעסט אַז א פוס קען זיי צוקוועטשען און אַ
חיה פון פעלד קען זיי צודריקען.
- 16 ער האָט זי גרויזאַם געמאַכט קעגען איהרע קינדער
אַזוי ווי זיי וואָלטען זיין ניט איהרע. אומזיסט איז
איהר מיה, און (זי האָט) קיין שרעק ניט.
- 17 דען גאָט האָט זי אויסגעלאָזען (ביי דער פארשענקונג)

פון חכמה, ער האט איהר קיין פארשטאנד נישט איינגע-
געטהיילט.

18 ווען זי שטעלט זיך אויף צו דער הויך, לאכט זי פון
פערד און פון זיין רייטער. —

19 גיסטו דעם פערד שטארקייט? טהוסטו אָן אַ גרווע
אויף זיין האַלז?

20 מאכסט דו איהם שפּרינגען ווי אַ היישעריק? דער
שטאַלץ פון זיינע נאָזלעכער וואָרפט אַ שרעק.

21 ער גראַבט דעם טהאַל (מיט זיינע קאָפיטעס), ער
פרעהט זיך מיט זיין מאכט, ער געהט אַרויס אַקעגען
דעם וואַפען.

22 ער לאכט זיך אויס פון מורא און ווערט נישט דערשראָ-
קען, ער טרעט נישט פאַר'ן שווערד צוריק.

23 עס רוישען איהם אַנטקעגען דער בייטעל פון די
פיילען, די קלינגען פון שפּיז און פון פיקע.

24 מיט ליאַרעס און מיט אונגעדולד גריבעלט ער די
די ערד, ער קען נישט איינשטעהן צוליעב דעם קלאַנג
פון טראַמפּייט.

25 ער לאַזט אַרויס אַ פרייד-געשריי אַקעגען דעם טראַמ-
פייט, ער שמעקט פון דער ווייטען די שלאכט, און
דער ליאַרעס און דאָס שאַלען פון די קריגסלייט. —

26 פליהט צוליעב דיין קלוגהייט דער פאַלקענ-פּוויגעל,
און שפּרייט קעגען דרום זיינע פליגלען? —

- 27 הויבט זיך אויף דיין באפעהל דער אַדלער אויף,
און בויט א נעסט זיך אין דער הויך ?
- 28 אויף א הויכען שטיין רוהט ער און וואָהנט, אויף א
שפיץ פעלז און אויף א באַרג־הורעם.
- 29 פון דאַרטען זוכט ער זיין שפיץ, פון ווייטען קוקען
זיינע אויגען.
- 30 און זיינע יונגע זופען בלוט, און וואו די געטויטע ליגען
דאַרט איז ער פאַראַן.

קאפיטעל מ.

- 1 און גאָט האָט איוב'ן געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 צי דער וואָס קריגט זיך מיט גאָט וויל אים מוסר'ן?
דער וואָס וכוח'ט זיך מיט גאָט זאָל עס ענטפערען.
- 3 און איוב האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט :
- 4 איך האָב א ווינציגען באַטרעף. וואָס זאָל איך דיר ענט־
פערען ? איך האָב אַרויפגעלעגט מיין האַנד אויף מיין
מויל.
- 5 איין מאָל האָב איך גערעדט, אָבער איך וועל ניט מעהר
ענטפערען, יא צוויי מאָל, אָבער איך וועל עס מעהר
ניט טהאָן. —
- 6 און גאָט האָט איוב'ן געענטפערט פון דעם שטורעם־
ווינד און האָט געזאָגט :
- 7 גורט אָן ווי א מאַן דיינע לענדען, איך וועל דיך פרעגען
און דו זאָלסט מיר ערקלערען.

- 8 ווילסטו פארניכטען מיין באשלוס? ווילסטו מיך בא-
שולדיגען כדי דו זאלסט בלייבען ריין? —
- 9 אויב דו האסט דעם אָרעם פון גאט און מיט זיין שטים
קענסטו דונערען —
- 10 טהו זיך אָן מיט שטאַלץ און ערהאַבענהייט, מיט
פראכט און מיט גלאַנץ זאלסטו זיך באַקליידען,
- 11 און פאַרשפּרייט די וואומה פון דיין צאָרען, זעה יעדען
וועלכער האלט זיך גרויס און דערנידער איהם.
- 12 זעה יעדען וואָס האלט זיך גרויס און בייג איהם
אַרונטער, צושטויס די פאַרברעכער אויף זייער אָרט.
- 13 באהאַלט זיי צוזאַמען אין שטויב, פאַרהיל זייער
געזיכט אין פאַרבאָרגעניס.
- 14 און איך וועל דיך אויך לויבען, ווען דיין רעכטע האַנד
וועט דיך ביישטעלן. —
- 15 אָט איז דאָס וואָסער פערד וואָס איך האָב באַשאַפּען
נעבען דיר, ער עסט גראַז אַזוי ווי אַ רינד.
- 16 ער האָט מאַכט אין זיינע לענדען און קראַפט אין די
מוסקעלען פון זיין בויך.
- 17 ער באַוועגט זיין עק אַזוי ווי אַ צעדערבוים, די אַדע-
רען פון זיינע פאַלקעס זיינען ווי צווייגען גע-
פלאַכטען.
- 18 זיינע ביינער זיינען רעהרען פון קופער, זיינע
קנאָכענס — ווי אייזערנע שטאַנגען.

- 19 ער איז דער פער פון גאט'ס ווערק, כלויז זיין באשע-
פער קען (איהם) דערגרייכען (מיט) זיין שווערד.
- 20 עס טראגט איהם פרוכט די בערג דארט וואו עס
שפיעלען זיך אלע חיות פון פעלד.
- 21 אונטער שאטענדיגע בוימען ליגט ער אין דעם בא-
העלטעניש פון וואסערשטעקלעך און פון זומפ.
- 22 די בוימען באדעקען איהם מיט א שאטען, איהם רינג-
לען ארום די ריטער פון טייך.
- 23 ער רויכט דעם טייך און איילט זיך ניט, ער שרעקט
זיך ניט ווען ער ציהט א ירדן אריין אין זיין מויל.
- 24 קען איהם ווער פאנגען פאר זיינע אויגען? צי דורך
א פאסטקע איהם די נאז דורכלעכערען? —
- 25 קענסטו דעם וואהלפיש ארויפציהען מיט א ווענדע?
צי מיט א שטריק ארונטערשלעפען זיין צונג?
- 26 קענסטו א ראהר איהם אריינשמעקען אין נאז? צי
מיט א דארען זיינע באקען דורכבויערען?
- 27 צי וועט ער זיך לאנג בעטען ביי דיר? צי וועט ער
ווייך ריידען צו דיר?
- 28 צי וועט ער א בונד מיט דיר שליסען? און דו וועסט
איהם נעהמען פאר דיין אייביגען שקלאף?
- 29 צי וועסטו מיט איהם ווי מיט א פויגעל שפיעלען און
וועסט איהם אנבינדען פאר דינע מיידלעך (צום
שפאס)?
- 30 צי וועלען די פישפאנגער פון איהם א מאהלציים

מאכען? צי וועלען זיי איהם צווישען די קויפלייט
פארטהיילען? —

31 צי וועסטו מיט שפיציגע וואפענס אנפילען זיין הויט
און מיט פישער־שפיזען — זיין קאפ?

32 פרוכיר לעג ארויף דיין האנד אויף איהם. דערמאן זיך
אן דעם קאמפף און דו וועסט עס מעהר ניט טהאן.

קאפיטעל מא.

1 זיין האפענונג ווערט דאך צו גאר נישט, שוין פון זיין
אנבליק אליין, ווערט ער אנדערגעשליידערט.

2 עס איז ניטא איינער וואס איז אזוי מוטטיג און זאל
וואגען איהם אויפצורייצען — היינט ווער־
זשע וועט זיך שטעלען קעגען מיך? —

3 ווער עס איז מיר אנטקעגען געקומען דעם וועל איך
באצאהלען. אלצדינג וואס איז אונטער די הימלען
געהערט דאך צו מיר. —

4 איך וועל ניט פארשווייגען (די שילדערונג פון) זיינע
גליעדער, זיין שטארקייט און זיין שען געביי.

5 ווער האט אפגעדעקט די פאדערזייט פון זיין קלייד?
ווער קען אריינדרינגען צווישען זיין דאפעל־געביס
(פון צייהנער)?

6 ווער קען אויפמאכען די טהירען פון זיין געזיכט?
ארום זיינע צייהנער (הערשט) א גרויל.

7 פרעכטיג זיינען די שטארקע פאנצער־שופען, צוזאמען־
געשלאסען אזוי ווי מיט א פעסטען זיגעל.

- 8 איינס ריהרט אן דעם צווייטען, קיין אַטעהעם קען צוויי-
שען זיי ניט דורכגעהן.
- 9 א ינער אן דעם צווייטען איז באהעפט, צוזאמענגעקלא-
מערט פעסט און זיי קענען זיך ניט פאנאנדער-
טרענען.
- 10 פון זיין ניעסען שימערט ארויס א ליכט, זיינע אויגען
זיינען ווי די ברעמען פון מארגען.
- 11 פלאקערנדע פאקעלען געהען ארויס פון זיין מויל,
פונקען פליהען פון איהם.
- 12 פון זיינע נאזלעכער געהט א רויך, אזוי ווי פון א טאפ
אדער א קעסעל וואס קאכט.
- 13 זיין אַטעהעם גלייכט ווי קויהלען, און א פלאם שיסט
ארויס פון זיין מויל.
- 14 אין זיין נאקען ליגט מאכט, און איהם פאראויס
טאנצט דער שרעק.
- 15 די פלאסטען פון זיין לייב זיינען ענג צוזאמענגע-
קלעפט, אויסגעגאסען ווי מעטאל אויף איהם,
אונבאוועגליך.
- 16 פעסט ווי א שטיין איז זיין הערץ, פעסט ווי א'ן אונ-
טערסטער מיהל-שטיין.
- 17 פון זיין גרויסקייט ווערען די מעכטיגע צושראקען;
און פון אנגסטען פארשווינדען זיי.
- 18 ווען אימיצער זאל איהם אַניאָגען וואלט קיין שווערד

- ניט אויסהאלטען, און קיין שפיעז און קיין פייל און
קיין פאנצער.
- 19 אייזען איז ביי איהם ווי שטרוי פאררעכענט, און
קופער — ווי האַלץ וואָס איז פארפּוילט.
- 20 די פייל פון בויגען וועט איהם ניט פאַריאַגען, און
שליידער-שטיינער ווערען ביי איהם אין שפּריי פאַר-
וואַנדעלט.
- 21 גלייך ווי אַ שטרוי איז דער פלאַקען, ער לאַכט פון דעם
שוואונג פון דעם שפיעז.
- 22 אונטער איהם ליגען שאַרפע שערבלעך, ער בעט זיך
אויס אויף שפיציגע (שטיינער) ווי אויף לעהם.
- 23 ער צוקאַכט די טיעפעניסען ווי אַ טאָפּ, ער מאַכט
דעם ים זידען ווי אַ היים געקעכטם.
- 24 הינטער איהם לאָזט ער אַ ליכטיג-ווייסען שמעג (אזוי
אַז) מע מיינט אַז דער ים איז גראַ.
- 25 עס איז ניטאָ אויף דער וועלט זיין גלייכען, אונזער-
שראַקען (אזוי ווי ער).
- 26 ער קוקט מיט פאַראַכטונג אויף אַלע הויכע זאַכען, ער
איז דער קיניג פון אַלע ווילדע טהיערען.

קאפיטעל מב.

- 1 און איוב האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט :
- 2 איך ווייס אַז דו קענסט אַלץ טהאָן, קיין באַשלוס דיינער
קען ניט אַבגעהאלטען ווערען.

- 3 ווער איז דער וואָס פאַרדונקעלט (דיין) פלאַן, אַהן
פאַרשטאַנד? דאַריבער האָב איך געזאָגט: איך באַ-
גרייף (עס) נישט, דאָס זיינען וואונדער פאַר מיר, און
איך פאַרשטעה (זיי) נישט.
- 4 הער נאָר צו און איך וועל ריידען; איך וועל דיך פּרעגנען
וואָן דו ערקלער מיר.
- 5 (בלויז) מיט דעם געהער פון אויער האָב איך דיך געהאַט
געהערט, און איצט האָט (אויך) מיין אויג דיך
געזעהן.
- 6 דאַריבער וואָרף איך אַוועק פון זיך (די פריהערדיגע
ווערטער) און האָב חרטה; דען איך בין בלויז שטויב
און אַש.
- 7 און עס איז געשעהן נאָך דעם ווי גאָט האָט גערעדט
די דאָזיגע ווערטער צו איוב'ן, אַז גאָט האָט געזאָגט
צו אליפּז דעם תימני: מיין צאָרען ברענט אויף דיר
וואָן אויף דינע צוויי פריינד וואָס איהר האָט צו מיר
נישט גערעדט אַזוי ווי עס געהער צו זיין, אַזוי ווי מיין
קנעכט איוב.
- 8 און איצט נעהמט זיבען שטיערען און זיבען בעק און
געהט צו מיין קנעכט איוב'ן און איהר זאָלט זיי
אויפבריינגען אַלס בראַנדאָפּפער פאַר אייך; און מיין
קנעכט איוב וועט תפלה טהאָן פאַר אייך; דען בלויז
איהם אַליין וועל איך לייטזעליגען אום נישט צו
טהאָן אייך קיין שלעכטס פאַר וואָס איהר האָט צו

- מיר ניט גערעדט, ווי ס'געהער צו זיין, אזוי ווי מײן קנעכט איוב.
- 9 און עס זיינען געגאנגען אליפו דער תימני און בלדד דער שוחי און צופר דער נעמתי און האבען געטהאן ווי גאט האט צו זיי גערעדט און גאט האט באגאט דיגט איוב'ן.
- 10 און גאט האט צוריקגעבראכט איוב'ן צו זיין אמאליגען שטאנד, ווען ער האט געבעטען פאר זיינע פריינד. און גאט האט פארמעהרט אלצדינג וואס איוב האט אמאל געהאט דאפעלט.
- 11 און עס זיינען געקומען אלע זיינע ברידער און זיינע אלע שוועסטער און די וואס האבען איהם געקענט פון אמאל און זיי האבען מיט איהם געגעסען ברויט אין זיין הויז און זיי האבען איהם באדויערט און זיי האבען איהם געטרייסט אויף דאס אונגליק וואס גאט האט אויף איהם געבראכט און זיי האבען איהם געגעבען אימליכער א קשיטה (געלד שטיק) און אימליכער א נאזדינג פון גאלד.
- 12 און גאט האט געבענשט דאס ענד פון איוב'ן נאך מעהר ווי זיין אנהויב און ער האט פארמאגט פער צעהן טויזענד שעפסען און זעקס טויזענד קעמלען און טויזענד פאאר רינדער און טויזענד עזעלינען.
- 13 און ער האט געהאט זיבען זיהן און דריי טעכטער.
- 14 און ער האט גערופען דעם נאמען פון איינער ימימה

- און דעם נאָמען פון דער צווייטער קציעה און דעם
 נאָמען פון דער דריטער, קרן הפוך.
- 15 און עס זיינען ניט געפונען געוואָרען אַזעלכע שענע
 פרויענצימער ווי די מעכטער פון איוֹב'ן אין דעם
 גאַנצען לאַנד, און זייער פאָטער האָט זיי געגעבען
 אַ מאַהייל ירושה צווישען זייערע ברידער.
- 16 און איוֹב האָט געלעבט נאָך דעם, חונדערט און פערציג
 יאָהר און ער האָט געזעהן זיינע קינדער און זיינע
 קינד'ס קינדער (ביז) פיער דורות.
- 17 און איוֹב איז געשטאָרבען אַלט און זאַט מיט מעג.

שיר השירים

שיר השירים

קאפיטעל א.

1 דאָס ליעד פון (אַלע) ליעדער — שלמה'ס: —

2 אַ קוסען מיך זאַל ער,
מיט די קוסען פון זיין מויל!
דען זיסער פון וויין
איז דיין ליעבע.

3 אַנגענעהם פאַר'ן גערוך,
זיינען די דופט-אווילען דיינע;
צוגאַסענער דופט-אוויל —
דיין נאַמען.
דרום האָבען די יונגפֿרויען
ליעב דיך געקריגען.

4 אַ ציה מיך אַהין נאָך זיך,
אַ לאָזען מיר לויפען!
געבראַכט האָט דער קיניג מיך,
אין די קאַמערען זיינע. —

לאזען מיר לוסטיג זיין
 און זיך פרעהען מיט דיר,
 דערמאָהנען דיין ליעבע
 (וואָס זיסער) פון וויין (איז). —
 ריכטיג ליעב,
 דיך האָבען זיי. —

5 שוואַרץ בין איך, דאָך שען,
 אַ מעכטער פון ירושלים,
 ווי קדר'ס געצעלטען,
 ווי שלמה'ס גארדינען!

6 ניט קוקט מיר אָן,
 וואָס איך בין שוואַרצלעך,
 דען אָפּגעברענט
 פון זונן בין איך.
 די זיהן פון מיין מוטער
 האָבען געצאָרענט אויף מיר,
 זיי האָבען געמאַכט מיר,
 צו היטען די וויינגערמנער;
 דעם וויינגארטען מיינעם,
 ניט אָפּגעהיט האָב איך.

7 אַ זאָג מיר דו,
 וואָס מיין זעעלע ליעבט,

וואו פיטערסט דו ?
 וואו לאגערסט דו
 אין מיטאג-צייט ?
 ווארום זאל איך זיין,
 ווי איינע וואס בלאנדזשעט,
 צווישען די סטאדעס
 פון דיינע חברים ? —

8 אויב דו ווייסט עס דיר ניט,
 דו שענסטע פון פרויען,
 געה דיר ארויס,
 אין די טריט פון די שאף,
 און פיטער
 די ציקעלעך דיינע,
 נעבען די פאסטור-געצעלמען. —

9 צו דעם פערד
 פון דעם רייטוואגען פרעה'ס,
 פארגליכען דרך האב איך,
 פריינדין מיינע !

10 ליעבליך זיינען,
 די באקען דיינע,
 אין די שנורען (פון צירונג) ;
 דיין האלז —
 אין די ריינען (פון פערל).

11 שנורען פון גאלד,
מאכען דיר וועלען מיר
מיט פינמלעך פון זילבער. —

12 אין צייט ווען דער קיניג,
געוועזען ביים טיש איז,
געגעבען זיין דופט
מיין נארד-געוויירן האָט.

13 אַ בינטעל פון מירע (בשמים),
מיר איז מיין געליעבטער,
צווישען די בריסט מיינע,
רוהען זאָל ער.

14 אַ ציפער-בלום בוקעט,
פון עין גדי'ס גערטנער,
איז מיין געליעבטער מיר.

15 שען ביזט דו,
פריינדין מיינע,
שען ביזט דו!
דיינע אויגען,
זיינען טויבען. —

16 שען ביזט דו,
געליעבטער מיינער,

און אנגענעהם דערצו. —
 פריש-גרין איז
 אונזער געלעגער.

17 אונזערע הויז-באלקענס,
 זיינען צעדערען,
 אונזערע מעבעל —
 ציפרעס-בוימער.

קאפיטעל ב.

1 איך בין די נארציס-בלום
פון שרון,
די ליליע
פון די טהאלען.

2 ווי א ליליען-בלום
צווישען די דערנער
אזוי מיין פריינדין איז
צווישען די יונגפרויען. —

3 ווי א'ן עפעל-בוים
צווישען די וואלד-בוימער,
אזוי מיין געליעבטער איז
צווישען די בחורים.
אונטער זיין שאַטען
געלוםט איך צו זיצען,
און זיס די פרוכט זיינע
איז פאר מיין גומען.

4 ער האט מיך געבראכט,
אין דאס וויין-הויז,

און זיין פאָהן איבער מיר,
איז ליעבע געוועזען. —

5 אַ שטאַרקט מיר,
מיט טראַנק-בעכערס,
קוויקט מיר,
מיט עפעל,
דען איך בין
פון ליעבע פארשמאַכט.

6 די לינקע (האַנד) זיינע,
איז אונטער מיין קאָפּ
און זיין רעכטע (האַנד)
נעהמט מיר אַרום.

7 איך באַשווער אייך,
אַ טעכטער פון ירושלים,
ביי די הירשינען,
אָדער ביי
די הינדיגען פון פעלד :
ניט וועקען זאָלט איהר,
און ניט אויפריהרען זאָלט איהר,
די ליעבע,
ביז זי וועט געלוסטען (אליין). —

8 ס'איז די שמים,
פון דעם געליעכטען מיינעם!
אט קומט ער,
שפרינגענדיג
איבער די בערג,
הופענדיג
איבער די בערגלעך.

9 מיין געליעכטער איז גלייך
צו א הירש,
אדער צו
א הינד א יונגען.
אט שמעחת ער שוין
הינטער אונזער וואנד,
קוקט דורך די פענסטער,
בליקט דורך די גראסקעס.

10 גערופען האט
דער געליעכטער מיינער,
און האט געזאגט צו מיר:
שמעה אויף מיין פריינדין,
מיין שענע,
און קום ארויס!

11 דען זעה,
דער ווינטער

איז אריבער,
 דער רעגען —
 פערשוואונדען
 (און) פארגאנגען.

12 די בלומען (שוין) ווייזען זיך
 אויף דער ערד;
 די צייט פונ'ם (פויגעל) געזאנג,
 איז געקומען;
 דער טורמעל-טויב'ס שטים,
 לאזט הערען זיך
 איבער דעם לאנד.

13 דער פייגענבוים דופטיגט,
 די יונגע פרוכטען זיינע;
 די בליהענדע וויינשמאקען,
 געבען ארויס (זייער) דופט.
 שמעה אויף, מיין פריינדין,
 מיין שענע,
 און קום ארויס.

14 א, טויב מיינע!
 אין די שפאלטען פון פעלז,
 אין דער פארבערגענים,
 פון דער (געבירג-) מרעפ —

לאז אַנזעהן מיך,
 דעם פנים דיינעם,
 לאז הערען מיך
 די שטימע דיינע.
 דען דיין שטימע איז זיס
 און דיין פנים איז שען.

15 כאפט פאר אונז,
 די פוקסען,
 די קליינע פיקסלעך,
 וועלכע צושטערען די וויינגערטנער,
 דען אונזערע וויינגערטנער
 זיינען (אין) בליהונג.

16 מיין געליעבטער געהערט מיר,
 און איך געהער איהם —
 (איהם) וועלכער וואנדערט
 צווישען די ליליען.

17 ביז דער מאַג
 וועט פארוועהען,
 און די שאַמענס —
 זיך יאָגען,
 וואנדער אַרום,

געליעבטער מיינער,
זיי גלייך צו א הירש
אדער צו
א הינד א יונגען,
אויף די צושפאלטענע בערג.

קאפיטעל ג.

1 אויף מיין געלעגער
 אין די נעכט,
 געזוכט האב איך
 איהם וואָס מיין זעעלע ליעבט;
 געזוכט איהם האב איך
 און האב איהם ניט געפונען.

2 לאַמִּיד אויפשטעהן
 און אומגעהן
 איבער דער שטאָדט,
 איבער די גאַסען,
 איבער די מערק;
 זוכען וועל איך
 איהם וואָס מיין זעעלע ליעבט.
 געזוכט איהם האב איך,
 און האב איהם ניט געפונען.

3 באַגעגענט מיך האַבען
 די וועכטער,
 וואָס געהען אַרום
 אין דער שטאָדט.

„איהם וואס מיין זעעלע ליעבט,
 „צי האט איהר געזעהן?“

4 קוים בין איך נאָר
 פון זיי צוועקגעגאנגען,
 באלד האב איך געפונען
 איהם וואס מיין זעעלע ליעבט.
 אָנגענומען האב איך איהם,
 און האב איהם ניט אָפגעלאָזט,
 ביז כ'האב איהם געבראכט,
 אין הויז פון מיין מוטער,
 אין צימער פון דער
 וועלכע האט מיך געבאָרען.

5 איך באשווער אייך,
 א, מעכטער פון ירושלים,
 ביי די הירשינען,
 אָדער ביי
 די הינדינען פון פעלד,
 ניט וועקען זאָלט איהר
 און ניט אויפריהרען זאָלט איהר
 די ליעבע,
 ביז זי וועט געלוסטמען (אליין).

6 ווער איז די,
 וועלכע שמייגט

פון דער וויסמע אַרויס,
ווי זיילען פון רויך ?
באַדופטיגט
מיט מירע און ווייהרויך,
מיט איטליכען פודער
פונ'ם געווירק-הענדלער ?

7 אַט איז
דאָס בעט פון שלמה,
זעכציג העלדען
זיינען אַרום איהם,
פון די העלדען ישראל'ס.

8 אַלע זיי זיינען
באַגורט מיט'ן שווערד,
ערפאַהרען אין קריעג ;
איטליכער מאַן
זיין שווערד אויף זיין לענד,
(א שיצונג) אַקעגען
דעם שרעק פון די נעכט.

9 אַ הימעל-בעט האָט זיך
געמאַכט קיניג שלמה,
פון לבנון'ס געהילצען.

10 די זיילען זיינע

געמאכט האט ער זילבערנע,
 זיין אַנלעהן — פון גאלד,
 זיין פאלסטער פון פורפור.
 אינוועניג איז עס
 געפלאסטערט מיט ליעבע
 פון ירושלים'ס טעכטער.

11 געהט אַרויס,

און קוקט אָן
 איהר טעכטער פון ציון,
 דעם קיניג שלמה
 אין דער קרוין
 וואָס איהם אָנגעקרוינט
 זיין מוטער האָט,
 אין טאָג פון זיין האַכצייט,
 און אין טאָג פון זיין האַרץ־פרייד.

קאפיטעל ד.

1 שען ביזטו,
 פריינדין מיינע,
 שען ביזטו!
 דיינע אויגען
 זיינען טויבען,
 פון־אונטער דיין שליער.
 דיינע האַר —
 ווי אַ סמאדע פון ציגען,
 וואָס לאָזען אַראָפּ זיך
 פון גלעד'ס געבירג.

2 די צייהן דיינע —
 ווי אַ סמאדע,
 פון (לעמער) געשאַרענע,
 וואָס זיינען
 פון וואַש־טייך געקומען,
 וואָס צווילינגס
 געבערען זיי אַלע,
 און קיינע וועלכע פאַרוואַרפט
 פאַראַנען איז ניט צווישען זיי.

3 ווי א זייד-שנור א רויטער
 זיינען די ליפען דיינע,
 און דיין רעדען
 איז ליעבליך ;
 ווי א שטיק מילגרוים
 איז דיין שליוף
 פון-אונטער דיין שלייער ;

4 דיין האלז איז
 ווי דוד'ס מהורעם
 געבויט אין דער הויך.
 מויענד שילדען
 הענגען אויף איהם —
 אלע שילדען
 פון די קריגסלייט.

5 דיינע צוויי בריסט זיינען,
 ווי צוויי יונגע הינדען,
 צוויילינגס פון א הירשין,
 וועלכע זיך פיטערען,
 צווישען די ליליען. —

6 ביז דער מאַג,
 וועט פארוועהען,
 און די שאַמענס —

זיך יאָגען,
 געהן וועל איך מיר,
 צו דעם באַרג פון מירע,
 צו דעם בערגעל פון ווייהרויך.

7 דו ביזט אין גאנצען שען,
 פריינדין מיינע,
 קיין פעהלער איז
 ניט פאראנען אין דיר.

8 מיט מיר פון לבנון,
 פארלאַבטע (מיינע),
 מיט מיר פון לבנון
 אַראַפקומען זאַלסטו ;
 אַראַפקוקען זאַלסטו,
 פון שפיץ פון אמנה (בארג)
 פון שפיץ פון שניר און חרמון,
 פון די לייבען-וואָהנונגען,
 פון די לעמפערט-געבירג.

9 האַסט ס'הערץ מיך געפאַנגען,
 מיין שוועסטער, פערלאַבטע,
 האַסט ס'הערץ מיך געפאַנגען,
 מיט א י י נ ע ם
 פון די בליקען דיינע.

מיט א י י נ שנור
פון די האלז-בענדער דיינע.

10 ווי שען איז דיין ליעבע,
מיין שוועסטער, פערלאבטע,
ווי זיסער איז
דיין ליעבע פון וויין,
און דער דופט-גערוך
פון די זאלבען דיינע —
פאר אלע געווירצען!

11 זיסקייט טריפען
דיינע ליפען,
פארלאבטע (מיינע),
האניג און מילך
אונטער דיין צונג זיינען.
און דער דופט
פון די קליידער דיינע,
איז ווי דער דופט
פון דעם לבנון. —

12 א גארטען פארשלאסען
איז מיין שוועסטער,
(מיין) פארלאבטע —
א ברונען פארשלאסען,
א קוואל א פארזיגעלטער.

- 13 די שפראצונגען דיינע
 זיינען א גארטען
 פון מילגרוימען
 און טהייערע פרוכטען,
 פון ציפער-בלומען
 און נארד-געווירצען.
- 14 נארד און זאפראן,
 געווירץ-שטענגלעך
 און צימעריןג,
 און אלע ווייחרויך-ביימער,
 מירע און אלע-בלאט,
 און אלע געקליבענע בשמים ;
- 15 א גארטען-קוואל
 א ברונען
 פון לעבעדיגען וואסער,
 וואס פליסט
 פון לבנון ארויס.
- 16 ערוואך, א צפון ווינד !
 און קום, א דרום-ווינד !
 וועה (אויף) מיין גארטען,
 זאלען צופליסען

זינע געווירצען,
זאל קומען מיין געליעבטער,
אין גארטען זינעם
און עסען זיין מהייערע פרוכט.

קאפיטעל ה.

1 כ'בין אריינגעקומען
 אין גארטען מיינעם,
 מיין שוועסטער,
 (מיין) פארלאזטע.
 כ'האב געקליבען
 מיין מירע,
 און מיינע געווירצען,
 כ'האב געגעסען
 מיין צוקער-ראָהר,
 מיט דעם האַניג מיינעם,
 כ'האב געטרונקען
 מיין וויין מיט מיין מילך.
 עסט קאמערעדען,
 טרינקט און באַטרינקט זיך,
 געליעבטע.

2 איך שלומער
 און מיין הערץ איז וואָך.
 אַ שטים!
 מיין געליעבטער קלאפט:
 „אַ עפען מיר,

„מיין שוועסטער,
 „מיין פריינדין,
 „מיין טויב,
 „מיין אונשולדיגע,
 „דען מיין קאפ
 „געפילט איז מיט טהוי,
 „די לאַקען מיינע —
 „מיט טראַפענס פון נאכט.“ —

3 כ'האַב אויסגעטהאָן
 מיין העמד (שוין).
 ווי קען איך עס אַנטהאָן ? —
 כ'האַב געוואָשען
 די פיס מיינע,
 ווי קען איך באַשמוצען זיי ?

4 דער געליעבטער מיינער
 האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנד,
 דורך דער טהיר-לאַך,
 און די אינגעווייד מיינע
 געשמאַכט נאָך איהם האַבען.

5 אויפגעשטאַנען בין איך
 מיין געליעבטען צו עפֿ'נען

און מיינע הענד האָבען
מיט מירע געטריפט,
און (פון) מיינע פינגער
איז מירע געפלאַסען,
איבער די הענדטלעך פון שלאָס.

6 געעפענט האָב איך
מיין געליעבטען,
און מיין געליעבטער געווען איז
צוועק שטילערהייט. —
מיין זעל איז פארגאנגען געווען,
ווען ער האָט גערעדט.
געזוכט איהם האָב איך
און כ'האָב איהם נישט געפונען,
גערופען איהם האָב איך
און געענטפערט מיר האָט ער נישט.

7 באַגעגענט מיך האָבען
די וועכטער
וואָס געהען אַרום
אין דער שטאָדט,
געשלאָגען מיך האָבען זיי,
פארוואונדעט מיך האָבען זיי,
אָרונטערגענומען
מיין שלייער מיר האָבען
די מויערען הימער.

8 אייך באשווער איך,
 מעכטער פון ירושלים,
 ווען איהר וועט געפינען,
 דעם געליעכטען מיינעם
 ניט זאגען איהם זאלט איהר,
 אז איך בין
 פון ליעבע פארשמאכט.

9 וואס איז דיין געליעכטער,
 מעהר פון יעדען געליעכטען,
 דו שענסטע פון פרויען?
 וואס איז דיין געליעכטער
 מעהר פון יעדען געליעכטען,
 וואס דו האסט
 אזוי אונז באשווארען? —

10 מיין געליעכטער איז
 קלאר און גערויטעלט,
 א'ן אויסגעצייכענטער
 צווישען צעהן טויזענד.

11 זיין קאפ איז גינגאלד,
 זיינע קרויזיגע לאקען —
 שווארץ ווי דער ראב ;

12 זיינע אויגען —

ווי טויבען

ביי שטראמען פון וואסער,

וואס באדען אין מילך זיך,

און זיצען ביים קוואל.

13 זיינע באקען —

ווי א בעט פון געווירן,

טורעמס פון בשמים ;

זיינע ליפען —

ליליען וואס טריפען,

מיט פליסענדער מירע.

14 די הענד זיינע —

וואלצען פון גינגאלד,

באזעצט מיט טאפאזען ;

דער לייב זיינער —

א שניצווערק פון עלפען-ביין,

ארום מיט סאפירען געפאסט.

15 זיינע היפטען —

זיילען פון מירמעל,

באפעסטיגט

אויף שוועלען פון גינגאלד.

זיין אויסזעהן איז

ווי דער לבנון,
 אויסערוועהלט איז ער
 ווי צעדערען-בוימער.

16 זיין גומען
 איז זיסקייט,
 און ער איז גאנצען —
 ליעבליכקייט.

אט דאס איז מיין געליעבטער,
 און דאס איז מיין פריינד,
 מעכטער פון ירושלים!

קאפיטעל ו.

- 1 וואוהין איז געגאנגען
דער געליעבטער דיינער,
דו שענסטע פון פרויען?
וואוהין האט געווענדט זיך
דער געליעבטער דיינער?
און זוכען איהם וועלען מיר,
(צוזאמען) מיט דיר?
- 2 מיין געליעבטער האט
אין זיין גארטען גענידערט,
צו די געווירץ-בעעמען —
צו וואנדערן
אין די גערטנער,
און אויפקלייבען
ליליען.
- 3 איך געהער מיין געליעבטען,
און צו מיר — מיין געליעבטער,
ער, וועלכער וואנדערט
צווישען די ליליען.

4 שען ביזטו,
 געליעכטע מיינע,
 ווי תרצה ;
 ליעבליך,
 ווי ירושלים.
 שרעקליך,
 ווי די באפאָהנטע (אַרמיען).

5 קעהר אוועק פון מיר
 די אויגען דיינע,
 דען זיי האָבען
 באַוועלטטיגט מיך.
 די האַאר דיינע זיינען,
 ווי אַ סטאַדע פון ציגען,
 וואָס לאַזען אַראָפּ זיך
 פון גלעד.

6 דיינע צייהנער —
 ווי אַ סטאַדע פון שעפסען
 וואָס זיינען
 פון וואַש-טייך געקומען,
 וואָס צווילינגס
 געבערען זיי אלע
 און קיינע וועלכע פאַרוואַרפט
 פאַראַנען איז ניט צווישען זיי.

- 7 ווי א שטיק מילגרוים
איז דיין שלויף
פון אונטער דיין שליוער.
- 8 זעכציג זיינען זיי
די קיניגינען,
און אכציג —
די קעפסווייבער,
און מיידלעך —
און א צאָהל.
- 9 איינע (אָבער)
איז מיין טויב,
מיין אונשולדיגע,
איינע ביי איהר מוטער,
זי איז דער ליעבלינג
פון דער וועלכע האָט זי געבאַרען.
געזעהן זי האָבען
די יונגפרויען,
און האָבען זי
גליקליך געשעצט;
קיניגינען און קעפסווייבער —
און האָבען געריהמט זי.
- 10 ווער איז די וועלכע קוקט,
ווי דער מאָרגען אַרויס?

שען ווי די לבנה,
 לויטער ווי די זון,
 שרעקליך ווי די באפֿאָהנטע (ארמיען)?

11 צום נוס-גארטען
 האָב איך גענידערט,
 צו באַקוקען
 די גרינסען פון מהאַל,
 צו זעהן
 אויב געבליהט האָט
 דער וויינשטאַק,
 אויב קנאַספען אַרויסגעלאָזט
 האָבען די מילגרוימען.

12 איך ווייס ניט (ווי) —
 מיין זעל האָט געבראַכט מיר,
 צווישען די רייט־זועגען
 פון מיין פירסטליכען פּאַלק.

קאפיטעל ז.

1 קום צוריק, קום צוריק
 א, שולמית!
 קום צוריק, קום צוריק
 און מיר וועלען דיך אַנקוקען! —
 „וואָס קוקט איהר אויף שולמית
 „אזוי ווי אויף אַ באַר-טאַנץ?“

2 ווי שען זיינען
 די טריט דיינע
 אין די סאַנדאַלען,
 א, פירסטליכע מאַכטער!
 די רונדקייטען
 פון דיינע היפּטען
 זיינען ווי שמוק-ווערק —
 די אַרבייט
 פון קינסמלערישע הענד.

3 דיין נאָפעל איז
 אַ בעכער אַ רונדער —
 עס פעהלט ניט
 דער ווירציגער טראַנק;

דיין בויד איז
 א הויפען פון ווייץ,
 אין ליליען געראהמט.

4 דינע צוויי בריסט זיינען,
 ווי צוויי יונגע הינדען,
 צווילינגס פון א הירשין.

5 דיין האלז איז אזוי ווי
 אן עלפענביין-טהורעם;
 די אויגען זיינע —
 ווי די בעכען אין חשבון,
 ביי די טהויערען
 פון בת-דברים;
 דיין נאז —
 ווי דער טהורעם
 אויף דעם לבנון,
 וואס קוקט
 אויף דמשק ארונטער.

6 דיין קאפ אויף דיר
 איז ווי דער כרמל,
 און דאס געפלעכט פון דיין קאפ
 ווי דער פורפור —
 דער קיניג איז
 אין די לאקען פארקניפט.

- 7 ווי שען ביזטו
און ווי זיס ביזטו,
א ליבע,
מיט די פריידען (דיינע) !
- 8 אט דער געוואקס דיינער
איז גלייך צו א פאלמענבוים,
און די בריסט דיינע —
צו בינטלעך פון טרויבען.
- 9 איך האב געטראכט :
ארויפשמייגען וועל איך
צום פאלמענבוים,
אננעהמען וועל איך
די צווייגען זיינע,
און ס'זאלען די בריסט דיינע
ווי בינטלעך פון וויינשטאק זיין.
און דער דופט פון דיין נאז
ווי עפעל-גערוד ;
- 10 און דיין גומען אזוי ווי
דער טהייערער וויין. —
ער (דער וויין) פליסט גלייך
צום געליעכטען מיינעם,

ער פליסט אויף די ליפען
פון די וועלכע שלומערען.

11 איך געהער

צום געליעבטען מיינעם,

און זיין באגעהר

איז צו מיר.

12 קום, געליעבטער מיינער,

מיר וועלען ארויסגעהן אין פעלד,

נעכטיגען וועלען מיר

צווישען די ציפער-בלומען!

13 מיר וועלען באגינען

אוועג אין די וויינגערטנער,

זעהן אויב געבליהט

דער וויינשטאק האט,

אויב אויפגעמאכט האט

די בליהונג זיך,

אויב קנאספען ארויסגעלאזט

האבען די מילגרוימען.

דארט וועל איך שענקען

מיין לייעכע צו דיר.

14 די ליבעס-עפעל (מאנדראגארא)

לאזען דופט ארויס,

און נעבען די טהירען אינזערע —

אלערליי מתייערע פרוכטען,
פרישע און אלטע.
געליעבטער ! איך האב (זיי)
באהאלטען פאר דך.

קאפיטעל ה.

1 א ווען אימיצער וואלט דרך
 געמאכט פאר א ברודער צו מיר,
 וואס האט די בריסט
 פון מיין מוטער געזויגען.
 איך וואלט אין גאס
 באגעגענט דרך,
 איך וואלט דרך געקוסט
 און פארזאכטען מיך וואלט מען נישט!

2 איך וואלט דרך געפיהרט,
 איך וואלט דרך געבראכט
 צום הויז פון מיין מוטער
 וועלכע מיך לערנט;
 געגעבען דיר טרינקען
 פון וויין געקאכטען,
 פון מילגרוימען-זאפט.

3 זיין לינקע (האנד) איז
 אונטער מיין קאפ
 און זיין רעכטע (האנד)
 נעהמט מיך ארום.

4 אייך באשווער איך,
מעכטער פון ירושלים,
ניט וועקען זאלט איהר
און ניט אויפריהרען זאלט איהר
די ליבע,
ביז זי וועט געלוסטען (אליין).

5 ווער איז די, וועלכע קומט
פון דער וויסטע ארויס,
זיך לעהנענדיג
אויף איהר געליעבטען? —
אונטער דעם עפעלבוים
האב איך דיך אויפגעוועקט,
דארט האט געהאט דיך
דיין מוטער,
דארט האט די וועהען געהאט,
די, וועלכע האט דיך געבארען.

6 דריק מיך ארויף ווי א זיגעל,
אויף דעם הערצען דיינעם,
ווי א זיגעל —
אויף דעם ארעם דיינעם,
דען מעכטיג ווי טויט
איז די ליבע,
גרויזאם ווי גיהנום

די אייפערזוכט איז.
 איהרע פונקען זיינען
 פונקען פון פייער
 א פלאמע פון גאט.

7 וואסערען גרויסע
 קענען די ליבע ניט לעשען,
 און טייכען ניט וועלען
 אוועגשווענקען זי.
 ווען געבען א מאן זאל
 דאס גאנצע פערמעגען
 פון זיין הויז
 פאר ליבע —
 פאראכטען איהם וואלט מען.

8 א קליינע שוועסטער
 איז דא ביי אונז,
 און קיין בריסט (נאך)
 האט זי ניט.
 וואס זאלען מיר
 מיט אונזער שוועסטער טהאן,
 ווען שדכ'ען זיך
 וועט מען ארום איהר?

9 וואלט זי א מויער געווען,
 וואלטען געבויט מיר

א פאלאץ פון זילבער אויף איהר,
און וואלט זי א טויער געווען,
באפעסטיגט וואלטען מיר
א טאוועל פון צעדער אויף איהר. —

10 „איך בין א מויער-וואנד

און מיינע בריסט —

ווי די טורעמס.

דרום בין איך געווען

אין די אויגען זיינע

ווי א קוואל פון גליק.”

11 א וויינגארטען איז ביי שלמה'ן

געווען אין בעל-המון.

אפגעגעבען האט ער

דעם וויינגארטען צו וועכטער,

איטליכער מאן

ברינגט פאר זיין פרוכט

א טויזענד זילבער-שטיק.

12 דער וויינגארטען מיינער

איז פאר (אנטקעגען) מיר.

דיר, שלמה,

די טויזענד,

און צוויי הונדערט פאר די,

וועלכע היטען זיין פרוכט.

13 א, דו וועלכע וואוהנסט

אין די גערטנער!

עס האַרבען די פריינד

אויף דיין שטים —

א לאז (זי) מיך הערען!

14 אנטלויף דיר,

געליעבטער מיינער!

און זיי גלייך

צו א הירש,

אדער צו

א הינד א יונגען,

אויף די געוירציגע בערג.

רוֹת

ר ו ת

קאפיטעל א.

- 1 און עס איז געוועזען אין די טעג ווען עס האָבען גערייכט
טעט די ריכטער: און עס איז געוואָרען אַ הונגער
אין לאַנד, און צוועקגעגאנגען איז אַ מאַן פון בית
לחם אין יהודה, צו וואוהנען אין די פעלדער פון
מואב, ער און זיין ווייב און די צוויי זיהן זיינע.
- 2 און דער נאָמען פון דעם מאַן איז געווען אלימלך און
דער נאָמען פון זיין ווייב — נעמי, און דער נאָמען
פון די ביידע זיהן זיינע — מחלון און כליון; (אלע)
פון אפרת, פון בית לחם אין יהודה. און זיי זיינען
געקומען אין די פעלדער פון מואב און זיינען דאָרט
פאַרבליבען.
- 3 און געשטאַרבען איז אלימלך דער מאַן פון נעמי און
איבערגעבליבען איז זי און די צוויי זיהן איהרע.
- 4 און זיי האָבען גענומען פאַר זיך ווייבער פון מואב;
דער נאָמען פון איינע איז געווען ערפּה און דער
נאָמען פון דער צווייטער — רות. און זיי האָבען
דאָרט געוואוהנט אַרום צעהן יאָהר.
- 5 און געשטאַרבען זיינען אויך זיי ביידע — מחלון און

כליון. און איבערגעבליבען איז די פרוי אהן איהרע
קינדער און אהן איהר מאן.

6 און אויפגעהויבען זיך האט זי און איהרע שניר, און זי
האט זיך צוריקגעקעהרט פון די פעלדער פון מואב,
דען זי האט געהערט אין דעם פעלד פון מואב אז
גאט האט זיך דערמאנט אן זיין פאלק, זיי צו שענקען
ברויט.

7 און זי איז אנועקגעגאנגען פון דעם ארט וואו זי איז
געוועזען, און די ביידע שניר איהרע מיט איהר. און
זיי זיינען געגאנגען אין וועג אום זיך צוריקצוקעהרען
צו דעם לאנד יהודה.

8 און געזאגט האט נעמי צו איהרע צוויי שניר: געהט,
קעהרט זיך אום, איטליכע צו דעם הויז פון איהר
מוטער. זאל גאט אייך טהאן גוטס אזוי ווי איהר
האט געטהאן מיט די געשטארבענע און מיט מיר.

9 גאט זאל אייך געבען און איהר זאלט געפינען א'ן
אפרוה, איטליכע אין דעם הויז פון איהר מאן. און
זי האט זיי געקוסט און זיי האבען אויפגעהויבען
זייער שטים און האבען געוויינט.

10 און זיי האבען געזאגט צו איהר: כליון מיט דיר
(צוזאמען) וועלען מיר זיך אומקעהרען, צו דיין פאלק.

11 און געזאגט האט נעמי: קעהרט זיך אום, טעכטער
מיינע, צו וואס זאלט איהר געהן מיט מיר? זיינען

דען נאך דא זיהן אין מיין לייב, און זיי זאלען זיין
מאנען פאר אייך?

12 קעהרט זיך אום, טעכטער מיינע, דען איך בין צו
אלט צו געהערען א מאן. און ווען איך זאל שוין
זאגען, עס איז פאר מיר דא א האפענונג, און איך
זאל נאך היינטיגע נאכט געהערען צו א מאן, און
זאל אויך געבערען זיהן —

13 וועט איהר אויף זיי ווארטען ביז זיי וועלען גרויס
ווערען? וועט איהר צוליעב זיי איינזאם בלייבען אום
ניט צו געהערען צו א מאן? ניין, טעכטער מיינע;
דען מיר איז פיעל ביטערער פון אייך, דען אויף מיר
איז אויסגעגאנגען די האנד פון גאט.

14 און זיי האבען אויפגעהויבען זייער שטים און זיי
האבען געוויינט. און ערפא האט געקוסט איהר
שוויגער, אבער רות האט געקלעפט צו איהר.

15 און זי האט געזאגט: אט האט זיך אומגעקעהרט דיין
שוועגערין צו איהר פאלק און צו איהרע געטער.
קעהר זיך (אויך) אום, נאך דיין שוועגערין.

16 און רות האט געזאגט: ניט בעט מיך איך זאל דיך
פארלאזען אום אוועקצוגעהן פון דיר, דען וואוהין
דו וועסט געהן וועל איך געהן, און וואו דו וועסט
זיך אויפהאלטען וועל איך זיך אויפהאלטען, דיין
פאלק איז מיין פאלק, און דיין גאט איז מיין גאט.

17 וואו דו וועסט שטארבען וועל איך שטארבען, און

דארט וועל איך באגראָבען ווערען. גאָט זאָל מיר
פארגעלטען אַזוי און נאָך מעהר, ווי בלויז דער טויט
וועט פאנאָדערשיידען צווישען מיר און צווישען
דיר!

18 און זי האָט געזעהן אַז זי רייסט זיך צו געהן מיט איהר,
אין זי האָט אויפגעהערט צו ריידען צו איהר.

19 און זיי זיינען געגאַנגען ביידע ביז זיי זיינען אָנגעקור-
מען אין בית לחם. און עס איז געשעהן ווען זיי
זיינען אָנגעקומען אין בית לחם, אַז די גאַנצע שטאָדט
האָט אויפגעטומעלט מיט זיי. און זיי האָבען גע-
זאָגט: איז דאָס נעמי?

20 און זי האָט געזאָגט צו זיי: ניט רופט מיך נעמי
(ליעבליכע), רופט מיך מרה (ביטערע), דען דער אל-
מעכטיגער האָט מיר זעהר פאַרביטערט.

21 איך בין מיט פולען אַזעקגעגאַנגען און מיט לעדיגען
האָט מיך גאָט צוריקגעקעהרט, צו וואָס זאָלט איהר
מיך רופען נעמי, ווען גאָט האָט מיך געשטראָפט,
און דער אלמעכטיגער האָט מיך פאַראַנגליקט?

22 און (אַזוי) האָט זיך אומגעקעהרט נעמי, און מיט איהר
איהר שנור רות די מואב'ערין, וועלכע האָט זיך צוריק-
געקעהרט פון די פעלדער פון מואב. און זיי זיינען
אָנגעקומען אין בית לחם אין אָנהויב פון שניט-צייט
פון גערשמען.

קאפיטעל ב.

- 1 און נעמי האָט געהאַט איהר מאן'ס אַ קרוב אַ העלדי-
שען פיהרער פון אלימלך'ס פאמיליע און זיין נאָמען
איז געווען בעז.
- 2 און געזאָגט האָט רות די מואב'ערין צו נעמי'ן: איך
וועל אקאַרשט געהן אין פעלד און איך וועל קלייבען
זאָנגען הינטער עמיצען (פון די שניטערס), וואָס איך
וועל געפינען לייטזעליגקייט אין זיינע אויגען. און
זי האָט געזאָגט צו איהר: געה, טאָכטער מיינע.
- 3 און זי איז געגאַנגען און זי איז געקומען (אָהין) און זי
האָט געקליבען אין פעלד, הינטער די שניטערס. און
געפאַלען איז איהר צופאַל אויף דעם פעלד-טהייל
וואָס איז געוועזען בעז'ס, פון אלימלך'ס פאמיליע.
- 4 און מיט אַמאָל איז בעז אָנגעקומען פון בית לחם און ער
האָט געזאָגט צו די שניטערס: גאָט מיט אייך! און
זיי האָבען געזאָגט צו איהם: בענשען זאָל דיר גאָט!
5 און בעז האָט געזאָגט צו זיין יונג, וואָס איז געווען
געשטעלט איבער די שניטערס: זעמען געהערט
דאָס דאָזיגע מידעל?
- 6 און געענטפערט האָט דער יונג, וואָס איז געווען
געשטעלט איבער די שניטערס, און ער האָט געזאָגט:
א מואב'ער מידעל איז זי, די וואָס האָט זיך צוריק-
געקעהרט מיט נעמי'ן פון די פעלדער פון מואב.
- 7 און זי האָט געזאָגט: איך וועל אקאַרשט געהן אין

פעלד זאמלען צווישען די גארבען, הינטער די שניטערס. און זי איז געקומען און זי איז געבליבען פון זינט פרוהמארגען ביז איצטער; דאס אויפ־האלטען זיך איהרס אין הויז איז געווען (בלויז) וועניג.

8 און בעז האט געזאגט צו רות'ן: דו האסט דאך צו־געהערט, מיין טאכטער; געה ניט קלייבען אין א'ן אנדער פעלד, און זאלסט אויך ניט אוועגגעהן פון דאנען, און אזוי זאלסט דו זיך האלטען מיט מינע (פעלד)־מיידלעך.

9 דיינע אויגען (זאלען זיין) אויף דעם פעלד וואס זיי שניידען, און דו זאלסט געהן הינטער זיי. אט האב איך באפויהלען די יונגען דיך ניט אנצוריהרען. און ווען דו וועסט זיין דורשטיג זאלסטו געהן צו די געפעסען און דו זאלסט טרינקען פון וואנען עס שעפען די יונגען.

10 און זי איז געפאלען אויף איהר געזיכט און זי האט זיך געבוקט צו דער ערד, און זי האט געזאגט צו איהם: פארוואס האב איך געפונען לייטזעליגקייט אין דיינע אויגען וואס דו האסט זיך געלאזט באקענען צו מיר? און איך בין דאך א פרעמדע.

11 און געענטפערט האט בעז און האט געזאגט צו איהר: דערצעהלט איז מיר געווארען אלץ וואס דו האסט געטהאן מיט דיין שוויגער נאך דעם טויט פון דיין

מאן, אז דו האסט פארלאזען דיין פאטער און דיין
מוטער און דיין געבורטסלאנד און דו ביסט געגאנגען
צו א פאלק וואס דו האסט נישט געקענט געכטען
איינערנעכטען.

12 באצאהלען זאל גאט דיין מהאט, און זאל דיין לויזן
זיין פארפול פון דעם גאט דעם הארר פון ישראל,
וואס דו ביסט געקומען זיך צו שיצען אונטער זיינע
פליגלען.

13 און זי האט געזאגט: איך האב געפונען לייטזעליג-
קייט אין דיינע אויגען, מיין הארר, דען דו האסט מיך
געטרייסט און דו האסט גערעדט צו דעם הארצען
פון דיין דיענסט, און איך בין (דאך צומאל) נישט ווי
איינע פון דיינע דיענסטען.

14 און געזאגט האט צו איהר בעז: אין דער צייט פון
עסען קום צוגעהן אהער און עסס פון דעם ברויט,
און טונק איין דיין שטיק אין עסיג. און זי האט זיך
געזעצט ביי דער זייט פון די שניטערס און ער האט
איהר דערלאנגט געבאקטע זאנגען און זי האט
געגעסען און זי האט זיך געזעטיגט און האט נאך
איבערגעלאזען.

15 און זי איז אויפגעשטאנען צו קלייבען, און באפויהלען
האט בעז זיינע יונגען, אזוי צו זאגען: אויך צווישען
די גארבען זאל זי קלייבען און איהר זאלט זי נישט
פארשעמען.

16 איהר זאלט אויך אראפנעהמען פון איהר'ט-וועגען פון די בינטלעך און איהר זאלט איבערלאזען און זי זאל אויפקלייבען, און איהר זאלט ניט אנשרייען אויף איהר.

17 און זי האט געקליבען אין פעלד ביו'ן אבענד, און זי האט אויסגעקלאפט דאס וואס זי האט אנגעקליבען, און עס איז געווען ארום אן איפה (מאס) גערשטען.

18 און זי האט עס אוועגגעטראגען, און איז געקומען אין די שטאדט. און דערזעהן האט איהר שוויגער וואס זי האט אנגעקליבען. און זי האט אויך ארויסגענומען און איהר געגעבען וואס זי האט איבערגעלאזען נאך איהר זאט ווערען.

19 און געזאגט האט צו איהר איהר שוויגער : וואו האסטו געקליעבען היינט, און וואו האסטו געזאמעלט ? זאל דער וועלכער האט זיך געלאזט באקענען צו דיר, זיין געבענשט ! און זי האט דערזעהלט איהר שוויגער ביי וועמען זי האט געזאמעלט, און זי האט געזאגט : דער נאמען פון דעם מאן וואס איך האב געזאמעלט ביי איהם היינט איז בעז.

20 און געזאגט האט נעמי צו איהר שנור : געבענשט זאל ער זיין ביי גאט, וועלכער האט ניט אויפגעהערט זיין גענאד מיט די לעבעדיגע און ווי מיט די טויטע. און געזאגט האט צו איהר נעמי. נאכענט איז אינו דער מאן, פון אונזערע בלוט-פעררוואנדטע איז ער.

- 21 און געזאגט האט רות די מואב'ערין : ער האט טאקי
אויך געזאגט : נעבען מיינע יונגען זאלסטו זיך האל-
טען, ביז וואנען זיי וועלען האבען געענדיגט מיין
גאנצען שניט.
- 22 און געזאגט האט נעמי צו רות איהר שנור : עס איז
גוט, טאכטער מיינע, אז דו זאלסט געהן מיט זיינע
(פעלד)-מיידלעך, און מען זאל דיר ניט אנטרעפען
אין א'ן אנדער פעלד.
- 23 און זי האט זיך געהאלטען צווישען די (פעלד)-
מיידלעך פון בעז אום צו קלייבען, ביז דאס ענדיגען
זיך פון דעם שניט פון די גערשטען, און פון דעם
שניט פון די ווייץ. און געוואהנט האט זי מיט איהר
שוויגער.

קאפיטעל ג.

- 1 און געזאגט צו איהר האט נעמי, איהר שוויגער :
טאכטער מיינע, איך מוז דאך אויסזוכען דיר א'ן
אפרוה וואס זאל זיין גוט פאר דיר.
- 2 און אצונד, איז ניט בעז אונזער פערזאנלעכער, דער
וואס דו ביסט געווען מיט זיינע (פעלד)-מיידלעך ?
אט שופעלט ער (די תבואה) אין דעם שייער פון די
גערשטען היינט ביי נאכט.
- 3 און דו זאלסט זיך ארומוואשען, און זאלסט זיך באזאל-
בען, און דו זאלסט אנטהאלן אויף זיך זיינע קליידער
און זאלסט ארונטערגעהן צו דעם שייער. זאלסט זיך

- ניט לאזען באמערקען פון דעם מאן ביז ער וועט
האבען געענדיגט צו עסען און צו טרינקען.
- 4 און עס זאל געשעהן, ווען ער וועט זיך לעגען, דאן
זאלסטו זיך מערקען דעם אָרם וואו ער האט זיך
געלעגט, און דו זאלסט געהן, און דו זאלסט אַפּדעקען
זיין צופיסען און דו זאלסט זיך אוועקלעגען. און ער
וועט דיר (שוין) זאָגען וואָס דו זאלסט טהאָן.
- 5 און זי האט געזאָגט צו איהר : אלץ וואָס דו זאָגסט וועל
איך טהאָן.
- 6 און זי איז אַרונטערגעגאַנגען צו דעם שייער, און זי
האט געטראָן אלץ ווי איהר שוויגער האט איהר
באפויהלען.
- 7 און בעז האט אַפּגעגעסען און האט אַפּגעטרינקען און
זיין האַרץ איז געוועזן פרעהליך, און ער איז
געגאַנגען זיך לעגען אין אַ ווינקעל פון דעם תבואה-
הויפּען. און זי איז געקומען שטילערהייט און האט
אַפּגעדעקט זיין צופוסען אין האט זיך אוועקגעלעגט.
- 8 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, האט זיך דער מאן
דערשראָקען און ער האט זיך אומגעדרעהט און מיט
אַמאל אַ פרוי ליעגט איהם צופוסען.
- 9 און ער האט געזאָגט : ווער ביסט דו ? און זי האט
געזאָגט : איך בין רות דיין דיענסט, און דו זאלסט
פאַרשפּרייטען דייןע פליגלען איבער דיין דיענסט
דען דו ביסט אַ בלוט־פערוואַנדטער.

- 10 און ער האט געזאגט : געבענשט זאלסטו זיין פאר
גאט, מיין טאכטער! דו האסט ארויסגעוועזען דיין
לעצטע עדלקייט נאך בעסער ווי די ערשטע, מיט
דעם וואס דו ביסט ניט נאכגעגאנגען נאך די בחורים
צי אַרעם צי רייך.
- 11 און אַצונד, מיין טאכטער, זאלסטו ניט מורא האָבען ;
אַלץ וואָס דו וועסט זאָגען וועל איך דיר טהאָן. דען
עס ווײַס דער גאַנצער טויער (די באַפֿעלקערונג) פֿון
מיין פֿאָלק אז דו ביסט אַ העלדישע פֿרוי.
- 12 און אַצונד, הגם יא טאָקי, איך בין אַ בלוט־פֿאַרוואַנד־
טער, אבער עס איז דאָ אַ בלוט־פֿאַרוואַנדטער
נעהנטער פֿאַר מיר.
- 13 נעכטיג איבער די נאכט, און עס וועט זיין אין פֿריה־
מאָרגען, אויב ער וועט דיר צונעהמען — גוט, זאָל ער
צונעהמען, און אויב ער וועט ניט וועלען דיר
צונעהמען, דאָן וועל איך דיר צונעהמען, אַזוי ווי
גאָט לעבט ! בלייב ליעגען ביז'ן פֿריהמאָרגען.
- 14 און זי איז געלעגען ביי זיין צופוסען ביז'ן פֿריה־
מאָרגען, און זי איז אויפגעשטאַנען איידער איין
מענש קען דערקענען אַ צווייטען. דען ער האָט
געזאָגט : עס זאָל ניט באַוואוסט ווערען אז די פֿרוי
איז געקומען אין שייער.
- 15 און ער האָט געזאָגט : גיעב מיר דיין אויבער־טוך וואָס
אויף דיר, און האַלט עס צו. און זי האָט עס צו־

געהאלטען און ער האט ארוינגעמאסטען זעקס
(מעסטלעך) גערשטען, און ער האט עס איהר ארויפ-
געלעגט. און ער איז אוועגעגאנגען אין שטאדט.

16 און זי איז געקומען צו איהר שוויעגער, און זי האט
געזאגט: ווי איז עס מיט דיר, טאכטער מיינע? און
זי האט איהר דערצעהלט אלץ וואס דער מאן האט
איהר געטהאן.

17 און זי האט געזאגט: די דאזיגע זעקס (מעסטלעך)
גערשטען האט ער מיר געגעבען, דען ער האט
געזאגט: דו זאלסט ניט קומען מיט לעדיגען צו דיין
שוויעגער.

18 און זי האט געזאגט: זיין (דא), טאכטער מיינע, ביז
דו וועסט וויסען ווי די זאך וועט אויספאלען, דען ניט
רוהען וועט דער מאן ביז ער וועט האבען געענדיגט
די זאך היינט.

קאפיטעל ד.

1 און בעז איז ארויפגעגאנגען צו דעם טויער (פון
שטאדט), און ער האט זיך דארט אוועגעזעצט, און
מיט אמאל געהט פארביי דער בלוט-פארוואנדטער,
פון וועלכען בעז האט גערעדט. און ער האט גע-
זאגט: קום אהער, זען זיך דא, דער און דער! און
ער איז צוגעקומען און האט זיך געזעצט.

2 און ער האט גענומען צעהן מענער פון די עלטסטע פון

דער שטאדט, און ער האט געזאגט : זעצט זיך דא.
און זיי האבען זיך געזעצט.

3 און ער האט געזאגט צו דעם בלומ-פערזאנלעכען : דער
פעלד-טהייל וואס האט געהערט צו אונזער ברודער,
צו אלימלך, האט פארקויפט נעמי, וועלכע האט זיך
צוריקגעקעהרט פון דעם פעלד פון מואב.

4 און איך האב געקלערט : איך וועל אנטפלעקען דיין
אויסער אזוי צו זאגען : קויף עס אפ פאר די (אויגען פון
די) וועלכע זיצען דא און פאר די עלטסטע פון מיין
פאָלק. אויב דו ווילסט אויסלייזען, לייז אויס ; און
אויב דו וועסט ניט אויסלייזען, זאג מיר אום איך
זאל וויסען, דען עס איז ניטאָ אויסער דיר (קיינער)
אויסצולייזען, און איך בין נאך דיר. און ער האט
געזאגט : איך וועל אויסלייזען.

5 און געזאגט האט בעז : אין דעם טאָג ווען דו קויפסט
דאָס פעלד פון נעמי'ס האַנד און פון רות די
מואב'ערין דעם געשטאַרבענעס'ס ווייב — קויפסטו
עס אום (ווידער) אויפצושטעלען דעם נאָמען פון דעם
געשטאַרבענעס אויף זיין נחלה (אייגענטהום).

6 און געזאגט האט דער פערזאנלעכער : איך פאר מיר קען
עס ניט אויסלייזען, אום איך זאל ניט שאדען מיין
אייגענע נחלה. לייז דו אויס פאר זיך, דאָס וואָס איך
האב געזאָלט אויסלייזען ; דען איך קען (עס) ניט
אויסלייזען.

7 און דאָס איז געוועזען פאַרצייטען (דער איינפיהר) צווישען אידען — ביי א'ן אויסלייזונג אָדער ביי א'ן אויסבייטונג: אום צו באַפעסטיגען עפעס א'ן אַפֿ-רייד, פלעגט אײַן מאַן אַרונטערציהען זיין שוין און געבען דעם אַנדערען. און דאָס איז געווען דאָס געזעץ ביי אידען.

8 און געזאָגט האָט דער פאַרוואַנדטער צו בעז'ן: קויף עס פאַר זיך. און ער האָט אַרונטערגעצויגען זיין שוין.

9 און בעז האָט געזאָגט צו די עלטסטע און צו דעם גאַנצען פאָלק: עדות זיינט איהר היינט צו איך האָב אַפגעקויפט אלץ וואָס האָט געהערט צו אלימלך און אלץ וואָס האָט געהערט צו כליון און מחלון, פון נעמי'ס האַנד.

10 און אויך רות די מואב'ערין, דאָס ווייב פון מחלון האָב איך זיך איינגעקויפט פאַר אַ ווייב, אום (ווידער-) אויפצושטעלען דעם נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם אויף זיין נחלה, און עס זאָל ניט פאַרשניטען ווערען דער נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם פון צווישען זיינע ברידער, און פון דעם טהויער (באַפעלקערונג) פון זיין וואוהן-אַרט. עדות זיינט איהר היינט!

11 און געזאָגט האָבען דאָס גאַנצע פאָלק וואָס ביי'ן טהויער און די עלטסטע: עדות! גאָט זאָל מאַכען די פרוי, וועלכע קומט אַריין אין דיין הויז, אזוי ווי

- רחל און לאה, וועלכע האבען ביידע אויסגעבויט דאס
הויז פון ישראל; און טהו אויף העלדישקייטען אין
אפרת און קריג א בארופענעם נאמען אין בית לחם.
12 און דיין הויז זאל זיין, ווי דאס הויז פון פריץ וואס
תמר האט געבארען צו יהודה'ן; דורך דעם זאמען
וועלכען גאט וועט דיר שענקען פון דער דאזיגער
יונגער פרוי.
- 13 און בעז האט גענומען רות'ן און זי איז געווארען א
ווייב צו איהם, און ער איז געקומען צו איהר, און
גאט האט איהר געגעבען שוואנגערשאפט, און זי
האט געבארען א זון.
- 14 און די ווייבער האבען געזאגט צו נעמי'ן: געבענשט
איז גאט וועלכער האט דיר ניט געלאזען אהן א בלוט-
פארוואנדטען היינטיגען טאג, און בארופען זאל
ווערען זיין (דעם קינד'ס) נאמען אין ישראל.
- 15 און ער זאל דיר זיין פאר א קוויקונג פון דער זעעל
און צו באזארגען דיין עלטער, דען איהם געבארען
האט דיין שנור, וועלכע האט דיר ליעב, וועלכע איז
(געווען) בעסער צו דיר ווי זיבען זיין.
- 16 און נעמי האט גענומען דאס קינד און זי האט איהם
געלעגט אין איהר שוים, און זי איז געווארען א'ן ער-
ציהערין פאר איהם.
- 17 און די שכן'טעס האבען איהם אנגערופען א נאמען.
(און זיי פלעגען) זאגען: א זון איז געבארען

געוואָרען צו נעמי'ן. און זיי האָבען אנגערופען זיין
נאָמען: עובד. דאָס איז (געווען) דער פאטער פון
ישי, דעם פאטער פון דוד.

18 און דאָס זיינען געווען די געבורטען פון פּרץ: פּרץ
האַט געבאָרען חצרון'ען.

19 און חצרון האָט געבאָרען רם'ען, און רם האָט געבאָרען
עמינדב'ן.

20 און עמינדב האָט געבאָרען נחשון'ען און נחשון האָט
געבאָרען שלמון'ן.

21 און שלמון האָט געבאָרען בעז'ן, און בעז האָט געבאָ-
רען עובד'ן.

22 און עובד האָט געבאָרען ישי'ן, און ישי האָט געבאָרען
דוד'ן.

ק ח ל ת

קהלת

קאפיטעל א.

- 1 די ווערטער פון קהלת דער זוהן פון דוד קיניג אין ירושלים: —
- 2 נארישקייט פון נארישקייטען — זאגט קהלת — נאריש-קייט פון נארישקייטען; אלץ איז נארישקייט!
- 3 וואָס פאַר אַ נויץ איז דעם מענשען אין זיין גאנצער מאטערניס, וואָס ער מאטערט זיך אונטער דער זונן?
- 4 אַ דור פאַרגעהט און אַ דור קומט אָן, און די ערד באַ-שמעהט אייביג.
- 5 און עס שיינט (ארויס) די זונן, און עס פאַרגעהט די זונן און פון איהר פלאטץ צו וועלכען זי שטרעבט דאַרטען שיינט זי (ווידער) ארויס.
- 6 געהענדיג צו דרום און זיך אומדרעהענדיג צו צפון, קרייזט זיך און געהט רונד ארום דער ווינד, און אין זיינע קרייזען קעהרט אום זיך דער ווינד.
- 7 אלע שטראָמען געהען צום ים און דער ים ווערט ניט פול; פון דעם פלאטץ וואוהין די שטראָמען געהען, (פון) דאַרטען קומען זיי ווידער.

- 8 אלע זאכען מיהען זיך. קיין מענש קען (עס) נישט אויס-
דריקען. נישט זאט ווערען קען דאס אויג זעהענדיג און
נישט פול דאס אויער — הערענדיג.
- 9 וואס איז געשעהן דאס וועט (ווידער) געשעהן און
וואס איז געמאכט געווארען דאס וועט (ווידער) גע-
מאכט ווערען; און עס איז נישט קיין נייעס אונטער
דער זון.
- 10 פארטן א זאך וואס מע זאגט (אויף איהר): אט זעה
עס איז א נייעס! (און דאך) איז עס שוין געווען
פון אלטע צייטען, (און) שוין געווען פאר אונז.
- 11 (עס בלייבט נישט) קיין אנדענקען פון די אמאליגע, און
פון די שפעטערדיגע וואס וועלען ערשט זיין, פון
זיי וועט אויך נישט בלייבען קיין אנדענקען צווישען
די, וואס וועלען נאך שפעטער זיין.
- 12 איך, קהלת, בין געווען קיניג איבער ישראל אין
ירושלים.
- 13 און איך האב אפגעגעבען מיין הארץ צו זוכען און צו
פארשען מיט קלוגהייט, וועגען אלצדינג וואס פאר-
סירט אונטער די הימלען. דאס (אויך) איז א שלעכטע
באשעפטיגונג וואס גאט האט געגעבען דעם מענ-
שענ'ס קינדער זיך צו באשעפטיגען מיט איהר.
- 14 איך האב געזעהן (די) אלע זאכען וואס ווערען געמאכט
אונטער דער זון, און אלצדינג איז בלויז נארישקייט
און ווינדזיאגעניס —

- 15 א פארקרימונג וואס מע קען ניט אויסגלייכען און א
 פעהלער וואס קען ניט גאנץ געמאכט ווערען.
 16 גערעדט האב איך מיט מיין הערצען, זאגענדיג : אט
 בין איך גרויס געוואָרען און האָב ערוואָרבען מעהר
 קלוגהייט ווי אימליכער וואָס איז געווען פאר מיר
 (א הערשער) איבער ירושלים, און מיין האַרץ האָט
 אנגעזעהן פיעל חכמה און קענטעניס.
 17 און איך האָב אָפּגעגעבען מיין האַרץ צו פארשטעהן
 חכמה און (אויך) צו פארשטעהן משוגעת און נאָר-
 רישקייט ; איך ווייס אָבער אז דאָס אויך איז ווינד-
 יאָגעניס.
 18 דען אין פיעל חכמה איז פיעל פארדרוס, און דער וואָס
 מעהרט קענטעניס מעהרט וועהטאָג.

קאפיטעל ב.

- 1 איך האָב געזאָגט אין מיין הערצען : קום לאַמיר דיך
 פרובירען מיט לוסטיגקייט, און געניסען גוטס זאָל-
 סטו ; אָבער דאָס אויך איז נאָרישקייט.
 2 אויף לאַכען האָב איך געזאָגט : ס'איז משוגע, און אויף
 לוסטיגקייט — וואָס טהוט זי אויף ?
 3 איך האָב געקלערט אין מיין הערצען, צו צוגעוואהנען
 צו וויין מיין לייב (צו דער זעלבער צייט וואָס) מיין
 הערץ זאָל זיך מיט חכמה אַרומפיהרען ; און זיך
 האַלטען אָן נאָרישקייט ביז איך וועל זעהן וועלכעס

איז דאָס בעסטע פאר דעם מענשענ'ס קינדער, וואָס
זיי זאלען טהאָן אונטער די הימלען אין זייערע
געזעהלטע טעג פון לעבען.

4 איך האָב גרויסע זאכען אויפגעטהאָן : איך האָב מיר
געבויט הייזער, איך האָב מיר געפלאנצט וויינ-
גערטנער.

5 איך האָב מיר געמאַכט גערטנער און סעדער און איך
האָב איינגעפלאנצט אין זיי יעדען (זאָרט) פרוכט-
בויט.

6 איך האָב מיר געמאַכט סאָעווקעס פון וואַסער, אום פון
זיי אַנצוטרינקען דעם וואַלד מיט בוימער בעוואַקסען.

7 איך האָב איינגעשאפט קנעכט און דיענסטען, און הייז-
שקלאַפּען האָב איך געהאַט ; איך האָב געהאַט א
סטאָדע פון רינדער און שאַף מעהר ווי אלע וואָס
זיינען געווען פאר מיר אין ירושלים.

8 איך האָב מיר אויך אָנגעזאָממעלט וילבער און גאָלד און
שאַצען פון קיניגען און פון די לענדער ; איך האָב
מיר איינגעשאפט זינגערס און זינגערקעס און די
פאַרגעניגענס פון דעם מענשענ'ס קינדער און אלער-
ליי רייצענדע שענהייטען.

9 און איך בין געווען גרעסער און האָב מעהר ערוואַרבען
ווי אימליכער וואָס איז געוועזען פאר מיר אין
ירושלים ; אויך איז מיר מיין חכמה בייגעשטאַנען.

10 און (קין זאך) וואָס מיינע אויגען האָבען פאַרלאַנגט

האָב איך פון זיי ניט געמינדערט; איך האָב ניט צוריקגעהאלטען מיין האַרץ פון קיין לוסטיגקייט, כדי מיין הערץ זאל זיך אָנפרעהען מיט מיין האַרץ-וואַניע, דען דאָס איז דאָך געווען מיין (איינציגער) טהייל פון מיין האַרעוואַניע.

11 האָב איך זיך אָבער געקעהרט צו אַלע מיינע אויפ־טהוען, וואָס מיינע הענד האָבען אויפגעטהאָן, און צו דער האַרעוואַניע וואָס איך האָב געהארעוועט אום (דאָס) אויפצוטהאָן און — אַלץ איז נאָרישקייט און ווינד־יאַגעניס און קיין נויץ איז ניטאָ אונטער דער זונן.

12 און געווענדט האָב איך זיך צו באַקוקען חכמה און ס'איז משוגעת (בלויז) און נאָרישקייט; דען וואָס (קען אויפטהאָן) דער מענש וועלכער קומט נאָך דעם קיניג? (בלויז) דאָס וואָס מע האָט שוין פריהער געטהאָן.

13 דאָן האָב איך איינגעזעהן אז אַ מעלה האָט חכמה איבער נאָרישקייט, ווי די מעלה פון ליכט איבער פינסטערניס.

14 דער חכם האָט זיינע אויגען אין קאָפּ און דער נאָרגעהט אין פינסטערניס. אָבער איך ווייס אויך אז איין שיקזאל וועט זיי אַלעמען טרעפּען.

15 און איך האָב געזאָגט אין מיין האַרצען: ווי דער שיקזאל פון דעם נארען (אזוי) וועט מיר אויך פאַסירן

- רען, צו וואס דען בין איך קליגער געווען? און איך
האב גע'מענה'ט מיט מיין הארצען אז דאס אויך
איז נארישקייט.
- 16 דען עס בלייבט נישט קיין עראינערונג פון דעם חכם
אזוי ווי פון דעם נארען — אויף אייביג; דען דאס
אמאליגע וועט אין די קומענדיגע טעג אין גאנצען
פארגעסען זיין. און ווי שטארבט דער חכם? —
גלייך ווי דער נאר.
- 17 און איך האב פיינד געקריגען דאס לעכען, ווייל צו-
וידער איז מיר געווארען די פאסירונג וואס פאסירט
אונטער דער זונן; דען אלצדינג איז נארישקייט און
ווינד-יאגעניס.
- 18 און איך האב פיינד געקריגען מיין גאנצע הארעוואניע
וואס איך האב אנגעהארעוועט אונטער דער זונן,
אום זי איבערצולאזען פאר א מענשען וואס וועט
קומען נאך מיר.
- 19 און ווער ווייס, צי וועט ער א חכם זיין אדער א נאר?
און דאך וועט ער געוועלטיגען איבער מיין הארע-
וואניע, וועלכע איך האב צוגיפגעהארעוועט מיט
מיין חכמה אונטער דער זונן. דאס אויך איז
נארישקייט.
- 20 און איך האב זיך איבערגעלעגט, זיך מיאש צו זיין
אין מיין הארצען פון מיין גאנצער הארעוואניע
וואס איך האב אנגעהארעוועט אונטער דער זונן.

- 21 דען ס'איז דא א מענש וואס זיין ארבייט איז מיט חכמה און מיט קענטעניס און מיט פעהיגקייט, און פאר א מענשען וואס האט דארויף ניט געארבייט לאזט ער איבער זיין אייגענטהום. דאס אויך איז א נארישקייט און א גרויסער אונרעכט.
- 22 דען וואס קומט ארויס דעם מענשען פון זיין גאנצער הארעוואניע אין פון דער שטרעבונג פון זיין הארצען — וואס ער מיהט זיך (אזוי) אונטער דער זונן?
- 23 דען אלע זיינע מעג זיינען וועהטאגען און זיין באשעפֿטיגונג — פארדרום; צומאל ביינאכט שלאפט ניט זיין הארץ. דאס אויך איז נארישקייט.
- 24 עס איז אויך ניט קיין גליק פאר דעם מענשען ער זאל עסען און טרונקען און לאזען זיין זעעל געניסען גוטס פאר זיין הארעוואניע. דאס אויך, האב איך געזעהן, קומט פון גאט'ס האנד.
- 25 דען ווער נאך קען עסען און געניסען מעהר ווי איך (האב געקענט)?
- 26 דען דעם מענשען וואס איז ביי איהם אנגענומען, גיט ער (גאט) חכמה און קענשאפט און פרייד; און דעם זינדיגען גיט ער א באשעפֿטיגונג: צו קלייבען און צו זאמלען (אום עס דערנאך) אוועגצוגעבען צו דעם וואס איז אנגענומען ביי גאט. דאס אויך איז נארישקייט און ווינד־יאגעניס.

קאפיטעל ג.

- 1 אויף אלץ איז דא א טערמין, און א צייט פאר יעדע אונטערנעמונג אונטער די הימלען.
- 2 א צייט צו געבארען ווערען און א צייט צו שטארבען ; א צייט צו פלאנצען, און א צייט אויסצורייסען דאס געפלאנצטע.
- 3 א צייט צו טייטען, און א צייט צו היילען ; א צייט צו ברעכען און א צייט צו בויען ;
- 4 א צייט צו וויינען און א צייט צו לאכען ; א צייט צו קלאגען און א צייט צו טאנצען ;
- 5 א צייט אוועגצואווארפען שטיינער, און א צייט אויפֿ-צוקלייבען שטיינער ; א צייט ארומצונעהמען און א צייט זיך צוריקצוהאלטען פון ארומנעהמען ;
- 6 א צייט צו זוכען, און א צייט צו פארלירען ; א צייט צו באהאלטען און א צייט אוועגצואווארפען ;
- 7 א צייט צו רייסען און א צייט צו נעהען ; א צייט צו שווייגען און א צייט צו רעדען ;
- 8 א צייט צו לעבען און א צייט צו האסען ; א צייט פאר קרייג און א צייט פאר פריעדען.
- 9 וואס פאר א גוץ האט דער טהוער פון דעם וואס ער הארעוועט ?
- 10 איך האב געזעהן די באשעפטיגונג וואס גאט האט געגעבען דעם מענשענ'ס קינדער זיי זאלען זיך מיט איינער באשעפטיגען.

- 11 אלצדינג האָט ער געמאַכט פּאַסיג פאַר דער צייט ;
 ער האָט אויך דאָס געהיימניס אַריינגעטאָן אין
 זייער הערין דאמיט דער מענש זאָל ניט באַגרייפֿען
 דאָס ווערק, וואָס גאָט האָט געמאַכט, פֿון אָנהויב
 ביז'ן ענד.
- 12 איך ווייס אז עס איז ניטאָ קיין (אַנדער) גוטס פאַר
 זיי ווי בלוז צו זיין פרעהליך און צו טהאָן דאָס וואָס
 גוט איז, (איטליכער) אין זיין לעבען.
- 13 און יעדער מענש וואָס עסט און טרינקט און געניסט
 גוטס פאַר זיין האַרעוואַניע — דאָס אויך איז אַ גע-
 שאַנק פֿון גאָט.
- 14 איך ווייס אז אלצדינג וואָס גאָט טהוט, דאָס וועט
 זיין אייביג ; דערצו איז ניטאָ וואָס צוצולעגען און
 דערפֿון איז ניטאָ וואָס אַרונטערצונעהמען ; און גאָט
 האָט אזוי געמאַכט אז מע זאָל מורא האָבען פאַר
 איהם.
- 15 דאָס וואָס איז שוין געווען, איז, און
 דאָס וואָס דאַרף ערשט זיין אין שוין געווע-
 זען, און גאָט זוכט (ווידער) אויף דאָס פאַר-
 שוואַנדענע.
- 16 און אויך האָב איך געזעהן אונטער דער זונן : (אין)
 דעם אָרט פֿון גערעכטיגקייט — דאָרט איז אונ-
 רעכט ; און (אין) דעם אָרט פֿון עהרליכקייט —
 דאָרט איז אונגערעכטיגקייט.

17 איך האב געזאגט אין מיין הארצען : (אי) דעם גערעכט-
טען (אי) דעם אונגערעכטען וועט אורטהיילען גאט ;
דען (עס קומט) דארטען א צייט פאר יעדע טהאט
און פאר יעדע פאסירונג.

18 איך האב איבערגעטראכט אין מיין הארצען וועגען
וואס די מענשען זאגען אז גאט האט זיי אויסגעקלי-
בען, און האב איינגעזעהן אז זיי זיינען בלויז פיה.

19 דען דער שיקזאל פון דעם מענשענ'ס קינדער איז דער
שיקזאל פון דעם פיה, און איין שיקזאל איז זיי ביידען
(באשערט) ; ווי דער שטארבט אזוי שטארבט דער;
דערוועלביגער אמהעס פון לעבען איז ביי (זיי) אלע-
מען, און קיין אויסצייכענונג פון דעם מענשען איבער
דעם פיה איז ניטא. דען אלץ איז נארישקייט.

20 אלצדינג געהט צו איין פלאטץ; אלץ איז געווארען פון
דעם שטויב און אלץ קעהרט זיך אים צו דעם שטויב.

21 ווער ווייס ? דער גייסט פון דעם מענשענ'ס קינדער —
צי געהט ער ארויף אויבען ? און דער גייסט פון דעם
פיה — צי געהט ער ארונטער אונטען אין דער ערד ?

22 און איך האב איינגעזעהן אז עס איז ניטא קיין בעסער-
רעם, ווי וואס דער מענש זאל געניסען פון זיינע
ארבייטען, דען דאס איז זיין (איינציגער) טהייל; דען
ווער וועט איהם ברינגען (ווידער אהער) צו זעהן
דאס וואס וועט געשעהן נאך איהם ?

קאפיטעל ד.

- 1 און איך האב זיך אומגעווענדעט און באקוקט די אלע וועלכע ווערען אונטערדריקט אונטער דער זונן: און אַט איז די טהרער פון די אונטערדריקטע וואָס פאַר זיי איז קיין טרייסטער ניטאָ; און (זיי שטעהען אויס) די טיראַניי פון זייערע אונטערדריקער'ס האַנד, און פאַר זיי איז קיין טרייסטער ניטאָ.
- 2 און איך האב גליקליכער געשעצט די טויטע, וועלכע זיינען שוין געשטאַרבן, פון די לעבעדיגע וועלכע לעבען נאָך.
- 3 און גליקליכער פון ביידען דעם וואָס איז נאָך ניט באשאפּען געוואָרען, דעם וואָס האט נאָך ניט געזעהן, די שלעכטע פאַסירונגען וואָס פאַסירען אונטער דער זונן.
- 4 און איך האב געזעהן אז דאָס גאַנצע מיהען זיך, און די גאַנצע פעהיגע טהעטיגקייט, זיינען (כלויז) קנאה פון איין מענשען צום אנדערען. דאָס אויך איז נאַריש-קייט און ווינד-יאָגעניס. —
- 5 דער נאַר פאַרלעגט זיינע הענד און עסט זיין אייגען פלייש.
- 6 בעסער איין פולע האַנד מיט רוה עהדער ביידע הויפּענס פול מיט מאַטערניס און ווינד-יאָגעניס.
- 7 און איך האב זיך אומגעקעהרט און באקוקט די נאַריש-קייט אונטער דער זונן.

- 8 אַט איז דאָ איינער וואָס האָט צו זיך קיינעם נים, צומאָל
 קיין זוהן און קיין ברודער האָט ער נים ; און (דאָך)
 איז קיין ענד ניםאָ צו זיין גאנצער האַרעוואַניע, און
 זיין אויג צומאָל ווערט נים זאָט מיט רייכטהום. —
 און פאַר וועמען אַרבייט איך און באַרויב מיין (איי-
 גענע) זעעלע פון פאַרגעניגען ? — דאָס אויך איז
 נאַרישקייט און אַ שלעכטע באַשעפטיגונג. —
- 9 בעסער זיינען צוויי ווי איינער ; דען זיי האָבען אַ גוטע
 באַלויבונג פאַר זייער אַרבייט.
- 10 דען אויב זיי וועלען פאַלען, וועט איינער אויפשטעלען
 דעם אַנדערען ; דאָך וועה צו דעם איינצעלנעם וואָס
 פאַלט, ווען עס איז ניםאָ קיין צווייטער איהם אויפ-
 צוהויבען.
- 11 אויך ווען עס שלאָפען צוויי (צוזאַמען) דאָן איז זיי
 וואַרעם ; אָבער דעם איינצעלנעם ווי קען וואַרעם
 ווערען ?
- 12 און ווען אימיצער זאָל בייקומען דעם איינצעלנעם,
 וועלען די צוויי זיך שטעלען קעגען איהם ; און דער
 דרייפאַכער פאַדעם וועט נים שנעל פונאַנדערגעריי-
 סען ווערען.
- 13 בעסער איז אַן אַרעם אינגעל און אַ קלוגער, עהדער אַ
 קיניג אַן אַלטער און אַ נאַר וועלכער ווייס נים מעהר
 ווי זיך צו הימלען.
- 14 דען פון געפענגנים אַרויס קומט (אַפט) דער וואָס

- דארף קיניגען; און דער וואָס איז אין קיניגטהום
געבארען ווערט פאררעמט (אפט).
- 15 איך האָב געזעהן די אלע לעבענדע וואָס געהען אום
אונטער דער זון (האלטענדיג) מיט דעם צווייטען
קינד וואָס שטעהט אויף אויף זיין פלאַטין.
- 16 עס איז נישט געווען קיין ענד צו דעם פאלק — צו די
אלע וואָס זיינען געווען פ א ר זיי; און אויך די שפּע-
טערדיגע וועלען זיך מיט איהם נישט פרעהען. און דאָס
אויך איז נאָרישקייט און ווינד-יאָגעניס.
- 17 היט דיין פוס ווען דו געהסט אין דאָס הויז פון גאָט,
און ער וועט נעהנטער זיין דיך צו צוהערען ווי
ווען די נארען ברינגען אַן אַפּפּער, דען זיי פאר-
שטעהען נישט און טהוען שלעכטס.

קאפיטעל ה.

- 1 זאָלסט נישט זיין האַסטיג מיט דיין מויל, און דיין האַרץ
זאָל זיך נישט איילען ארויסלאָזען אַ וואָרט פאר גאָט;
דען גאָט איז אין די הימלען און דו ביזט אויף דער
ערד: דרום זאָלען דינע ווערטער זיין ווינציג.
- 2 אַזוי ווי אַ טרוים קומט מיט פיעל פאַסירונגען, אַזוי —
די שמים פון דעם נארען מיט פיעל ווערטער.
- 3 ווען דו וועסט מאַכען אַ צוואַנג צו גאָט, זאָלסטו זיך
נישט שפּעטיגן איהם צו באַצאָהלען; דען ער האָט
קיין געברויך נישט פאר קיין נארען; וואָס דו האַסט
מנדר געווען באַצאָהל.

- 4 בעסער דו זאלסט גאר נישט מנדר זיין, עהדער דו זאלסט מנדר זיין און נישט באצאָהלען.
- 5 זאלסט נישט לאָזען דיין מויל זינדיג־מאכען דיין לייב ; און זאלסט נישט זאָגען פאר דעם מלאך, אז עס איז געווען א פארזעהן : וואָרום זאל גאט צאָרנען אויף דיין שטים און צושטערען די אַרבייט פון דינע הענד ?
- 6 דען אזוי ווי אין פיעל חלומות (זיינען דאָ) פיעל נאָריש־קייטען אזוי — אין פיעל רייד. אָבער האָב מורא פאר גאט.
- 7 ווען דו זעהסט אין לאַנד די אונטערדריקונג פון דעם אַרעמאָן, אין די באַרויבונג פון רעכט און גערעכטיג־קייט, נישט וואונדער זיך אויף דער זאך ; דען א העכערער פאסט אויף דעם הויכען, און נאָך העכערע — איבער זיי (ביידען).
- 8 אָבער א מעלה פאר א לאַנד אין אַלצדינג איז — א קניג וואָס איז איבערגעגעבען צום לאַנד. —
- 9 דער וואָס האָט ליעב געלד, קען קיינמאָל נישט זאט ווער רען מיט געלד ; און דער וואָס האָט ליעב רייכטהום — קיינמאָל נישט מיט (זיין) איינקונפט. דאָס אויך איז נאָרישקייט.
- 10 דען וואָס מעהר דאָס גערעמענים אַלץ מעהר זיינען די וואָס פארזעהרען עס ; און וואָס פאר א נוץ האָט דער

אייגענטימער? — בלויז דאָס זעהעניס פון זיינע
אויגען.

11 זיס איז דער שלאָף פון דעם אַרבייטער, צי ער האָט
וועניג צי פיעל געגעסען; און דעם רייכענ'ס זעמיג-
קייט לאָזט איהם ניט שלאָפען.

12 עס איז פאַראַן אַ בייזע פלאַג וואָס איך האָב געזעהן
אונטער דער זונן: רייכטחום וואָס ווערט געהאַלטען
פאַר דעם אייגענטימער צו זיין (אייגענעם) שאַדען.
13 און דאָס רייכטחום ווערט פאַרלאָרען אין אַ שלעכטער
אונטערנעהמונג; און אַ זוהן ווערט ביי איהם געבאַ-
רען און ער האָט גאַרניט אין זיין האַנד.

14 אַזוי ווי ער איז אַרויס פון זיין מוטער'ס לויב —
נאַקעט וועט ער צוריקגעהן, אַזוי ווי ער איז געקו-
מען; און גאַרניט וועט ער קענען נעהמען פאַר זיין
האַרעוואַניע אום אַוועקצוטראַגען אין זיין האַנד.

15 און דאָס אויך איז אַ בייזע פלאַג: אַזוי ווי ער איז
געקומען אַזוי געהט ער אַוועק. און וואָס פאַר אַ נוי-
האַט ער, וואָס ער האָט געאַרבייט פאַר'ן ווינד?

16 דען אלע זיינע טעג האָט ער אין פינסמערניס פאַר-
זעהרט, און פיעל זיך געערגערט, און קראַנקהייט
האַט ער געהאַט און פאַרדרום.

17 אַט וואָס איך האָב איינגעזעהן: דאָס ריכטיגע גליק
איז צו עסען און צו טרינקען און צו געניסען פאַרגע-
ניגען פאַר די מיה וואָס ער מיהט זיך אין די גע-

- צעהלטע טעג פון לעבען, וואס גאט האט איינעם
געגעבען; דען דאס איז זיין (איינציגער) טהייל.
18 און יעדער מענטש וואס גאט האט איהם געשאנקען
רייכטום און גיטער און האט איהם געגעבען די
מעגליכקייט צו געניסען דערפון און צו נעהמען זיין
טהייל, און זיך פרעהען מיט זיין הארעוואניע —
דאס איז א געשאנק פון גאט.
19 זאל ער געדענקען אז נישט פיעל זיינען די טעג פון זיין
לעבען, און אז גאט האט עס איהם באשעערט די
פרייד פון זיין הערצען.

קאפיטעל ו.

- 1 עס איז פאראן א פלאג וואס איך האב געזעהן אונטער
דער זונן, און זי איז פארשפרייט צווישען די מענטשען:
2 א מאן וועלכען גאט האט געגעבען רייכטומער און
גיטער, און עהרע, און קיין זאך פון אלצדינג וואס
ער געלוסט פעהלט נישט זיין זעעל: אבער גאט האט
איהם נישט געגעבען די מאכט צו געניסען דערפון, נאר
א פרעמדער פארזעהרט עס; דאס איז א נארישקייט
און א בייזע קרייג.
3 ווען א מאן זאל האבען הונדערט (קינדער), און לעבען
פיעל יאהרען — וויפיעל די טעג פון זיינע יאהרען
זאלען נישט זיין — אזוי לאנג ווי זיין זעעל האט זיך נישט
געזעטיגט מיט גוטס און צומאל קיין בעערדיגונג

- האָט ער נישט געהאַט, זאָג איך, אז בעסער פון איהם
איז דאָס מפיל־קינד.
- 4 דען אַהן אַ האַפּט איז עס (דאָס מפיל־קינד) געקומען און
אין פינסטערנים געהט עס אַוועק, און מיט פינסטער־
ניס ווערט זיין נאָמען פאַרדעקט.
- 5 ער האָט צומאָל די זונן נישט געזעהן און נישט געקענט;
עס האָט מעהר רוה געהאַט פון יענעם.
- 6 און ווען ער זאָל לעבען צוויי מאָל שוויצענד יאָהר —
קיין גוטס האָט ער (דאָך) נישט אָנגעזעהן. און געהט
דען נישט אימליכער (אַהין) צו דעם זעלביגען פלאַטין?
- 7 די גאַנצע האַרעוואַניע פון דעם מענשען איז פאַר
זיין מויל; און דאָך ווערט די זעעל (דער באַגעהר)
קיינמאָל נישט געזעטיגט.
- 8 דאָך וואָס איז די מעלה פון דעם חכם איבער דעם נאַרען?
וואָס האָט דער אַרעמער, וועלכער ווייס שוין ווי
אומצוגעהן מיט די לעבעדיגע?
- 9 בעסער דאָס וואָס די אויגען זעהען, ווי די פאַרשטעלונג
פון דער זעעל. דאָס אויך איז נאַרישקייט און ווינד־
יאָגעניס.
- 10 דאָס וואָס איז שוין געוועזען איז שוין אָנגערופען גע־
וואָרען מיט'ן נאָמען; און עס איז באַקאַנט אז ער
איז בלויז אַן ערד־מענש און קען זיך נישט האַמפערען
מיט דעם וואָס איז מעכטיגער פון איהם.

- 11 דען פיעל רייד פארמעהרען אפט נארישקייטען : וואס פאר א ניין קומט ארויס (דערפון) דעם מענשען ?
- 12 דען ווער ווייס וואס איז גוט פאר דעם מענשען אין לעבען, אין די געזעהלטע טעג פון זיין נישטיגען לעבן, וועלכע ער פארבריינגט ווי א שאטען? דען ווער קען זאגען דעם מענשען, וואס עס וועט זיין נאך איהם אונטער דער זונן ?

קאפיטעל ז.

- 1 א (גוטער) נאמען איז בעסער ווי טהייערער אויל, און דער טאג פון טויט — ווי דער טאג פון געבארען ווערען.
- 2 בעסער איז צו געהן אין א הויז פון טרויער עהדער אין א הויז וואו ס'איז א מאהלצייט ; דען דאס איז דאס ענד פון יעדען מענשען ; אוי דער לעבעדיגער זאל זיך (עס) נעהמען צום הערצען.
- 3 בעסער קומער עהדער געלעכטער ; דען ווען דאס געזיכט איז באטריבט פיהלט זיך דאס הערץ גוט.
- 4 דאס הערץ פון די קלוגע איז אין הויז פון טרויער, און דאס הערץ פון די נארען — אין הויז פון פרעה ליכקייט.
- 5 בעסער צו הערען דעם פארוואורף פון א קלוגען, עהדער א מאן זאל זיך צוהערען צו דעם געזאנג פון נארען.
- 6 דען אזוי ווי דאס קנאקען פון דערנער אונטער א טאפ,

- אזוי איז דאס געלעכטער פון דעם נארען. דאס אויך
איז נארישקייט.
- 7 דען רויב (-געלד) מאכט משוגע דעם קלוגען ; און שוחד
פארדארבט דאס הערין.
- 8 בעסער איז דער אויסלאז פון א זאך ווי איהר אנהויב;
בעסער א געדולדיגער עהדער א שטאלין-מוטהיגער.
- 9 זיי ניט האסטיג אין דיינע געפיהלען, צו ווערען צאר-
ניג ; דען דער צארען רוהט אין דעם בוועס פון די
נארען.
- 10 זאלסט ניט זאגען : ווי איז עס געוועזען, אז די צמא-
ליגע טעג זיינען געווען בעסער ווי די היינטיגע ? דען
ניט פון חכמה האסטו וועגען דעם געפרעגט.
- 11 גוט איז חכמה (צוזאמען) מיט אייגענטהום, און זי איז
נוצליך פאר די וואס זעהען דאס זונן-ליכט.
- 12 דען (זייענדיג) אין דעם שאטען פון חכמה (איז מען
אויך) אין דעם שומץ פון געלד ; און די מעלה פון
קענשאפט איז, וואס חכמה ערנעהרט איהרע אייגענ-
טהימער.
- 13 באטראכט דאס ווערק פון גאט ; דען ווער קען אויס-
גלייכען דאס וואס ער האט פארקרימט ?
- 14 אין דעם טאג פון גליק, זיי גליקליך ; און אין דעם טאג
פון אונגליק באטראכט : אז איינס קעגען דעם אנדערען
האט גאט באשאפען, מיט דעם צוועק אז דער מענש
זאל נאך איהם קיין פעהלער ניט געפינען.

- 15 אלצדינג האָב איך געזעהן אין מיינע נישטיגע טעג :
פאַראַן אַפּט אַ גערעכטער וואָס געהט אונטער אין
זיין גערעכטיגקייט, און פאַראַן אַ פאַרברעכער וועל-
כער לעבט לאַנג מיט זיין פאַרדאַרבענהייט.
- 16 זאָלסט נישט זיין צופיעל גערעכט, און זאָלסט זיך נישט
איבריגענס קליגען ; ווארום זאָלסטו זיך אליין צו-
שטערען ?
- 17 זאָלסט נישט זיין צו שלעכט, און זאָלסט נישט זיין קיין
נאַר : ווארום זאָלסטו שטאַרבן פאַר דיין צייט ?
- 18 עס איז גוט דו זאָלסט זיך אָן דעם האַלטען און פון
יענעם זאָלסטו אויך נישט אַפּלאַזען דיין האַנד ;
דען דער גאַטספאַרכטיגער מ י י ד ט זיי (די עקס-
טרעמען) אַלע אויס.
- 19 די חכמה גיט דעם חכם מעהר שטאַרקייט ווי צעהן
מעכטיגע הערשער וועלכע זיינען פאַראַן אין דער
שטאָדט.
- 20 דען עס איז נישטאָ אויף דער ערד אַ מענש וואָס זאָל
זיין אַזוי פרום אַז ער זאָל (אימער) טהאָן דאָס גוטע
און (קיינמאָל) נישט זינדיגען. —
- 21 און שענק נישט קיין אויפמערקזאַמקייט צו אַלע רייד
וואָס מע רעדט ; זאָלסט נישט אונטערהאַרען ווי דיין
באַדינטער שילט דיך.
- 22 דען פיעל מאל, דיין האַרץ ווייס עס דאָך, האָסטו אויך
געשאַלטען אַנדערע.

- 23 דאָס אַלץ האָב איך ערפּאָהרען דורך חכמה : איך האָב
געטראַכט, איך בין שוין קלוג ; אָבער עס איז נאָך
ווייט געווען פון מיר —
- 24 אַזוי ווייט ווי עס איז (פריהער) געוועזען, און טיעף,
טיעף ; ווער קען עס אויסגעפינען ?
- 25 און איך האָב ווידער באַשלאָסען אין מיין האַרצען, צו
וויסען און צו פאַרשען און צו זוכען חכמה און אַ
רעכענונג, און צו דערגעהן די פאַרדאַרבענהייט פון
דומהייט, און נאַרישקייט און אונזיגן.
- 26 און איך געפין אז ביטערער פאַר'ן טויט איז דאָס
פרויענצימער, וועלכע איז (אין גאַנצען) פאַסטקעס
און איהר האַרץ (פול מיט) נעצען, און איהרע הענד
זיינען פענטעס ; דער וואָס איז אָנגענומען ביי גאָט
רעטעט זיך פון איהר, און דער זינדיגער ווערט פון
איהר באַצוואונגען.
- 27 זעה, אַט דאָס האָב איך געפונען, זאָגט קהלת, איינס
מיט דעם אַנדערען, אום צו געפינען אַ רעכענונג,
- 28 וועלכע מיין זעעל זוכט נאָך אַלץ און איך האָב נאָך
ניט געפונען. איין מאָן צווישען טויענד האָב איך
געפונען, אָבער אַ פרוי — האָב איך צווישען אַזוי
פיעל אויך ניט געפונען.
- 29 בלויז זעה, דאָס האָב איך אויסגעפונען : אז גאָט האָט
דעם מענשען באַשאַפען גלייך, אָבער זיי האָבען גע-
זוכט אַ סך אויסטראַכטעניסען.

קאפיטעל ח.

- 1 ווער איז ווי דער חכם און ווער פארשטעהט (ווי ער) די ערקלערונג פון א זאך? — די חכמה פון א מענטשען פארשיינט זיין געזיכט, און די ווילדקייט פון זיין אויסזעהן ווערט געמילדערט.
- 2 איך (זאג דיר): פאלג דעם קיניג'ס מויל, לויט די שבועה פון גאט (וואס דו האסט איהם געגעבען).
- 3 זיי ניט איבעראיילט ווען דו געהסט צוועק פון זיין געזיכט, און פארנעם זיך ניט מיט א שלעכטער זאך; דען וואס ער וויל קען ער טהאן.
- 4 וואו ס'איז דאס ווארט פון קיניג, איז מאכט; און ווער קען זאגען צו איהם: וואס טהוסט דו?
- 5 דער וואס היט דאס געזעץ ווייס ניט פון קיין שלעכטער באגעגעניס; און דאס הארץ פון דעם חכם ווייס די פאסיגקייט און ריכטיגקייט (פון זאכען).
- 6 דען פאר יעדע זאך איז דא א (פאסיגע) צייט און א ריכטיגעס געזעץ; דען דעם מענטשענ'ס פארדארבענ-הייט איז זעהר שטארק ביי איהם.
- 7 דען ער ווייס ניט וואס עס וועט זיין: דען ווער זאל איהם זאגען ווי עס וועט געשעהן?
- 8 קיין מענטש קען ניט באהערשען דעם גייסט, צוריקצו-האלטען דעם גייסט; און עס איז ניטא קיין מאכט אין דעם טאג פון טויט; און עס איז ניטא קיין אנדלויב

אין דער דאזיגער שלאכט ; און פארדארבענהייט
וועט ניט רעטען איהרע אייגענטימער.

9 דאס אלץ האב איך געזעהן, און האב גענומען צו מין
הארצען אלע געשעהעניסען וואס געשעהען אונטער
דער זונן : עס איז דא א צייט וואס איין מענטש גע-
וועלטיגט איבער דעם צווייטען אום איהם שלעכטעם
צו טהאן.

10 און אזוי האב איך אויך געזעהן, אז פארברעכערס
וועלכע זיינען אוועקגעגאנגען פון יעדען הייליגען
פלאץ זיינען באגראבען געווארען און זיינען געקו-
מען צו זייער רוה און זיי (זייערע טהאטען) זיינען
פארגעסען געווארען אין דער שטאדט וואו זיי האבען
אזוי (שלעכט) געפיהרט זיך. דאס אויך איז א
נארישקייט.

11 דען דער אורטהייל אויף דער שלעכטע טהאט ווערט
ניט שנעל אויסגעפיהרט ; דרום דערוועגט זיך דאס
הארץ פון דעם מענטשענ'ס קינדער אין זיי, צו טהאן
שלעכטעס.

12 אבער ווען דער זינדיגער זאל אפילו טהאן שלעכטס
הונדערט מאל און ער (גאט) זאל איהם אלץ נאך
ווארטען — ווייס איך דאך, אז גוט וועט זיין (כלויז)
צו די גאטספארכטיגע וואס האבען מורא פאר
איהם.

13 אבער דעם פארברעכער וועט קיין גוטס ניט ארויסקו-

מען, און ער וועט קיין לאנגע טעג ניט האבען, אזוי
ווי א שטעטלעך; ווייל ער האט ניט מורא פאר גאט.

14 פארטאן א נארישקייט וואס געשעהט אויף דער ערד:
וואס עס זיינען דא גערעכטע מיט וועלכע עס פאסירט
לויט די טהאטען פון די פארדארבענע; און עס
זיינען דא פארדארבענע וואס זיי פאסירט לויט די
טהאטען פון די גערעכטע. איך האב געטראכט: אז
דאס אויך איז א נארישקייט.

15 און איך לויב די לוסטיגקייט, דען עס איז ניטא קיין
בעסערס פאר דעם מענשען אונטער דער זונן ווי צו
עסען און צו טרינקען און פרעהליך צו זיין; דען דאס
איז דאס איינציגע וואס באגלייט איהם, דורך זיין
פלאגעניס אין די טעג פון זיין לעבען, וועלכע גאט
האט איהם געשאנקען אונטער דער זונן.

16 ווען איך האב אפגעגעבען מיין הערץ צו לערנען קלוג-
הייט, און צו באקוקען די ארבייט וואס ווערט גע-
טהאן אויף דער ערד, אז ניט ביי טאג און ניט ביי
נאכט זעהט ער (אפט) קיין שלאף אין זיינע אויגען
ניט —

17 האב איך געזעהן (אין) דעם גאנצען ווערק פון גאט,
אז דער מענש קען ניט אויסגעפינען די זאכען וואס
ווערען געטהאן אונטער דער זונן; דען ווי דער מענש
זאל זיך ניט מיהען זוכענדיג, וועט ער דאך ניט געפי-

נען ; און ווען דער חכם זאל וועלען וויסען קען ער
אויך ניט געפינען.

קאפיטעל ט.

1 דען דאס אלץ האב איך איבערלעגט אין מיין הארצען
אום דאס אלץ פאנאנדערצוקלייבען, אז אי די פרומע
אי די קלוגע, אי זייערע מהאטען זיינען אין דער
האנד פון גאט ; ניט ליעבע, ניט האס, פארשטעהט
דער מענטש ; אלצדינג איז זיי (די מענשען) פאראויס
באשטימט געווארען.

2 אלצדינג פאר אלעמען. איין שיקזאל פאסירט דעם גע-
רעכטען און דעם שלעכטען, דעם גוטען און דעם
ריינעם ווי דעם אונריינעם, דעם וואס ברינגט אפפער
ווי דעם וואס ברינגט ניט קיין אפפער ; דער גוטער
איז ווי דער זינדיגער ; דער וואס שווערט ווי דער
וואס שרעקט זיך פאר א שבועה.

3 דאס איז דאס אונגליק אין אלצדינג וואס פאסירט
אונטער דער זונן : וואס איין שיקזאל איז פאר אלע-
מען, און וואס דאס הארץ פון דעם מענשענ'ס
קינדער איז פול מיט שלעכטיגקייט און משוגעת
איז אין זייער הארצען ביי זייער לעבען ; און דערנאך
(געהען זיי) צו די טויטע.

4 דען דער וואס איז נאך באהעפט צו אלע לעבעדיגע,
(פאר איהם) איז נאך דא האפענונג ; יא, דעם לעבע-

- דיגען הונד איז בעסער ווי דעם לייב וואָס איז טויט.
- 5 דען די לעבעדיגע ווייסען (כאַטש) אז זיי וועלען שטארבען; אָבער די טויטע ווייסען גאַרנישט; און זיי האָבען מעהר קיין באַלויבונג ניט; דען זייער אַנדענק ווערט פאַרגעסען.
- 6 אי זייער ליעבע, אי זייער האַס, אי זייער קנאה ווערען שוין פאַרלאָרען; און זיי וועלען מעהר קיינמאַל ניט האָבען קיין אַנטהייל אין וואָס עס ווערט געטהאָן אונטער דער זון.
- 7 געה עס מיט פרייד דיין ברויט, און טרינק מיט אַ פּרעהליכען האַרצען דיין וויין, דען גאָט האָט שוין באַוויליגט דינע טהאַטען.
- 8 צו יעדער צייט זאָלען דינע קליידער זיין ווייס; און אויל זאָל ניט פעהלען אויף דיין קאָפּ.
- 9 גענים דאָס לעבען מיט דער פּרוי וואָס דו ליעבסט אַלדי טעג פון דיין נישטיגען לעבען וואָס ער (גאָט) האָט דיר געשאַנקען אונטער דער זון — אַלע נישטיגע טעג דינע; דען דאָס איז דיין (איינציגער) טהייל אין לעבען, פאַר דיין מיה וואָס דו מיהסט זיך אונטער דער זון.
- 10 אַלצדינג וואָס דיין האַנד קען אויפּטוהן מיט דיין קראַפט, טוה; דען עס איז ניטאָ קיין אַרבייט און קיין רעכענונג און קיין וויסען און קיי חכמה אין דער אונטער-וועלט וואוהין דו געהסט.

11 איך האָב וויעדער געזעהן אונטער דער זון אז נים די פלינקע געווינען דעם לויף, און נים די העלדען — די שלאכט ; און נים די קלוגע האָבען ברויט, און נים די פארנינפטיגע — רייכטהום, און נים די פאר-שמענדיגע (געפינען) לייטזעליגקייט ; דען צייט און צופאל דערגרייכען זיי אלעמען.

12 דען דער מענש ווייס נים צומאל זיין שיקזאל, אזוי ווי פיש וועלכע זיינען געפאנגען אין דער בייזער נעץ, און ווי פויגלעך וועלכע זיינען געכאפט אין אַ פאסטקע ; אזוי ווי זיי, אזוי פאלען דעם מענשענ'ס קינדער אריין אין דעם בייזען שיקזאל, ווען עס קומט פלוצלונג אָן אויף זיי.

13 אַט די חכמה אויך האָב איך געזעהן אונטער דער זונן, און גרויס איז זי ביי מיר (געווען) : —

14 עס איז געווען אַ קליינע שטאָדט און מענשען אין איהר זיינען געווען וועניג ; און עס איז אַרויפגעקור-מען אויף איהר אַ גרויסער קיניג, און האָט זי אַרום-גערינגעלט, און האָט געבויט אַרום איהר גרויסע פעסטונגען ;

15 אָבער מע האָט געפונען אין איהר אַן אַרעמען קלוגען מאן, און ער האָט געראטעוועט די שטאָדט מיט זיין חכמה ; און דאָך האָט קיין מענש נים דערמאָנט דעם דאָזיגען אַרעמען מאן.

16 און איך האָב געזאָגט : בעסער איז חכמה פון שטאַר-

- קייט, כאטש די חכמה פון דעם אַרעמען ווערט פאַר-
 אכטעט, און זיינע ווערטער ווערען ניט געהערט. —
 17 די געלאסענע ווערטער פון די קלוגע ווערען בעסער
 צוגעהערט ווי דאָס אַנשרייען פון דעם הערשער אויף
 נאַרען.
 18 בעסער חכמה ווי קריגס־וואַפֿען; און איין זינדיגער
 פאַרניכטעט פיעל גוטס.

קאפיטעל י.

- 1 מױטע פליגען פאַרשטינקען און צובלעזלעך דעם
 זאַלבען־קאַכער'ס טהייערען אויל — (אַזוי וועגט)
 חכמה און עהרע אַריבער איין ביסעל נאַרישקייט.
 2 דאָס האַרץ פון דעם קלוגען ציהט זיך צו זיין רעכטער
 זייט, און דאָס האַרץ פון דעם נאַרען — צו זיין לינ-
 קער זייט.
 3 און אויף וועלכען וועג דער נאַר געהט, פעהלט איהם
 פאַרשטאַנד, און ער זאָגט אַלעמען אויס אז ער איז
 אַ נאַר.
 4 ווען עס קומט אַרויף אויף דיר דער הערשער־גייסט,
 פאַרלאז ניט דיין פלאַטץ; מילדקייט פאַרשטיקט
 גרויסע זינד.
 5 איך האָב געזעהן א'ן אונגליק אונטער דער זונן וואָס
 איז אַזוי ווי אַ פאַרזעהן וואָס כאַפט זיך אַרויס פון
 אַ הערשער'ס מויל: —

- 6 דער נאר ווערט ארויפגעזעצט אויף גרויסע הויכקייטען,
און דער מאגנאט זיצט אין דער נידער.
- 7 איך האב געזעהן קנעכט (רייטענדיג) אויף פערד, און
פירסטען געהען (צו פוס) ווי קנעכט אויף דער ערד.
- 8 דער וואס גראַכט אַ גרוב, פאלט אין איהר אַריין ; און
דער וואס ברעכט דורך אַ צאהם — איהם בייסט איין
אַ שלאַנג.
- 9 דער וואס שלעפט שטיינער קאליעטשעט זיך אַן זיי,
דער וואס שפאלט האַלץ-פלעקער שטעלט זיך אין
געפאהר פון זיי.
- 10 ווען דער אייזען ווערט שטומפֿיג, און ער (דער האַלץ-
העקער) האַט דעם קלינג ניט פארשארפט, דאן מוז ער
(זיינע) קרעפטען אַנשטרענגען ; אָבער די מעלה פון
פעהיגקייט — האַט די חכמה בלויז.
- 11 ווי אַ שלאַנג וואס בייסט איין און עס העלפט ניט קיין
שפרוך — ניט בעסער פון איהר איז דער מאן מיט
דער (שארפער) צונג.
- 12 די ווערטער פון דעם קלוגענ'ס מויל זיינען א'ן אַנציי-
הונג ; און די ליפען פון דעם נארען ברינגען איהם
אום.
- 13 די אַנהויב-ווערטער פון זיין מויל זיינען אונזינן, און
דאס לעצטע (וואס קומט ארויס) פון זיין מויל איז אַ
בייזער משוגעת.
- 14 אָבער דער נאר שיט (מיט) ווערטער. — עס ווייס

ניט דער מענש וואס עס וועט זיין; און וואס עס
וועט געשעהן נאך איהם, ווער זאל עס איהם
זאגען?

15 די מיה פון דעם נארען פארמאטערט איהם, דען ער
ווייס ניט ווי צו געהן צו דער שטאדט.

16 וועה צו דיר, דו לאנד, וואס דיין קיניג איז א אינגעל,
און דייןע פירסטען עסען אין דער פריה.

17 וואוהאל איז דיר, דו לאנד, וואס דיין קיניג איז א קינד
פון אדעל-לייט, און דייןע פירסטען עסען אין דער
צייט, (פירסטען) אין העלדישקייט, ניט (בלויז) צום
מרינקען.

18 פון פוילקייט ווערט דער באלקען צופוילט; און פון
אפגעלאזענע הענד — רינט דאס הויז.

19 פון פרעהליכקייט וועגען מאכט מען א מאהלצייט,
און וויין מאכט לוסטיג דאס לעבען; אבער געלד
פארשאפט אלצדינג.

20 אין דיין געדאנקען צומאל זאלסטו דעם קיניג ניט
שילטען און אין דייןע שלאפ-צימערען זאלסטו ניט
פלוקען דעם רייכען; דען דער פויגעל פון הימעל
פיהרט אוועק די שטים, און דער וואס האט פליגעלען,
וועט איבערדערצעהלען די רייד.

קאפיטעל יא.

1 שיק אוועק דיין ברויט אויפ'ן וואסער דען נאך (דעם
פארלויף פון) פיעל טעג וועסטו עס צוריק געפינען.

- 2 צומהייל אויף זיבען און אויך אויף אכט דען דו ווייסט
ניט, וואָס פאר א'ן אונגליק עס קען קומען אויף
דער ערד.
- 3 ווען די וואַלקענס ווערען פול, לעדיגען זיי אויס רעגען
אויף דער ערד; און ווען עס פאלט א קלאַץ צו דרום
אָדער צו צפון — אויף דעם אָרט וואו דער קלאַץ
פאלט דאָרט וועט ער בלייבען. —
- 4 דער וואָס פאסט (נאָכאנאנד) אויף, אויף דעם וויד,
וועט (קיינמאָל) ניט זעען, און דער וואָס קוקט (נאָכ-
אנאנד) אויף די וואַלקען — וועט (קיינמאָל) ניט
שניידען.
- 5 אזוי ווי דו ווייסט ניט דעם וועג פון דעם וויד, (און
אזוי) ווי (דו ווייסט ניט) וואָס איז אינוועניג אין
דעם לייב פון א שוואַנגערער, אזוי ווייסט דו ניט
דאָס ווערק פון גאט, וועלכער מאַכט אלצדיג.
- 6 אין פריה-מאָרגען זייה דיין זאָמען, און אין אבענד לאַז
(אויך) ניט אָפ דיין האַנד; דען דו ווייסט ניט וועל-
כער וועט געראַמען, דער אָדער יענער, אָדער ביידע
גלייך זיינען גוט.
- 7 ויס איז די ליכטיגקייט, און אנגענעהם פאר די אויגען
(איז) זעהן די זונן.
- 8 דען וויפיעל יאָהרען דער מענטש זאָל לעבען, אַלע זאָל
ער געניסען; און זאָל ער זיך דערמאָנען אָן די פינ-

סטערע טעג; דען פיעל אזוינע וועלען זיין. — אלצ-
דינג וואס פאסירט איז נארישקייט.

9 זיי לוסטיג, יונגער מאן, אין דיין קינדחייט; און ואל
דיך דיין הערץ דערפרעהען אין די טעג פון דיין
יוגענד; און געה אין די וועגען פון דיין הארצען און
נאך דעם וואס דייןע אויגען זעהען; אבער ווייס אז
וועגען די אלע זאכען וועט דיר גאט ברינגען פאר
געריכט.

10 און שאף אפ ערגערניס פון דיין הארצען; און נעהם
אזעק אונזאנגענעהמקייט פון דיין לויב; דען קינד-
הייט און יוגענד זיינען בלויז א הויך (וואס פאר-
געהט).

קאפיטעל יב.

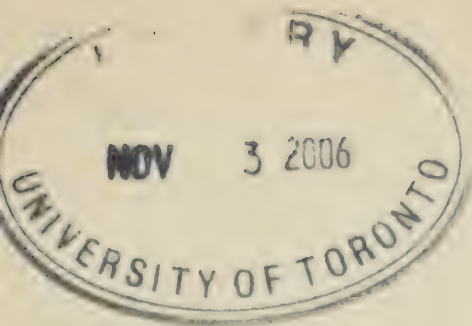
1 אבער געדענק דיין באשעפער, אין די טעג פון דיין
יוגענד, עהדער עס קומען אן די שלעכטע טעג און
עס נעהנטערען זיך די יאהרען פון וועלכע דו וועסט
זאגען: איך האב קיין הנאה ניט פון זיי.

2 עהדער די זונן און די ליכטיגקייט און די לבנה און די
שטערען ווערען פינסטער, און די וואלקען קומען
ווידער נאכ'ן רעגען;

3 אין דעם טאג ווען עס טרייסלען זיך די וועכטערס פון
הויז, און די קריגס-לייט ווערען געבויגען און די
מאלערס שטעהען לעדיג ווייל זיי זיינען וועניג, און
די קוקערס אין די פענסטער ווערען דונקעל;

- 4 און די טהירען צו דער גאס וויינען געשלאסען ; און ניד-
ריג איז דאס גערויש פון דער מיהל ; און ער, דער
(מענש) שטעלט זיך אויף פאר דעם פיפין פון א
פויגעל ; און איינגעכויגען וויינען אלע טעכטער פון
געזאנג ;
- 5 און זיי (די מענשען) שרעקען זיך פאר א (מינדסטע)
הויכקייט, און פאר געפאהרען אויפ'ן וועג ; און עס
בליהט זיך פונאנאנדער דער מאנדעל'כיים ; און דער
היישעריק ווערט געדיכטער ; און עס הערט אויף די
ליידענשאפט ; דען דער מענש געהט צו זיין אייביגען
היים, און די טרויערערס דרעהען זיך (שוין) אום און
דער גאס ;
- 6 עהדער עס וועט צוריסען ווערען די זילבער-שנור, און
עס וועט צוקלאפט ווערען דער גילדערנער בעקען,
און עס וועט צובראכען ווערען דער קרוג ביים
קוואל, און עס וועט צושמעטערט ווערען דער ראד
אויפ'ן ברונען,
- 7 און עס וועט זיך אומקעהרען דער שטויב צו דער ערד
ווי ער איז (אמאל) געווען, און דער גייסט וועט זיך
אומקעהרען צו גאס וועלכער האט איהם געשאנקען.
- 8 נארישקייט פון נארישקייטען, זאגט קהלת, אלץ איז
נארישקייט. —
- 9 און אויסער וואס קהלת איז געווען קלוג, האט ער אויך

- געלערענט דעם פאלק קענשאפט, און געוואויגען און
געפארשט און פערפאסט פיעל שפרוך-ווערטער.
10 געזוכט האט קהלת אויסצוגעפינען נוצליכע זאכען;
און עס איז ריכטיג אויפגעשריבען — ווערטער פון
וואהרהייט.
- 11 די ווערטער פון די קלוגע זיינען ווי שפיציגע שטאנד-
גען; און ווי באפעסטיגטע נעגעל — (די ווערטער
פון) די מענער פון די פארוואלונגען; זיי זיינען אלע
געגעבען געווארען פון איין פאסטוך. —
- 12 אבער אויסער זיי, נעהם זיך אין אכט מיין קינד:
מאכען פיעל ביכער, האט קיין ענד ניט, און פיעל
רייד איז בלויז א (אונניציגע) אנשמרענגונג פון
קערפער.
- 13 דאס ענד פון דער זאך, נאך דעם ווי אלץ איז געהערט
געווארען (איז): האב מורא פאר גאט און היט זיינע
באפעהלען דען דאס איז (אויף דעם באשטעהט) דער
גאנצער מענש.
- 14 דען יעדע טהאט וועט גאט ברינגען פאר געריכט,
אויך אלצדינג וואס איז פארבארגען, צי עס איז גוט
אדער שלעכט.

פאָלגענדע ביכער זיינען ערשיענען פון פערלאַג "יהואש"

נייע שריפטען פון יהואש, שען געבונדען :

\$1.00 ערשטער באַנד

\$1.00 צווייטער באַנד

\$1.00 ישעיה, איבערזעצט פון יהואש, שען געבונדען

איוב, שיר השירים, רות, קהלת, איבערזעצט

\$1.00 פון יהואש, צוזאמען אין איין באַנד

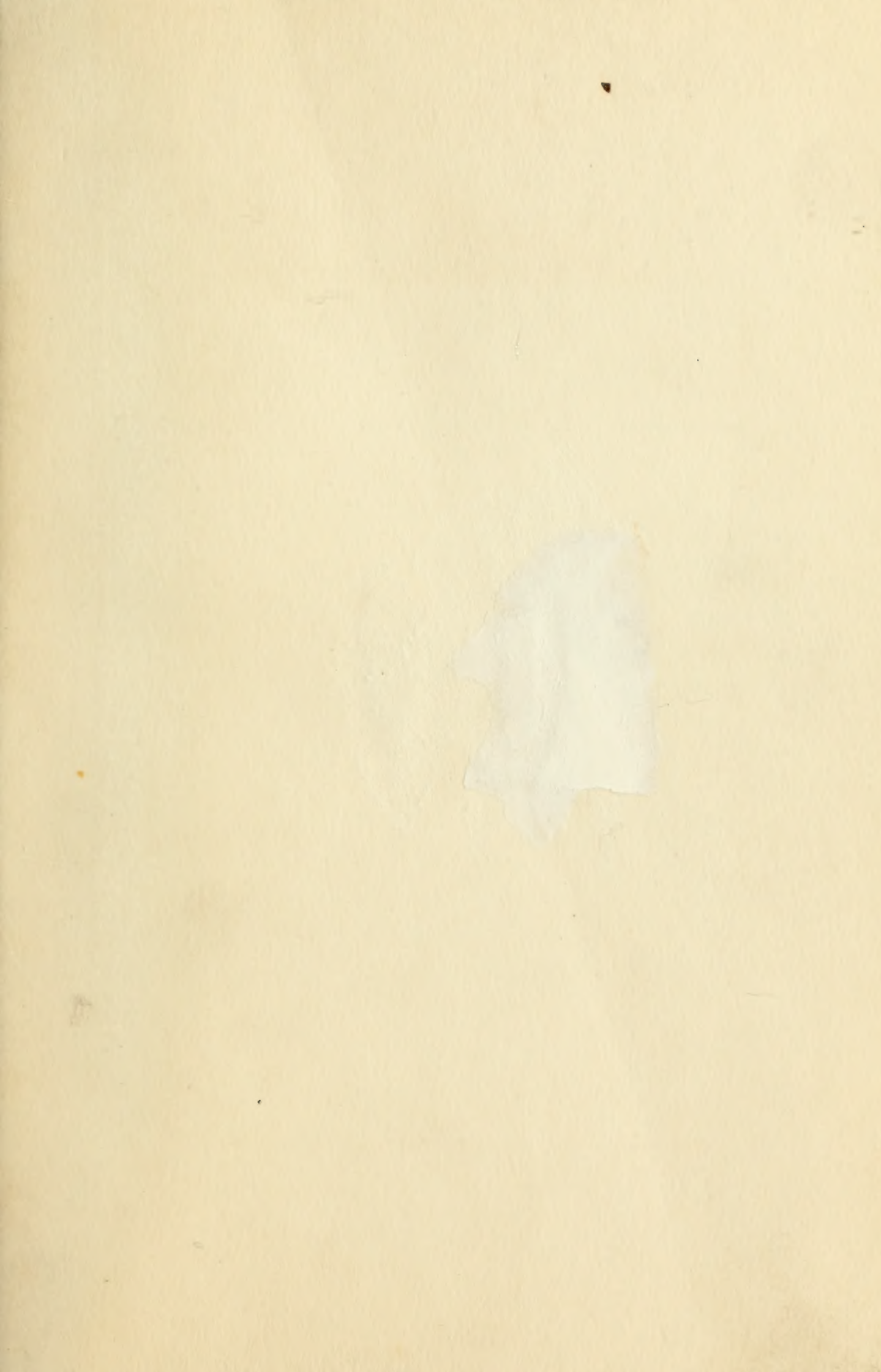
\$1.00 הייזוואטהא, איבערזעצט פון יהואש, שען געבונדען

צו בעקומען ביי אלע בוכהענדלער.

Yehoash Publication Society

85 Canal Street

New York

3 1761 06737587 3